

Qu 5782-87

[illegible]

zu unterfertigen ist, in
Anhang zu sein.

§. 196.
Wenn sich jedoch in ein
ein Verfall von Tobac in
derselbe, wie durch öffentlich
bekennen.

Oben in sind in offentlich
der der Behandlung unter
ohne das sie entweder mit
Kommunikal oder Verzollung
und also entweder als ein an
niss oder als ausländische
Waaren legitimirt sind, zu
sein, wahren vorläufig der
Behörde, zur Beurtheilung
wicher Waaren anzusehen
ausser Handel gesetzten Wei
beistehenden politischen Verord
nung.

Bohemica 305.

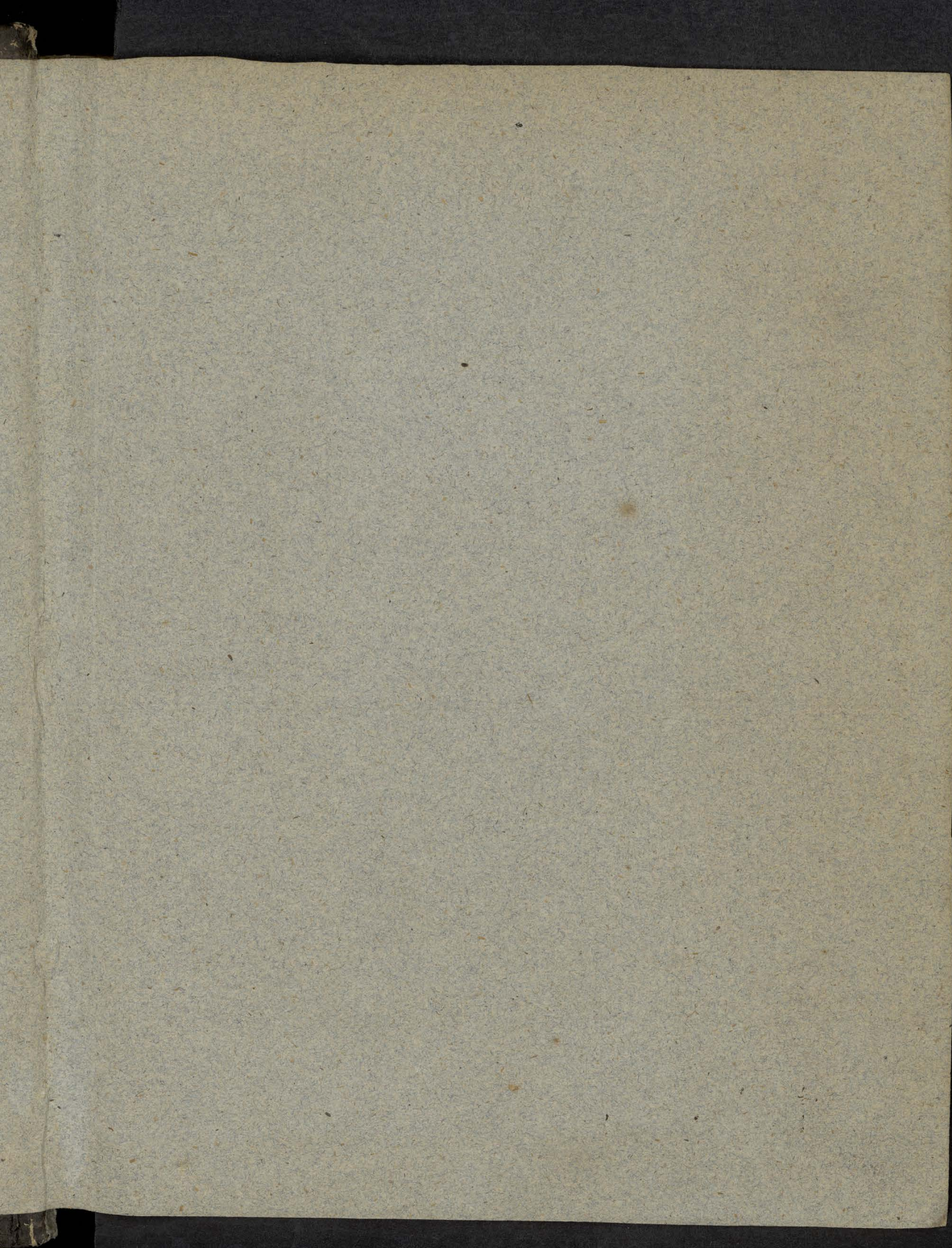

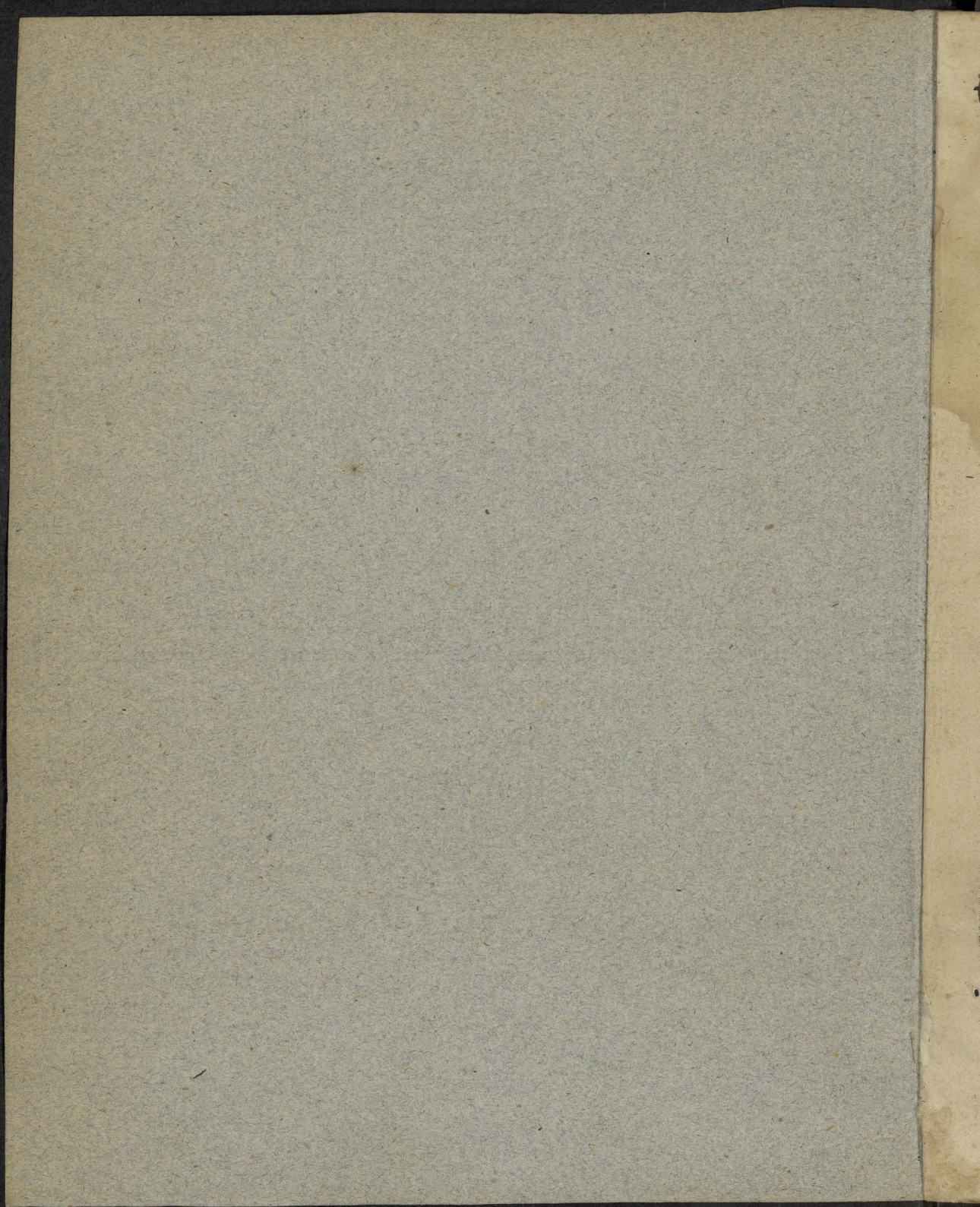
-5787.

5782-5787

CINELIA

34. V. 66.

Dyalog. to gŕ Rozmıuwanie Du
cha s dusſij Genz ſlowe pŕiprawa k ſmıti. Kte
ryz pŕwee wpoloženij kŕatciem **W**ytıſko
wan geſt. Ze ten tyz zprawen y dopl
nen k ſſyrſſiemu wyſwetlenij:
Ato ſpŕıwedenım piſem
Swatych: y takee
pilne pŕehledo
wanych
*

Przedmowa

Pasu nebezpeč
neho tohoto: w němž
narána zapletenie a ne
gedny mylky běžie. při
spasení lidšem. Tak že
mnozí. z řezenie geho

od boha w **K**rystu a w **C**ierkwi w praw
dě potstatnee y služebne neznagice. mylně
k němu přístupují: a mylně w něm běh ži
wota wedau y konagij: neznagice w yake
by prawdě měli s tohoto swěta giti. a na
dege vžíwati: Ano y ti kteříž vpřiemě a za
dostiwě k dogitij toho spasenie. přistaupi
li: y ti prunedostatečnost **D**iel služby a po
mocy. diel pronepochopnost a nezpusob
swuog. w mnohe nedostatky přichazegij
přinem. Tak že neznagi y prawdu magiz
načem stále w naděgi vmřieti: **A** zdalo
se zapotřebne wěrný a v přimým dussem.

k upomocy a k zbuzení některakemu. pokudž by pan
 buoh zmilosti vděliti rači naznamenati. Kudyby clo
 věk zpleteny a prawdy newědomy. mohl k nawede
 ni a k upokojení wprawdě něco staleyšiemu přigi
 ti. A rozdělení duse od tela. totiž smrti. wblížsy na
 děgi čekati. dogitie žiwota věčného. y přivzkříse
 ní věčné slawy: A k tomu napomožení. naypřipad
 něgie zdalo se pod rozmluwami dwu. totiž ducha s
 dusej. spis učiti. Ale že přitom někeri co se tkne du
 cha a duse a tela znamosti y rozdielu newědmi rozez
 nawagi. A tudy nemalu překážku přispaseni magij.
 y widelo se zahodne něco otom wteto předmluwě
 předložiti. k snadššymu srozumění rozmluwami to
 ho: Znamo tehdy zpisna swate^o buď. že člověk kaž
 dy zedwogiego přirození složen gest. Jedno z tele
 sneho. z země wzateho bohem stwořeneho. k dielu a
 k skutkom duse a ducha zpuosobeneho. A otom die
 I Moysi. iij w potu twaří tve krmíti se budeš chlebem domž se
 nenawratíš dozemě zmež wzat gsy. neb prach gsy a
 I Moysi vi w prach obracen budeš: A opět. Nezustane duch
 I Korin xv muog w člověku nawěky neb tělo gest. A zte strany
 Riman vij porušení swého nebywa zdespasen do wzkríse
 ale musy tělo widěti porušení. A zlee w něm přeby
 wagicie zůstawati do smrti. Druhe člověk gest slo
 žen z duchowniego přirození. w kterémž nadewšsec
 k zemske stwoření učasten gest božského přiroze
 I Moysi i mie: Jakž die. A stwořil gest buoh člověka k obrazu
 a k podobenství swemu. K obrazu božmu stwořil

gest geho **S**amce a samicy stwořil gest ge. **A** to we
dwogů částce přirození lidského. w gedne wyššie
a w druhe mizšie **W**yššie částka gest duch gediny
yako y **B**uoh geden w byttu potstaty. **A**le truog w
moech swych. w rozumu. a w paměti. a w woli **J**a-
ko y buoh truog w uosobach: **P**rostřednie částka
duchownieho přirození mezy duchē a tělem gest
duše: **O**měz křystus die. **J**e wětcie gť nežli tělo **S**kr **Matus. vi**
ženiz duch tělo žiwiti a zprawowati ma odporne so-
bě: **J**akož apostol die. **T**y wěcy gsu sobě odporne: **A** **Galatom v**
otom otrogim apostol dotyce ržka. **A**le on buoh po **I** **Tesalony v**
koge poswětiz was wewšsem. aby cely duch was y
duše y tělo. bez žaloby k přistij pana **G**ezukřysta za-
chowano bylo: **A**že duch gť naywyššie a nayduo-
stognejšie částka včastnosti božie přirození w cło
wětu wpotstati swe. **A** owšem když gest obziweny
opraveny y obnoweny. y napraweny k bohu. **N**eb
s nim se buoh prwotně spoyuge a w něm přebywa
a on s bohem. y přebywa w něm: **J**akož die apostol
Ktož se přidrži boha. geden duch včinen gest snim: **I** **Koryn vi**
A ktož přebywa w lasce. totiz ducha. w bohu přeby **I** **kāo Jā. iij**
wa a buoh w něm. **A** gemuz buoh prwotně milost a
předu swu. z včastnosti křysta wdariech ducha swa
teho dawa neb wlewa. **A** tudy přibytek w něm čini
Die. **D**am za kō muog wstřewa gich a na řidcy gich **J**eremi xxxi
napissy gey. a budu gim w boha a omi mi budu w lid
A opet. **K**němu pğdeme a přibytek vneho včimime: **J**an. w xiiij
A gey vlastně w něm y w moech geho zplozuge. w
A. iij

Jan w iij žiwote druheho narozenie: **Jakož die.** Co se narodi
Galatom. iij lo zduchu duch gest: **A swaty pawel.** **A že žiw** gsem
 wieře syna božie^o žiw sem. a žiw gť wemně **Kristus:**
A že buoh což mluwň genu totiz tomu duchu mlu
žalm lxxiiij wj. **Jakož die.** **Slyšetit** budu co wemně mluwiti bu
Lukass. viij de buoh: **A pan Kristus.** **Kto ma vssy** k slysseni slyš:
v Moy. vi **A moyzieš die.** **A budant** slowa tato kteraž ya přika
Lukass viij zugi tobe dnes wšdcy twem: **A křystus die.** **Alle kře**
 rez dodobre země sato. tit sau genž wšdcy dobrem a
 wybornem slyssyce slowo. zdržugŭ avžitek přimasse
 gŭ wtrpeliwosti: ¶ **A tomu duchu** poddanemu a po
 slusniemu zakona. kteraž ~~žina~~ ^{žina}. naywyššie sprawa sy
 nowska poručena. Tak aby dusse poddana byla **Du**
 chu. gim žiwa byla a se spravowala. **Jakož apostol**
Galatom. v die. **Že gsmeli** žiwi duchem. duchem y choďme: **A kře**
Ryman viij řiž se duchem božim spravugŭ. ti synowe boži gŭ:
Gallatō iij **A ti negsu** podzakonem neswobody ale synowe swo
 bodne: ¶ **A tiem duchē** y slaužŭ se bohu a zakonu ge
Rymanō. i ho: **Die apostol.** **Gemuž** slaužim duchem mym we
Ryman. viij čtenŭ syna geho: **A opet.** **Nalezam** zakon chticiemu
 mně dobre činiti. **A kocham** se zakonu božimu podle
 wnitřniho člověka. **Neb zakon** duchownŭ gest ge
 muž slaužim myslŭ mu ř: ¶ **Tymž duchem** y poklo
Jan w iij na se bohu dēge: **Jakož pan die.** **Buoh duch gest.** a ti
 genž se bohu klanegŭ neb modlee. w duchu a wprawo
Ryman viij dē mussegŭ se klaneti neb modliti: **A apostol.** **Neb co**
 bychom se modlili jako slusie nezname. **Alle duch spo**
 mahage nemocy nassŭ prosy křanim newymluwň

A kteryž zpytuje sice zna čeho duch žada. nebo po
 dle boha žada zaswate: ¶ **A** tiem duchē kryštus wšē
 le swem a wekrwi požiwa se duchownē. s krze slowo
 bozie. a swatosti hodnē k životu wēcnemu: **N**eb die
 Duch gť genž obžiwuge. **A** opēt. **S**lowa kteraž mlu Jan w vi
 wim wā duch a život gsu: ¶ **A** wtō duchu lid y slu
 žebnicy y služebnosti duchownie gsu: **D**ie swaty pe I Petr w ij
 tr. **W**zdělawayte se w domy duchownie: **A** opēt. **D**u I Korintō ij
 chownie wēcy duchownim zpuosobugice: **A** opēt I Korintō r
Wšyckmityž po kām duchownij tyž napoy duchow
 nū gedli a pili: ¶ **A** ztoho ducha wwiere a w sprawe
 dlnosti služicieho y zprawugicieho. nadēge bywa k
 životu wēcnemu: **J**a kōž die. **M**y duchem zwiery na Galatom v
 dēge sprawedlnosti čekame. a to wzkrješenie blažene
 ho: **D**ie otom. **O**n obnowi tēla pomženie nasseho. a Rymān viij
 pŕipodobnū k tēlu y asnosti sebe pro pŕebywagicieho
 ducha geho wnas: ¶ **T**o až potud oprwnij wēcy du
 chownie naywyššie w člowēku: ¶ **D**ruha wēz w
 člowēku duchownie powēdiena gest. že dusse člowē
 čy gest. genž se životnē a siny slnē wbybani y wčichu
 s tēlem spoguge a obžiwuge. hyba siny sly y vdy. a k
 skutkom řiedij **A** ona gest prostřednie mezy duchem
 a tēlem. a ma zpŕwu swu brati z za kōna ducha. a gim
 se zprawowati. **A** tudy y tēlo poddawati duchu: **J**a
 kōž apōstol swrchu pŕiweden. **D**uchem choďte. a za Galatom v
 dosti tēla nedokōnate: **A** ma tēlo zprawowati ona
 a duch gie nema mlowati podle nezřezeny ch žado
 stij proti pŕwde: **N**eb die. **K**to miluge dussy swu ztra Jan. w xij
 A. iij

tit gi: a ktož nenawidí gie. k životu věčnemu ostrie
ha gie: **A** ona dražšie gť než svět westkeren: **J**akož
Marek. viij die. **C**o platno by westken svět zyskal a swe dussi sťko
du vćmil **K**teru da odměnu za dussy swu: **A** ona gť
Matuř. x nesmitedlna wbytu přirozenem: **J**akož die. **N**erodte
se bati těch genž zabigegů těla. ale dusse nemohauť za
biti: **A**le strany wolitie sweho wtělo. a strany rozdele
nie odneho smitedlna. **A** strany spogemie toho s těle
vćastnost hřiecha adama nami přichazi. **A** strany po
wolowanie žadostem smitedlným. smrt duchownie
Ezechy. xviij a zatracemie nami přchazy: **J**akož die buoh. **W**ssecky
dusse met sau. dusse kteraz shřessi onat vmře. totiž od
žiwota milosti y slawy. **A** strany te offalessnych pro
Łayž. w řiij rocych die. **O**žiwowali gsu dusse kterež neby wagů
živy. **A** vmrtwowali gsu dusse kterež neby wagů mř
twy neb nevmieragů: **A** natuto dussy mnohe pro
měny od těla pochodie. a tudy y k duchu dochazegů
yako zamutkowe. vzkořti. bolestí. nemocy. nezpusobi
losti. howadnosti. zemnatosti. tělesnosti. marnosti. až
y smrt. **A** otō gsu nezčislna písna swata: a to diel zpo
řuty. diel z nezřizene nachylnosti. k tělu a kge° wěcem
znedostatku poddanie duchu ři: **A** zasse. řdyž duch
opraveny zprawuge dussy. a dusse poddana gemu
tehdy mnohe proměny duchownie dobree prawe k
spaseni gegiemu gdau nami od ducha. až řřzem čařto
k tělu dochazy wtom což mořneho: ¶ **T**řetie wěc gť
tělo ze čtyř žiwluo slepenee. w hřieře a wneřwosti
Wřalmu I zplozene: **J**akož die. **N**y wneprawo řtech počat gsem

a whřiešiech mych zplodila gest mne matka ma: **A**
apostol die. **Je** wemně totiž w těle mem nepřebywa **K**ziman. vii
dobře neb w něm nepřebywa zákon ducha. ani mud
rost geho. ani poddanost. ani moc **A**le zákō hřiecha
a odpornost. nechopnost. zēnatost. tělesnost. howad
nost. a porušení zcūs: **A** ote trogie věci swrchu
přiveden apostol. **K**dež die. **A**by cely duch was y **I** Tesalony. v
dusse y tělo zachowano bylo bez žaloby k přistij pa
na **G**eziſse: **A** poněwadž ma to wſſe zachowano by
ti. tehdy duch člowěcū gſa oprawen. ma duſſy zpra
wowati. mage zprawy zákona žiwota duchownie
A duſſe tělo. k zachowanū tomu přistie **K**ristowu:
Tau přičmau za hodnee se zdalo rozmluwanie těch
dwu položiti při zřiezenem spasenū. **J**ať ož se y wpra
wde dege to rozmluwanie při wěrnem člowěku. **P**ři
němž když duch zprawy duſſe nenaleza. w truchlost
on y duſſe přichazy: **A** neb když duſſe zprawy geho
ne poznawa. a w owoce těla vbieha. a zákonem se ge
ho nezprawuge. **P**otō wzamutky wchazy a bez na
dege bywa: **A** často strany obau spletemie mnohe se
nachazy zc: **P**rotož k napomoženū něyakemu zpřwy
ducha. odkudžby mohla ſtaleyſſy nadege wprawde
požíwana byti. **A** k ſmrti zpuſobilegſſie přyprawa.
zwlaſt čaſu tohoto. w němž mimo gmeē čaſy očeka
wanie ſmrti geſt. položí se to ducha s duſſy rozmlu
wanie při zřiezenem spasenū: wegmenu paně takto:

Skonawa se **T**ato **P**ředmluwa:

**Počína se dyalog Prziřwyp k smrti
Nappřw opricinach zuffanie: Ka. i**

Duch tieže **Dusse** takto:

Wzalmu. xli

Matus. xxi
Zalm Cxlj.

Eklezia xli
III M. xxiij
Zalm Cxv
Zalm xxxij.

Mudrosti i
Ezechy xviij
Zalm xli.

Ryimanō v

Korč gły Dusse ma
smutna. a proč mē rmutis **Do**
ussay w pana. že wyznawati se
budu gemu **Spasenie** oblicege
meho a buoh muog: **Dusse**
Smutna gest dusse ma k smrti
Zarmutilo se wemnie sdcce mee
pamatugiz naposlednie wēcy. smrti mee a sandu bo
zieho a wēcneho zleho: **O** smrti yak gt horzka pama
tka twa. clowēku neřwemu: **O** kto mi da. aby ch vm
řela smrtij spwedliwych: **Neb** draba smrti sprawedli
wych před oblicegem panē. **Alle** smrti hřiessnych nay
horšie: **A** tau pčimū smutna ma dusse naramnie. **Neb**
se strachugi bych nevmřela smrtij hřiessnych. a priř
ducy řdšaud boži. nebyla potupena nawēcne zatrice
mie: **Duch.** **Buoh** smrti neučimil **Alle** zawistij řablo
wu smrti wessla na okřsleř swēta **A** buoh nechce smrti
hřiessneho: **P** proč sy smutna dusse ma. a proč rmu
tis mne: **Dusse.** Znam to y ya. že buoh smrti ne vči
mil. a že gie nechce **A** že řablem řmizetē smrti přisřla. a
řchazie powšsech. **A** ya se rmutim ne protu řteraz na
řtawa wrozdeleńj mem od řela. **Alle** otu se bogim. o
duchowm a wēcnu. řteraz ma wlastnie gt. **A** gt hrie

smych. Genz gest zbawenie mloſti a ſpředlnosti y
 ſlawy wěcne. **K**teraz také puowod ma z padu prw **R**ymā wtež
 meho člowěka. w němž wſſickmi vmieragi. **N**ayprw
 na duſſy. a potō podle těla: **A** zákona ſmrti dochazegi
A tudy owoce ſmrti plodie. **S**lepotu a nezřiezenoſt
 žadoſtj neb nachylnostj proti pſkazanim a zapowě **Z**alm ij a rjij
 dem zákona prozeneho wnewinoſti daneho **K**teraz
 to pſkazanie buoh y ſtarym připomenul zákoně. genz
 žadneho newyſwobozuge ani ſprawedliwa čim. ale **R**yman vjij
 mſtj a rozmnožuge přičinu ſwu hřiech. **N**eb znagi **J**akub. iij
 ciemu a nečmicie^o hřiech gť gemu: **D**uch. **O** proč
 ſy ſmutna duſſe ma: znag že ſe marně zamucuge. wſſe **J**eremi xvj
 liſy člowěk neſſagicij w pana **A** kohož pan nemie v
 ſſanie geho: **D**uſſe. **K**terak mi welis vſſati. zda ne
 znaš z piſma: že od mitweho nemiloſtiwe^o člowěka přislowie pi
 žadna potom naděge nebude: **N**eb ktož mudroſt aka **M**udroſt iij
 zeň zahanie neſſiaſtny geſt **A** prazdna gť naděge ge přislo xxiij
 ho: neb hřieſſnicy zemruli. nebuda u mieti wierz nadě
 ge. **N**eb naděge nemiloſtiwe^o zabyne: **A** co proſpěge přislowie x
 položili člowěk lež naděgi ſwu. **N**eb marna naděge. a **E**kle xxxij
 lež člowěku neſnyſlnemu: **A** ya ſd ſaudcy ſprawedli
 weho puogdu. a vſkazati ſe muſym před ſtolicj geho
 a počet zewſſeho dati gemu: **A** protož odpiera duſſe **Z**alm. lxxvi
 ma teſſiti ſe. ale nutj horzce plakati **G**ducy k branam **Z**alm. Cvi
 ſmrti **N**eb ſtrach alekanie ſmrti ſpadlo namne wěcne **Z**alm. liij
 a boleſtj pekelnych: **D**uch. **P**roč ſy ſmutna duſſe **Z**alm. xli
 ma. a proč mē rmutis. **N**eb mně přidržeti ſe boha do **Z**alm. lxxij
 bre gť. a položiti wbohu naděgi ſwu prorokſkazanie

zalm. lxxvij geho. Aby položili w bohu nadęgi swu. a nezapomi
 nali se na skutky božij. A pŕkazanie geho wyhledawali
 Genz gsau wěřiti. a skutky wiery čmíti. milowati a p
 kazanie chowati. a nadęge w slubiech božich w vmłu
 wě nowe° swědectwie ostrěhati. **I** ty teež čyni duse
 Baruch ij ma: **D**usse. Dusse ma zamucena gt nad welikostij
 zlosti. a kŕačij s kŕiwena. posměchu y potupy plna. **A**
 plač Jere. i nemie kto by gi vtěssyl zewssch mlych gegiech. **A**eb
 Job w iij strach a lekanie pšneho sandu sewřelo mē. a bazeň za
 zalm. Cxv tracenie obklicila mē. **A** miz nenalezam co bych dala
 panu bohu zase. a wykupila se: a sŕze co vgiti mohla
 sandu pekelnē° ohnē: **A** owsssem sŕze co bych došla
 pšudku k žiwotu slawy. **A**c newiem giste co mi sand
 Elziasfe. ix posmrti pnese: wssak wwelike negistote gsem. w milo
 stili božij. čili whnēwu božim segdu: **O**by y to samo
 newědomie bylo. ale což horssieho nato často pŕcha
 zim. abych se swědomim sudila za hodnau smrti wěc
 ne. **A** doussati a nadęge požiwati nemam wčem. **A**ez
 mam dosti zčeho zussati. **P**akli ty čemu gmemu rozu
 mies. domz telo obžiwugi. massli co wypraw. **A** do
 kudž se nerozdelim s telē pospěš zpwiiti. **A**eb posmr
 ti času nebude. ani wpekle rady a pomocy k spasenij:

Dzkladu Nadiege: Kapitola. ij

Duch Odpowieda Takto:

Izaiass. xliij
 Izaiass. xliij

Dsse ma nezmutiz mē. ale doussay w pana. a
 nadęgij sewesel. **A**eb tŕadostnu wēc anowu
 kteruz buoh gehož se twaŕy strachu ges wci

mil. k twemu sproštěnŭj odsinzi wěčnee připomenn
což naykracegŭ budu mocy. bez duowoduo sformy
pisem. **A** wssak podle prawdy a smyslu obecneho pi
sem swatych: **¶ Dusse. Nemestkay. Neb** žizmila dusse
ma k bohu k studnicy wod: **¶ Duch. Ty** gsy pripo
menula mi. že w adamowi wssickm vmieragŭ mlo
sti sprawedlnosti swatosti a prawde. **A** tudy zbawe
mi bywagŭ panaboha y wěčne slawy. a nazatraceni
gdu. **A** naděge s sebe žadnee mieti nemohau. totiz by
mohli zsebe a sebau wykupenie mieti. a potracene mi
losti a sprawedlnosti newinnosti y wnitřmie praw
dy y dēdictwie dogiti. **A** odtud zusanie sprawedliwe
gest nadewssŭj mocŭj mudrostŭj y dobrotŭ lidŭku. **A**
ztoho pak zamutek a plač y čaka zahynutie gde: **¶ Sa**
se pak znayž žet se byl buoh slibem y spŭsahu zawazal
dati se nam. aby lid swuog wykupil. a poswētil y zpra
wil y spasyl. **A** bychom bezstrachu zruku nepřatel na
ssych wyswobozenŭj sluzili gemu: **A** to zaslibenie vci
nene k otcem buoh naplnil. **K**dyž otez syna sweho
gednorozeneho zmilosti poslal k naděgi wykupenie
a spasenie. že bude včineno zsinzi wěčne: **A** když syn
božŭj osobně s stupil snebe. aby přiyal přirozeme na
sse duchem swatym wžiwoťe panny **M**arie. newin
nee a swate. a wssak wpoťutě vtrpnosti a sinzi. **A** by
dada ge na muky. zamutky a bolestŭj k sinzi. a k wyli
tie křwe. **S**ērže ne zpuosobil wykupenie a spasenie
Milosti a sprawedlnosti nalezenie. y kralowstwie bo
žieho otewření. **P**otom pohřben. a třetŭj den zmr

Sal. xli

Sal. lxij

I Korin xv

Lukas. w i

Židom w vi

wych wstal. **A**by owoce prawdy naděge buducie v
 Zidom. viij **K**azal: **V** nanebe wstupil. aby v otce tau obětij podle
 Zidom viij řadu **M**elchysedechowa. kněz gsa nawěky pštogicij
 Zidom w x obětował se wslitowanij bohu otcy wždy žiw gsa k
 orodowanij. přistupuge sam šrze se k bohu. orodus
 ge a přimluwage se wždy za nas. aby wšfelike damie
 Jakub w i milosti a spravedlnosti y pomocy. **A**kazdy dar. wza
 cna čimicij y služebny. neb žmilosti dany. dan byl lidě
 nazemni kšpasenij wěčného žiwota. **A** potom ma při
 giti kšaudu poslednimu. sudit žiwe y mrtwe. **A** spase
 nie dokonati. **A** lid swog vweští w kralowštwi nebe
 ške: **V** což duffe ma nadto wiece žadaš. k komu wiece
 žiezniš. **M**aš studnicy plni milosti a prawdy spra
 wedlnosti k wěčnemu žiwotu připrawenu. k očyště
 nij y k ošpředlnenij. **K**dož se gie napie nebude žiezne
 ti mēdy. ale bude mieti studnicy wody pryssticie se k
 Jan w iiij wěčnemu žiwotu: **V** proč se wteto milosti a pravo
 de tobě štalee ne těšiš. proč se w radošti welikee wšfe
 Lušas w i ho swěta neweseliš: **Q** Duffe. **W**ěrně a pwe mū nay
 milegšij naděgi **K**rista gežiše připominaš. **A**bych
 ho znala **B**ohem panem. wykupitelem y spasytelem
 mym. **A** že žmilosti pro mee špasenie šstupiw snebe
 na zemni. spogil se smym proženim. a duffy swu nay
 milegšši položil žanne hřiessnu. nepravu. nesprawe
 dliwu. a žatracenie hodnau. abych žiwot mēla. a hoy
 Matuš xij něgie gmiela. a šinrti wěčne abych žbyla: **A** knieže šin
 ti pmo hlšwazal. o demie wzebral. lupež rozdelil y moč
 odyal. **A** w mož y w panštwie šwee mē přiyl wykū

piw a dobyw smrti a wylitim křwe swe: Z tohoť mi
giste nasycenie přišlo vtěsne. Tak že zwiery wěre
cy tomu. že se ta milost stala škrze boha a člověka sy
na gednorozene° geukřysta pana meho **N**ezieznim
snewěrnými židy a stemi genž buducieho čekagū. **Z**
toho y dobrořeciti budu pana wewsselikeem času. a
wždy chwala geho wstech mych: ¶ **Duch.** **O** giste
dobrořeciž dusse ma pana. y wssECKy wěcy kterež w
tobě gsau gmenu swateemu geho. **D**obrořeciž dusse
ma pana. a nechťeg se zapominati na wssECKa dobro
dnie ge°. **K**terýž se smilowawa nadewssemi nepra
woštni twými. kteryž vzdrawuge wssECKy nemocy
twe. kteryž wykupuge z zahynutij žiwot twuog. kte
ryž křowuge te w milosřdenstwi a w slitowanich.
kteryž naphiuge dobrými wěcmi žadost twu. **O**bo
wena bude yačo ozlice mladost twa řc: ¶ **Dusse.** **O**
hodnet y sprawedliwe gest. **N**ebi nemam giste nic z
sebe a odsebe **C**o bych hodne° dala poslu nebeskemu
panu a bohu memu **N**ež sama se wylewam v welike
wděčnosti: a chwalu a dobrořecenie čimim žiwe° na
wěky: ¶ **Duch.** **C**ož pak gestie o dusse ma mimo tuto
studnicy a plnost gegie se nedostawa. **P**roč plnee ra
dosti nemuožes smieti. **P**roč wpořogineuřřas. řdyž
gsy widěla swětlo twařy geho. **P**roč s symeonē pro
pustěnie neřadaš wpořogi **P**roč wesele nevmieraš
řdyž sa u widěly ocy twe spasenie. kterež připwil před
twarij wssEho lidu: **A**ž daliž nad tauto milostij a přw
dau se chybass čili hoynegssie čekass: ¶ **Dusse.** **O** wě

zalm xxxij.

zalm Cij

čím celým y plným srdcem milost a pŕwdu stalau mi
pŕiprawenu we wŕŕŕie doŕtatečnoŕti plnu k wěčne ŕla
wě. **A** widěla ŕem y naŕycena gŕem. **A** čím dal wierz a
wierz **K**dyž zwiery wněm widim. tayne a ŕkryte po
klady mocy mudroŕti a wněmie w ŕpaŕenij zpuoŕobe
nem: **O** doŕtiť ŕem obracela ocy mee k horam: **O** do
ŕtiť ŕem ŕe tulala od moře k mořy. hledagiz pomocy
a naŕycenie: doŕtiť mi geŕt na teeto miloŕti. **N**epuog
duť mŕkam od ŕlowa žiwota wěčneho. znagiz zwie
ry. že wŕŕyčkmi berau zteto ŕtudnice miloŕt za miloŕt.

Dučiastnoŕti **T**e miloŕti **S**krze to ŕe

dawa: **K**apitola třetie :

¶ Die duch **T**akto :

Lukáš w i

Žalm **C**ij

Jilipen w i

Jan w vi

Vlebiž duŕŕe ma pana. a zraďowal ŕem ŕe ŕly
ŕŕe tē wbohu ŕpaŕyteli mem. **N**eb yať oť otec
ŕimlowawa ŕe nad ŕyny ŕwym. ŕimlowal ŕe
nad nami buoh. **N**eb on zna ŕlepemie naŕŕe: **A** wŕŕať
duŕŕe ma powěziť. proť ŕe ŕewŕŕim tím rmutiŕ. a proť
ŕe ŕmrti obawaŕŕ. proť giť ne dieŕŕ. žadam rozdele na
byti ŕ telem a byti ŕ křyŕtem: **¶** Duŕŕe. **P**očatij řeč y
kto zadržij. **P**oněwadž ŕem počala ty wěcy ŕkryte w
ŕidcy mem ŕložene zgewowati tobě. genž zpytu geŕŕ
ge pro ŕlužbu mu a pomoc k naděgi. a k poťogi gegie
mu: **G**iť otewru poťadek bažnij a ŕtrachu o mych.
Ty znaŕŕ pana naŕŕeho gežiŕŕe křiŕta plneho miloŕti
a prawdy řečy hrozne. **Ž**e žádný nemuoť k emně pŕi
giti leť by ho oterž muog nebeŕŕy pŕtchl. wyučil. a dal
ŕynu. **A** toho aby on pŕigma. neztratil. ale ŕpaŕyl: **A** a

possol die. **N**emie natom genz chce. ani natom genz **R**ymano is
 bezi. ale natom genz se simluge nad tymz racij. a za-
 twrdij y opustij tohoz chce: **A** kto muoz gemu riecey
 proc tak cimis: a wuoli geho y kto se zprotiwij. **N**eb
 nemie dosti mnie nato k memu vpo kogenij. a k plne ra-
 dosti. a k odgetij strachu zatracenie. ze mi se stala mi-
 lost a prawda wzasluzeni syna bozieho dostatecne k
 spaseni. ac strany te dosti mi gt k wykupeni a k spaseni
 priprawenemu. wssak nemie mi dosti strany vcastno-
 sti natom. **A**le natomto. aby mi to zasluzenie krys-
 to wo w milosti a w prawde dano bylo w vcastnost. a
 ya abych se gie vptala dane. a pozivala zwiery nade-
 ge w swedonomie. a skrzemi cak gistu mela k wecnee
 slawie: **D**uch. **P**rawe prawis. **Z**e ac zawossecky mi **z**idom w ij
 lost bozie okusyla smrti. **A** wsssem se vkazala dobrota **T**ytowi ij
 a clowencstwie boha nasseho s strany swe dostatec-
 nosti. **A** wsssem. pdam. rozkazana hlasati az do kdcim **M**arek. xvi
 zemie wecteni. **A** wssak newssyckmi gie magi. owsssem
 newssyckmi vziwagij: **D**usse. **O**dpust prosym blaz-
 nowstwie. ze nedoslysim. rec pregnu. **N**emysl sobe
 bych otech mluwiti chtela. genz zhola newerie o kry-
 stu. ani gsu ho priyali plneho milosti a prawdy. **J**a
 ko gsu zidee newernij. a pohane. genz giz sanzemi gsu. **J**an w ij
A nepgdau kupanu kistu. whriessych zemrau ada **J**an w viij
 ma y skutečných: a nazatracenie puogdau: **A**le rzeč **M**arek xvi
 ma otech gest. mezy mimiz poctem gsine. a dayz pan-
 buoh prawdu. **G**enz werie wyznawagi. ac negedno-
 stayne. **N**ekterij toliko werie ogeho osobě. obozstwij
B.

o cłowęcstwu. owtęleni. onarozemi. owinučenim i cūjs
Ale o zaslužem ge°. a o potřebě swe wniem. malo wiec
některij drzie než miz. **A** mnozū ztęch tu prawdu za-
slużenu ginym węcem krom praweho gedimeho křy-
štipen w ij sta připsali mocně. **A** lid k hledanū gie. nevkřysta swr-
chu nanebi. ale wtęch węcch zęstych nazemi werau
nadęgū y poklonami slużbami wedau. **A** tudy křy-
stus wzapomenutie dan. yako mrtwy od sędce: **G**i-
nū gsu genz w křystu miz gmeeho. než vćemie mraw-
neho. a neb sprawedlnosti swee powinnee. a nasledo-
wanie skutkuo mrawnych nęstętie: **G**inū sau. genz
mlosti a prawdau tau kupćie zamyslenymi slowy
Ginū genz natu mlost hřessie. **A** ginū gsu genz přw-
dy dogdauce potom hřessie popyate mlosti: **G**inū
gsu genz prawdy dogduce te mlosti y neznağı a ne-
poziwagū i cūjs: **A** tak znařs odtud bazeu mu a stra-
chy mnohee: aby ch. neb nedosřla neb zbawena neby-
la takee mlosti a prawdy. a hoynęssy ch muř nedo-
sřla: **D**uch. Rozumim tomu co minis. **Ž**e křestia-
nee pana křysta přyali a poziwagū **M**nozū mrtwę. a
mnozū bludně a scestně wemnohych rozdielech. swe-
dem gsuř vćenim rozlićnū a putnićim. **A** že ty se wel-
mi toho bogis. zwasřte by ho mrtwę nepřyala. **A** no-
že by ani poziwala prawę leřas se. **G**esřto y ya pra-
wim. že se gř čeho bati a leřati. **A** tau pćmau nesmieř
nate drahe mlosti a prawde stalee w křystu odpocy-
nuti **N**e strany zpuosobenie wzasluzenie gegie°. **N**eb
te tu celu wwiere y pokojnu znam. **A**le strany vćasř

nosti damie te milosti a pŕwody stallee: ¶ **Dusse.** O stra Mudrosti iŕ
sliwat gŕu sinysslenie lidŕka. a negistee opatnosti na
sse. A marně se mnohŕ mysslenim trapim a rmutim
Poněwadŕ jakoŕ gest namně nebylo. bych se mohla
wykupiti. Ami sem mēla co zasebe odmiēniti. Ale to w
sse bylo na milosti namocy namudrosti a na dobro
tē boŕie. **S**trzemŕ wŕsse opatril a pŕipwil plnē. Tak
nemē namnē k včastnosti te pŕigiti. Ami gie z skutkuo
yaky ch zakonnich boŕich neb lidŕky ch neb swy ch sp
wedlnostŕ duogdu: ¶ **Duch.** Gistē tak gest. ŕe strassli
wa gŕu mysslenie lidŕka. A ty nemaŕs w nich pŕwē na
čem zpolehnuti. Radimŕ obrat se k mysslenim boŕim
kteraŕ negŕu marna jako lidŕka. genŕ gŕu powyŕsena
od lidŕky ch. jako nebe od zemē. a jako wychod od za
padu. a tu budeŕs mocy bezpečna byti. A uŕtati se bu
deŕs mocy včastnosti pana geŕisse damie k poŕiwanŕ
¶ **Dusse.** ŕadala sem ŕadati oŕpŕwedlnowanŕ twy ch
o zakon postav mi pane cestu k oŕprawedlnowanŕ
twy ch. A naklonŕ ŕidce me a nauč mē cestē oŕprawedl
nowanŕ twy ch: ŕiezmla gest dusse ma jako gelen k
studnicym wod ŕiwy ch. kdyŕ pŕigdu a vŕaŕi se pŕed
oblicēgem geho. Byli ŕau mi ŕlzy me chlebowee wed
ne y wnocy. kdyŕ mi rieŕano nakazdy den od ŕwēdo
mie. kde gest buoh twuog w včastnosti milosti a pra
wody. wŕŕwedomŕ dobrem a wnaŕēgi poŕogne **O**sta
ma otewŕela sem. a duch muog pŕitŕbla sem. neb roz
kazanŕ twy ch ŕadala sem: ¶ **Duch.** Jakoŕ oŕo newi
dēlo. vcho neslyŕŕelo. ktere wēcy buoh w kŕystu pŕip
B. ij

Rymanō. ij

Galatem. iij

Tytowi iij

Iŕaias. lv

Zalm Cxviij

Zalm. xli

I Korintō ij

witi račil. **N**ebobyť to poznala kmežata. mĕdyby pa
Lukas. w x na slawy neukřizowala: **T**ať že mnozŭj y sprawedli
wŭj pŕed přistm paně. žadali slysseti y widěti. a ne
Matuſ. xij slysseli ani widěli. **N**ěť ti gŭmž ocy otewřieny y vſſy
dany. aby widěli y slysseli. **A** y podnes toho tagemſt
wie žadny spasytedlně nepozna. leč darě božm: **T**ať
take nepozna myſſenie tayneho božho. **S**krze co k
včastnosti te mloſti buoh vložil zmlloſti přiwoditi
Daniel w v y kpožiwanŭj kžiwotu slawy. leč buoh kteryž ſam ta
Kolocě w i gemſtwie zgewuge: **J**aťoť apofftol die. **A**by znamo
včiml tagemſtwie wuole ſwe podle libeznosti ſwee
Matuſ. xi **J**aťoť die pan. **A** zgewil ſy ge maličkŭj. neb tať libilo
ſe tobě: **S**lyſſiž tehdy tu wuoli ge^o byti. ſinluwu no
weho ſwēdectwie. wuobdarenŭj zakonuo ſwych w
myſl a wſſdce: **K**ohoť zagſte buoh w křyſtu chce v
častna včimti a ſpasyti zmlloſti od geho hřiechu. a
ſprawedliwa včimti. y kpožiwani wprawdě přiwē
ſti. **T**omuť dawa zmlloſti ſwe dary ducha ſweho za
kony z včastnosti zaſluženie ſyna ſweho. wmyſl a w
ſſdce. **A** potom čim ſinluwu a ſwēdčŭj mloſt a praw
Jeremi xxxi du. **T**ať že mloſtiw bywa hřiechom. a naneprawo
II Koryn vi ſti nezpomene wiece. **B**ohem a otcem mloſtiwŭj by
wa. **A** otom ſkrze yeremiasſe pŕedpowēdel. **A** to teež
židom viij připomenul apofftol k koryntom y k židom: **D**uſſe
Proſim powēz mi okterych to zakonich vmluwy no
Jeremi xxxi weho ſwēdectwie die. **D**awage zakony me wſtřewa
gich. a namyſli piſſe rč: **N**eb gſau rozličnŭj. božŭj a lid
ſtŭj **B**ožŭj přirozenŭj a pſanŭj. **Z**nam že přirozeny za

kon wšpowedlnosti wnewinnosti odšel. **A** psany nic **K**zman rii
kdo konalosti nepriwed pomnul. **A** zneho nenie spra **G**alatam. ii
wedlnosti ani hriechem odpustenie: ¶ **D**uch. **O**tom
zakonu prawim. onemz die. **Z**akon pane nepostwz **Z**alm xviij
neny obracugicy dusse: **A** opet. **S**puosobil sem zakon **Z**al lxxxviij
muog wywoleny mym: **A** opet. **Z**akon odemne wy **I**saas. li
gde a saud: **A** opet. **W**ygdet z syonu zakō: **A** opet. **L**id **M**ichea. iiij
muog a zakon muog wšidcy geho. **A** postawim du **I**saas. li
cha meho vprostred mich. a odegmu sidce kamennē **E**zech. xxxvi
a dam maszite. vcinim aby wprkazamich mych cho
dili. a sauduo mych ostriehali a cimili ge: **A** tit zakō
nowe gsu špowedlnosti bozie powinne. kristem zaslu
zene. dane duchem swatym škrze dar wiery lasty y na
dege. w nichz se zakonowee wēcnij wnewinnosti da
nij. y zakonē starym pripomenutij wdluznee sprawe
dlnosti. w **K**ristu gezissy wykupeni ocisttemi a ospra
wedlneni. a z milosti dami k ostriehani zawieragi: w
gichzto ostriehani vwiere wlasce a w nadēgi odpla
ta mnoha. **A** byt nebyli myšlenie ma. yat bych byl **Z**alm Cxviij
zahynul w pomizenij mē: ¶ **D**usse. **P**rosym mohauli
ti zakonowe w dariech lepe wyswetlem byti: ¶ **D**uch
Dawa pan buoh cłoweku z milosti šdchazegicij mi
lost. k obziwemi w duchu **A**by dusse tau milostij žiwa
počala panu bohu byti. a aby obracena byla knemu
vprieme a k geho wuoli. a z milosti tež dawa mog w
temz duchu **S**krze mizby mohl chietiti. a chte w hoto
wosti mohlby wēriti wšsemu co by buoh chtel wēre
no mietiti. **A** wēril sproštnē y škutečně oznamene wuo

zalm. xviij

li božij k spasenij. A wtemž duchu sbohē gsa spogen
wgednotu wuole geho. a sge° wuoli sgednan mohl
milowati pana boha nadewsse. A milowati wsse co
by Buoh chtel podle prikazani swych. milowano
yať mieti neb tež y nemeti: A mel wuoli chieteti y moc
nadieti se wsseho což buoh slibuge w smluwe nowe
ho swēdectwie: a tee vmluwy nasledowati y ostrie-
hati: Komuž to da buoh wduffy a w mocy gegie. w
mysl w vmysl y w wuoli a wžadosti. wzgewene a oz
namene milosti. a wprawde wiery lasty a nadege Aby
gislyssal. powolil. priyal. poslechl. nasledowal. A tak
weril milowal nadal se. Takowy ma zakony dane z
predchazegicie milosti a z obdarowanij dane. A to
ho sam otez vci duchem swym. a telo akrew mu ne
zgewuge: A neweho druhe° narozenie y vcastnosti
tela a krew pana Jezukrista potstatu ma: A wtomē
zalez y ziwot milosti a prawdy wnitřni prawy twog
o dusse ma. gimžto žiwa byti maš panu Słowu ge
ho Prawde geho: A tit zakonowe odwracugij y ob
racugij te z milosti. a neposkwienēnau te čynie. A za
dostiwēgssiet byti magij nad zlatto y nad striebro:

Oviastnosti **T**e milosti **S**krze co se
zriezenē prislubuge a **P**rwotně: **K**apitola čtvrtá:
Dusse die **T**akto:

Ayssim y chapam co wyprawugeš. Že prw
nij prawdu vmluwy neweho swēdectwie.
zakladnau vcastnosti pana **K**rista, wniež se

počatek a grunt zasluženie křista žiwota mloſti mo
cy y ſprawedlnoſti k obnoweni a k opraweni duſſe
z mloſti wlewa y dawa. **B**ez čehož ſpaſytedlně a ži
wě niž ſe newěrie. nezná. nemiluge. ani čini. ani ſe na
dege. **B**ez tohoto wſmrti duſſe člowěk zuoſtawa. zba
weny přwody žiwota mloſti y wěčne ſlawy: **A**le kto
mi pať to da. aby ch ya to poznala. dali mi to buoh
otec w křyſtu wzaſluženi geho. **S**trže dary wzacna
čimcie ducha ſwateho: ¶ **D**uch. **D**uch kde chce dyſſe
a hlas ge° ſlyſſyſ. a newieſ od kudy by byl a neb kam
by ſſel: ¶ **Y** chceſſi poznati tagemſtwie mammy ſkrytee
w okuſſenij **S**lyſs hlas ducha toho: a tu poznáš z
duchali prawdy w **K**riſtowě wčaſtnoſti dary wzac
na čimcymi gſy zplozena. čili žtěla a zekřwe naučena
gſy. wiere obecne křeſtianske. a zwykloſtmi přiroze
nymi. y lidmi wloženymi obyčegi wpočkog ſe držiſ
Neb což žtěla narodilo ſe. tělo geſt mrtwe. ale což zdu
cha ſwateho. duch žiwy geſt. hotowy vpřiemy k wě
rem y wěrný k činem poſluſſny žc: ¶ **D**uſſe. ¶ **Y** co bla
ſem gmenugeſ: ¶ **D**uch. **S**luhy křyſtowy wpoſel
ſtwie čtenie wiery nowe° ſwēdectwie: **O**nichž ſe die
Kterať wvěrie gehož gſu neſlyſſeli. a kterať wſlyſſie
bez kážatele: a kterať kážati budau leč budau poſlami
Jaťož pſano geſt. **K**terať krasne noby gſu zwěſtugi
ciech počkog a kážiciech dobree wěcy: protož wiera z
ſlyſſenie a ſlyſſenie ſtrže ſlowo božie: **P**rotož ſwaty
yan die. **J**a hlas wolagicieho na puſti: **A** pan ſwēd
čij k přigetij ſluh a k ſlyſſeni od nich blaſu. že geho. y

B. iij

Jan w iij

Křimanō x

Matuſ. iij

Jan w riij otce geho p̄gima y slyssij rzka. Amen prawim wam
Marek. ix **A**lč kto p̄gima toho kohož ya posli mnet p̄gima.
Lukas p **A**lčtož mne p̄gima. p̄gima toho genž mne poslal
Jan. w p **A**opet. Kto was slyssij mne slyssij: A lowce me hlas
Jan w viij muog slyssie a cyzie° neslyssie: A pan die opet. Ktož
I k̄ao Jā. iij zboha gest slowa bozie slyssij Protož wy neslyssite
 neb zboha negste: A swaty yan. Kto zboha gest sly
 ssij nas. kto zboha nemie neslyssiet nas: ¶ Dusse. Což
 rozumim že ty mne k̄ služebnym węcē wedes. A to
 wmitas. yako bych ya beznich nemohla k̄upoznani
 potstatnych. a tudy včasnosti pana k̄rysta p̄giti.
 ani k̄poziwanij: P̄rimichž ty znas. co mylek. a co za
 wedenie mnohych plno bēzij. p̄služebniciech. p̄ri ge
 dnotach gich. p̄ri služebnostech. řadiech. oby čegiech
A yalč gedni druhe odsuzugij prawdy. y mocy vřad
 ne. Swatostij: až y spasenie: A wespolek wraždlnu
 nemilost passij: O co mē malo potessyw. počynas
Saln. iij welmi rmutiti. Ponēwadž widim ocitē mnoha roz
 dēlenie a odpory w mēstē. a hlasuo p̄spasenij rozdiel
Saln. lxxviij nost: A widim že sa p̄isli y pohane dochramu swa
II Tesalon ij teho. A wwedli člowēka stareho h̄riecha. bez raucha
 swatebneho. syna zatracenie. w powysšenij vřaduo
 nadewsse což slowe buoh. A ten se ctij a protiuij: A
 giž nepřatelee k̄řiže naywētciij hlas wchramu dawa
 gij. k̄wtisku p̄wdy. a k̄pозdwiženij a k̄panowanij k̄ri
 wdy: O bože muog kam se dieti Komu se p̄riwinuti
Saln. iij By nepřitel muog zgewony byl pohan žid turek nez
 wěrný. alal mi neb swodil mne neb p̄riwil se mi. snad

bych se ge^o stríehl: **A**lle tuto znamy wiery **B**lízni ciez
kwe **W**uodce cesty. a gessio požiwa spolu sladkých
potrnuo. pozdwihl proti prawdě paty. nehodneho
a přewraceneho chozenie. a zwelícenie přewracenie
sweho prawě že zly jako dobry w mocy poselstwie
w vradu k spaseni od boha posel gt: **O**d toho hlas
twuog bože slyseti prawy a cisty podle twe wuole
vlozene dobre. vlastni w smyslu a w vmyslu twem
Kym se zprawiti. **S**trze toho twu wuoli poznati.
A včastnosti teto se vptati. **N**eb wiem kterymž sy ty
lid twuog zawazal k poslussenstwí w twee swěrene
mocy. že byli wěrní. přiemí a dobří. rozsatí tebu na
swět. **A**lle když oni zesnuli. nepřitel přissel nasal kanko **M**atufs. xij
le zlosynuo. genž nymie mimo wssecky časy rozmno
ženi gsú. a wydawagi owoce zlee třepe a nehodne. ži
wotuo. smysluo. vmysluo. řečí. y skutkuo vřadnych
yako rucha nečiste^o **O**d nichž sy ty pilně wystřiehal **M**atufs. vij
A pđpowiedal pštie y owoce gich y twogi apossto
lee **N**eb mnozú z nich znamosti božie nemagi. mnozú
držiece y čtauce **Z**akon. pŕwody zakona **D**ucha tweho
ani magi ani znagi. **N**eb proti ní nemilostiwě činie
mnozú moř kličuo wzemssě nezřiezení swatokupec
sky ne wzali swatosti ani pŕwody: a sami newchazegú
Awgiti chticiem a dobre wuole bludnymi a nezřieze
nymi službami. někdy y skutečnym zastawowaním
branie. bludugú. kacerugú. y hubie. neb k tomu ponu
kagú: **M**nozú kňezú zřiezem k službě ne slowem čte
nie. ani swatostmi k prawdě potstatne. ale swatostě

podle vřtawenych zakonuo a duomyřluo lidřkych:
Přimichř mi wiery zřakona bořieho. mi řinyřlu. mi v
myřlu pana řryřta dořřli. ani gich wtee prawde řdy
pořiwali. **A** řlauřice řwatořtem. vřimagi řim prawo
du gich wlařtnř. a nepleřicie řim připřřugice. lid blař
miwe řwodie. **A** řkrze řladķe řěcy a řehname řawodie
II Petr w řij a řamysřlenymi řlowy řupćie oduřře lidřke. **A** řnezći
řnym neprawořtem pod duchowenřtwim lid řwo
die řćřř. **T**uli. a tyli mi řlařem bořim řimenugeřř. w
mičřto řinyřla řlow prawdy wiery nemi řřpařeni.
ale blud. vmičř vmyřla řryřtowa přřřwatořtech ne
mi. ale řwod. **K**teřř ře řmeny a mocmi vřadnymy a
řady a vřtawenimi lidřkymi pod wyznanimi wiery
bez prawdy wpořryřřtwř wřgewnych neprawoř
tech řrygř. **O** by ařpoň toliķo řřwotně a mrawně
a řobě řlř byli. řřpělabych. yaķo ta genř bych nad mi
mi mocy řřreřřanř a řřřřmi neměla. a vřieķala bych
gich řlořti nehodne. abohu a wřřřřym gich ředitel
pořučila bych ge: **A**le coř horřřieho. a mni nebezpeć
něgřřieho. ać oni mnořřř řřřany řwe toho neřnagř. a
vřřimeho vmyřla y wuole dobre řřř. řimř buoh to
ho řdyř wřřřřu řřř nepoćte ale řneř. **A** mnořřř ani
toho magř. ale oďpoř tomu: **A** wřřř řdyř ti nebo gi
niř bludnymy řinyřly wiere oďpořnymy řkrze naleřa
će přeďřřlee přimich **A** neupřimymy vmyřly cyřymy
oď vmyřla řryřtowa. řkrze vřřawitele přeďřřlee přimich
naleřenymi proti řřřřenemu řpařenie. řlařy řwymy
y pořřwatnymy řady a řřwřřlořřmi řořřelnymi. přřři

na gſau mi. neb abych mĕdy yaſo y omi mnozſſſi k pra
wde zriezeneho ſpaſenie nepřſſla. neb přigdaucy od
neho odwedena byla: **A** přičma gſu mi k pſwedenſſi k
bludom a k zapowedenſſe wieře y naſledowanſſi. y k za
powedenſſemu modlarzſtwſſi a k ſſaſeſſne poctě poklo
nĕ. y ſlužbě. y k marnemu mnohotwarnemu nabožen
ſtwſſi. y k powĕram rozličnſſi. a k mylnee naděgi ſpaſe
nie: **O** yaſ mi welſſ poſluhati. magic taſ mnoho za
powedenſſi **N**e wĕřiti. nepoſluhati. nenaſledowati **Ale** **M**ath. xxiij
warowati. wyſtřiebati ſe gich. y vĕmie gich. y ſkut- **M**atufſ. viij
kſuo vſtawenſſi gich: **B**yt zliſ toliſo hřiechy zgewny **M**atufſ. xxiij
mi ſmrtedlnym pochorſſitedlnym nehoďnoſt vwo
zugicym byli. **C**o by kſoli vĕili prăwĕ zakonă wiery
obecnee. a nebludili ſmyſlem. a vmyslem w ſkutciech
zlych. poſluחנו by mohlo byti. taſ yaſo odnehod
nych toho přſluhowanie. **A**ĕ y to by muſylo ſmno
hym neďoſtatky byti a ſeſſkodaui mau. **N**eb kdyz kſnĕ
zy hoďnoſti neme. k ſlowu božiemu. k modlitbam. k p
mluwam. k obĕtem duchownim. z vřadu geho k pſlu
howani ſwatoſtni řc. **K**to naplnſſi to mieſto. pone
wadz piſina ſwata potupugſſi to: **A** kdyz pſchuodce
ctnoſtſſi neme. a negde před owcemi wprawde. yaſ
vĕmie nemocne. nepřigemne. nepoſlužitelne. **A** ow
ſſem kdyz nazpatek wuodce wſkutciech zlych poža
doſtech bludſſi **K**oho naučy ſameho ſe neuče **K**oho **R**ymańſ ij
treſtati bude gſa wſny. odwracuge twarz boží. zaſo **Z**alm. xlvij
ho ſe modliti budu. **G**ſa wbnĕwu vboha. zaſo ho ſe **I**ſaias. w i
přmluwſſi. **A** gemuſ nezuoſtawa obĕti za hřiech. ale židom w vi

horlenie pekelneho ohně: Kterakau snělostij chce obě
towati za žiwe y zamrtwe **K**oho pokřtj. negsa sam
wprawde pokřten ale wswodu od prawdy. **K**oho
potwrdj. negsa w mocy a wprawde wiery duchem
swatym potwrzen. **K**omu poslauzi k swatosti y swa
tostj tela a k rwe paně. nedossed sam prawdy zaklad
ne y sluzebne. v castnosti y poziwamie toho **K**oho po
swetj y zriedj a wstawj na knězstwi. nedossed toho
sam wprawde. ale wbludu a w neprawosti swatoku
pecske. **K**terak knězstwie přigme hodně w swatosti.
neznage ani mage ani vziwage **K**nězstwie duchow
mieho. **K**terak k swatosti manželstwie poslauzj. ne
znage ani prawdy mage ani poziwage manželstwie
duchowmieho: **K**terak swatost pokanie dawati ka
gicym bude. neznage p wdy gegie. ani mage ani sam
vziwage w p wde: **K**terak nemocnemu posluzj swa
tostj olegem mazanie. k wstaweni nadege wprawde
neznagicy a nemagicy ni vziwagicy p wdy tee. **A** ow
ssm gsa od porodu přitom přiwssm slepy. a wuod
ce slepych. w hrozně zawedenie od spasenie z řezene
ho: **O**dpust žalostne dluhosti mee. neb zamutek mie
ry nema: ¶ **D**uch. **P**rawě gsy srozuměla. žet tē wedu
k sluzebnym wěcem. bezmichz k dyz sau w cistotě a w
p wde. a mohau se mieti: neminim by podle z řezene
ho panem křistě spasenie mohl gmač kto wědomě a z
řezene spasen byti. **N**eb welmi o řiedkych mame swē
dectwie pisem **S**watych. by bezmich spaseni byli. **J**a
ko olotru. **A** y ten z hola bez wyznanie wiery a swēde

ctwie wiery nebyl spašen: **A** zase prawim. že newoști
čłni z služby gich duogdau spašenie: **A**no mnozi w
nich gsic bez prawdy bywagi. **A** to proć. **A**le samy
z sebe miłości a pŕwdy nedawagi. **A**niž wlił buoh otec
wne zplnoști syna sweo zasluženie geho miłości a pra
wdu strze ducha sweeho. **A**niž buoh přiwazal k nim
mocy sweho wloženie. komuž dany budau neb přigi
many. aby buoh byl zawazan dati. a člověk strze ně
bytne dogiti: než pŕwazal y wložil. wyznawati a swěd
čiti wiere a wmluwě wiery: **A**le buoh komuž rači z
swe miłości pŕswatoști přiswatoštech neb pomich
muož milost a pŕwdu dati: **A** často buoh přičinu slu
žebnych wěci. podle zřízení sweho dawaťem kte
rež duchem swym pŕchazy. milost a prawdu oswie
cenie. y moc y požiwanie zřezene. y rozlična gina ob
darowanie. yakož znamo přislowu božim y přiswa
toštech: **K**omuž buoh da přwe potstatu wiery žiwe
omiež sworchi: ten strze služebne wěcy dochazy od bo
ha w křistu toho očemž dotčeno: **A** tak žádný k wie
ře nepřigde wědomě strany pozname prawd wiery
yako. čemu. očem. wěc wěriti. a zase newěriti. **A**ni p
gde k lasce aby zwiery znal s čim se miłości sice wge
dnotu spogiti ma. a mlowati a přikazanie zachowa
ti. **A**ni k naděgi aby znal nakterych sibiach a naswě
dectwiech ma odpociewati. **A**ni pozna wmluwy no
weho swědectwie přislowu y pŕswatoštech. **A**ni gie
w wiere a w lasce y w naděgi duogde. **A**ni wčem giste
powolanie a wywolenie činiti ma. **A**ni zwie přissel

li k milosti božij a k včastnosti pana křysta. těla geho
 přirozeného y duchowního. teež y křwe geho. **A**ni
 přiselli k mocy danee kupoživanij toho. **A**ni pomo
 cy mieti bude k rozmnoženij. k zachowanij. k stalosti
 y k setřwanij wtom do smrti. **A**ni služby duogde ne
 paměti newědomij. **A**lemocy a pobluzenij svěemu a
 pomocy. **A**ni spolu s wěrnými obcowanij swatých
 duogde wpowinnosti y w včastnosti řč: **A** tak k to
 přigiti nemuoz. aby wiery tee doffel zřiezení genž sk
 ze lastu děla sprawedlnost k bohu. wpořogi. než skře
 slyssenie hlasu božieho w smlywě neweho swedect
Řim x a xi wie **A**eb wiera z slyssenie **A** ta gť zakład naděgnych
 wěcų. a k onec přigima spasenie dušų: **A**eb buoh ciez
 k ew swu proto byl zřiedil s strany sluh. y ducha swe
 ho dary dal. aby služeno bylo k wiere. k lásce. a k nadě
 gi. **A** wtom kupožnanij prawdy y dogitie y k poži
 wanij y k stalosti wtom. **A**řząd w ciekwi proto zřie
 dil. aby sluhy řiezeny y zprawowany byly k teto pra
 wde. **A** lid poddany aby skře službu toho doffel. **A**č
 koli miesto tomu dawam. že steeto strany služebno
 stų zawedenie naramne w ciekwi. a rozřžky mnohe
 přisly. **A** byloliť gest to prwe potřebně powědieno
I křao Jā. iij **A**skuste duchuo gsaulit z boha. owšem nymie zda se
 potřebne. **A**eb mnohě nymie wiece pod wyznamim
 wiery. swuodcų psslo naswět než tehdy. **A** wssak do
 ptati se wždy mas toho zákona božieho. a słowa w
 kraceneho. podle možnosti. a geho nasledowati y do
Jan w řij giti: **A**č k to přigima toho gehož ya possli. mnet při

gimna: **A** kto was slyssy mnei slyssy: Ede by gey plni
timela. **N**eb nezawohl pan lidu sweho. ani prestal po
sylati sluh swych. a slowa poselstwie sweho. pozuo- Lukas 12
stawilt sobe a mnohe wiece nez zaheliasse. **G**mac by Kymans 11
liby chom yako Sodoma a Gomora. **A** zhynulaby Kymans 12
wiera zriezeneho spasenie rc: **A** Dusse. **J**a sem slycha
la ze ten zakon gest osamych aposstolech. kteriz gsau
Cztemie a epistoly **S**kutky a zprawy zazako nowy
k zprawě sepsali. **A**by toho zakona posluchano bylo
nepdawagice ani vgimagice: **A** Duch. **P**an krys-
tus zadneho zakona psaneho **A**posstolom newy dal. ale
dal gey w prisluhowanij swem. **A** skerze ducha swe-
wsedce gich a namysli napsal: **A** aposstolee ztoho za-
kona gim prisluhowaneho priyateeho. kazanie vce-
nie cimili. **A** gey spolectne wvyznanij dwanacti clan-
kuo wiery obecnee gednosworne duchem swatym s
hromazdili. a s nim na swet poslani wectenij: **A** to
wssem buducym coz od kryssta wzali duchem swaty
pozuostawili **A** pritom zazpwu zpřicim tehdayssich
miesť. casu. y osobā wernym psali. **A** potomcy pyaw
sse skerze sluzbu gich a sweřenie wieri obecnu křestiā
sku wtemz poselstwij k lidu. gedni podruhych pracy
wtom wedli. **A** sebrawsse ta pisina possla a zstudni-
ce wiery tee čtemie swateho. buď od kryssta puowode
buď od aposstoluo wprwotnosti ducha swateho psa-
na a nadssena. wnichz nizadnee mylky nenie. **W**zali
gsu gezazaklad zwestowanie kazanie včenie zprawy
A za duowod a za swedectwie wiery. y za pomoz k

wykładanij písem starých. **A** zato aby k poselství kři-
stovu a ducha geho sřze zřezene posly k wiere spa-
sytedlnesřze to dwe sluzeno bylo. a nicemuž ginemu
aby nebylo wěřeno než tomu. **A** leč by w p̃wde tiem
dowedeno bylo neb natom založeno. **A** ta zprawa w
lastně by měla příležití zprawcom. gimžby měl lid z
prawowan byti: **A** tu rozważanie maš onee pohad-
ky welike: **K**oho slusie posluhati. zakonali božieho
psaneho. čili zprawcuo: **O**dpowěd z toho. že slusie li-
du wěřen^o posluhati z zřezenie a z vloženie y zpřifa-
zanie paně zprawcuo. neb posluo poslaných w p̃w-
de křysta a cietkwe magiciech y znagiciech zákō wie-
ry a poselství zřezene dēgiciech w smlywě zakona
noweho swēdectwie. w slowu y w skutku **A** křakow^y
w puowodu gednoty pobohu w dowěrnosti prw-
nie zřenie mieti w cietkwi. **A** sřze p̃sluhowanie gich
namiestě poselství křystowa a cietkwe přigiti k pra-
wde písem přislusných k wiere. k lasce. y k nadēgi. y k
smlywě y k swēdectwi swēdomie y nadēge: **T**o božie
zřezenie gest. **N**ěž což widiš nynie. **A** no se zpět dēge
znay božie dopusttēnie byti: **G**edno. že se některij sa-
mými písny podleee wlastních rozumuo a smysluo
a neb podle předešlych wykladačuo zprawugij. a z
wlastt těch genž daleko od prawdy wiery písem za-
sli. a tudy w rozličné bludy gdau: **D**ruhe že lid zasse
mnohy zprawcemi se zprawuge. neznagicými ani z
prawugicými se ani ginych zákonem božim. **A** tudy
newymlywne zlee puowod ma. bluduo. swoduo a o

klamanij. A to buoh dopustil naswět podešly nepra
wě wwiern. proto že lasty prawdy nepřiyal. y poslal II Tefalon ij
mu činěnie bludno. aby wěre lzy spasen nebyl: ¶ Du
sse. Prosym oznam mi. wšechliž mam pospolku do
giti sluh. a počem ge mam poznati Čili dogdauz ge
dnoho zmich. aneb částky gednoty gich menšsie nebo
wětšie. mohlabych teto žadostiwě prawdy dogiti z
řízení: ¶ Duch. Nepřiwim tobě gednoho. leč zgedno
ty prawdy wiery wywoleneho. z řizeného. wstawe
neho. poslane°. a wřadu a poslussenstwi staršich w
obcowani swatych wěcų společně zuostawagicieho
a daneho šhromazdene° w gednotu křystowu. Neb
gednota cietkwe pro sluby. a sluby pro služebnosti. a
služebnosti pro p̄wdu. A odkonce wšecky wěcy gme
no magij: Protož budeli ten geden zgednoty. kteráž
nema p̄wdy zřizeného spasenie. takowy by y řizen
byl gie y wstawen w mocy wřadne. nema mocy dane
než wnij. podle toho wšeho což řiedie ona. a w kterě
šiny slu y wmyslu a k kteremu koncy. A budeli potom
poznage nětco zpisem swatych prawěgšsieho A sam
w celošti p̄wdy křestiaštwie nebyw. ani wni řizen a
poslan od těch genž wnij gsu: y bude řazati neb sluzi
ti podle toho. yaž mu se widěti bude P̄rigde naň to
nayprwecož pan die. Ktož sam od sebemluwų chwa Jan w viij
ly swe hleda. Druhe p̄rigde. že w p̄wde z cietkwe swa
te nenie poslan: podle toho. yaž ož die. Neposylal sem Jeremi xiiij
prorokuo. a oni běželi su: Třetie zlee. že šinesy cy škod Jeremi xxij
liwu čini. p̄wdy totiž poznale. smocy nezřizené pro Jerem xxvij
C.

ti vmyšlu vřtawugiciech smiřsemu: pti čemuž die kri
stus. **M**řadny nečim smieřenie neb spogemie rucha
noweho s ruchem starým: oněmž die. **K**teriz přicha
zegi k wā wrusse owciem. **N**eb odtud zřiezenie posel
řtwie křystowo podle vmyřla geho nemuož pogiti
A ktož to samotně včymi. naplnij se naněm. že řadny
řidom w v sobě cti nepřigima. leč bude powolan jako **A**ron: **A**
byť y byl někdy wgednotě wřwde. **A** potom wyřřel
neb wylučen. neb zanechal: takowymocy nema posel
řtwie křystowa. **A** vřiwali. zle a nezřiezenie vřiwa. **A**
owřřem řdyž nebyl wgednotě. am gest: a tu zřterež se
wylehl. hame a potupuge. y řam lid posluřřny powe
de. wcie mocy posluhowati bude: s čym a wy řa ře la
řce wgednotu řtrany ciekwe spogu. **K**omu po řmřti
poruči zřiezenie řč: **A** tak řratce znay. že nemimim ge
dno°. neb naněm am wněm cely křystus. am řelo cele
gednoty zaleži. am muož. w plnořti daruo a mlořřti
řpřisluhowam. ale na gednotě wpuowodu řluh řoz
ličneho obdarowamie w řadu a w pospolnořti. **A**no
byť gich y wiece bylo. a wřřa řakowych. jako ten ge
den giž řečeny: a nebyliliby wgednotu prawdy zřieze
ně wwedem a postawem. a zto° posielam: nemohau
poselřtwie křystowa a ciekwe westi: **A**le naplni se to
což die. **K**olikož řoli gich řimudy wřřlo wřřickim řlo
degij řřu a lotři: **A**mž take prawim. by wřřech wduo
řtrany ořob ciekwe dogiti mela. **N**eb to nemořřnee y
nepořřebne. **A**le wřřech mřiemim řtrany prawdy obe
cne ciekwe. ř pořřebě dořřatečné řlužebne řweho řpa

semie: podle toho. **B**udeli menssy počet kteryz by do **II** Moy rj
statečen byti nemohl k snědem beranka. přigmet sau
seda sweeho kteryz připogen gest k domu geho po-
dle počtu dušij. kterež by dostatčiti mohli k gedem be-
ranka: **A** budete geho giesti w domu gednom. newy-
nassegice z něho wen mčehéhož. ani do gitra z něho
chowagice: **A** znay ge pak potō. **G**estli žet wedau
vpřiemě spasenie lidške. a zřizeně. podle prawdy wie-
ry obecne křestianske gednoty dwanacti člankuo. **A**
tomu spasenij slaužie w puowodu a w řadu stogice
A z milosti pečy osě wespolek magice. hřiechō y blu-
dom a z gewnym neprawostem města nedawagiece
bez kázi. **A** lid poddany prawdu čimě wlasce z milo-
sti bez připuzenie vkrutne mocy poddanli. **A** pŕwdy
wmitrznie w vpřiemnosti šdce nabywali. požíewali
wdowěrnosti z wiery. y w nīj wtrpěliwosti stogili. **A**
nedostatkové opravugili se. k ewšem milost bez po-
tupy prawdy zachowawali se. **A** nic napotupu neči-
nili se neb zpotupy řc: **N**eb mnozīj k prawdě toliko
přwmiē članku wedau lid. totiž k spravedlnosti bo-
žie přikázane. a roty y odlučowanie a haněnie y po-
stupenie čimě. neb pro samy hřiechy neb psamu hoy
něgššij spravedlnost než gi mistrři a zákonicy měli. **A**
to nepodlee vmysla a smysla křystem mieněneho w
prawdě. ale podle některých wykladačuo proti vmy-
slu křystowu: **M**nozīj toliko k cietkwi sweho shro-
maždenie a k poslussenstwij naležkuo a wstawenij a
řaduo řc. wedau proti prawdě wiery zákona paně:
C. ij

Množij k samym swatostem. **K**zed sij k spravedlnosti prikazanie mravne w prawem synyslu bohē mienem: **K**zed sij k spravedlnosti same panem křistem zasluzene: **K**zed sij k spravedlnosti w potstatē dary wzacna čimcym dane z swatostij neb z klicuo: **K**zed sij k spravedlnosti z wiery k dogitij y k požiwanij: **K**ayredšie pak w gednotē slauzie k spravedlnosti z wiery cele obecne křestiāske. zmiej spasenie žiwota wē čneho: ¶ **D**usse. **O** ya k mi vřazuges zamucenu wēc **A**nato mē přiwodiš. abych ya mezy sřaffary božimi rozsuzenie čmila: koho za hlas božij mieti a posluhati: ¶ **D**uch. **O**dstup to. **N**e mezy wērnym božimi sřaffari. ale mezy podešlymi swuodcemi a shromaždēnimi gich gednot: ¶ **D**usse. **P**rosym swētlegij mi o tēch članciech wiery powěz: ¶ **D**uch. **K**dež koli nagedes z řezenie sluh staršiech prostřednich y nižšich wpuowodu podle zákona božieho a příkladu prwmie cietkwe. **A**ni magij wyznanie wiery obecne křestianske wprawdě. w synyslu zdrawem. a prawem řezeneho spasenie. **A** z toho učenie spravedlnosti mravne prikazane zákonem přirozenym y psanym. **W**mžto prikazuje se buoh gediny wbytu božstwij w skutku stwoření. řezenie y zachowawanie. znati a mieti za boha. **A** sam čtiti a milowati nadewsse **B**ati se **A** we gmenu swē vřfati. **A** aby gmeno geho wprawdě wažně poctiwē w spravedlnosti a w saudu gmenowati y wziewati brati k swēdectwí. **D**obrodíne geho znati. včastnu byti pamatowati. netoli k wstwoření. ale

w wykupeni w křistu a w spaseni w swědomi y w na
degi. **N**eb to přwda gest **S**oboty sfigurne pomnule
kterezto sfigury naplnene nesluffie ostriehati podwě
čnym zatracenim. **A**le prawdy gegie **A** wte prawdě
poctu a poklonu gemu samemu sluffiu čimti. **A** zas
se wtee sprawedlnosti zapowidagij se bohowe cyzie
bohowe statij. pohāstij. y znouu neprawě sinyssle
nij. w nebi. w zemi. w wodach. rytij. malowanij. dutij
obrazowe y podobizny. **A** wsse čemuž se poklona a
sluzba nezčienena dege: **A** zapowieda se y připisowa
nie gim. mocy mudrosti y dobroty božie. gemu wla
stne přislufficie: **Z**apowieda se y gmena božie° nadaz
mo y napřzdo branie: **Z**apowieda se swatych y swě
tiz y gmeen gich vlastnich **N**eb obrazuo neb podo
bizn gich zbožňowanie. neb ostatkuo gich. chramuo
oltaru. a ginych nezčislnych wěcij. sewsseni poklo
nami. sluzbami wnitřnimi y zewnitřnimi. y se wsse
mi kauzly powěrami řč: přiduchownich y telesnych
wěcech: **Z**apowieda se ruffenie soboty duchownie
w **K**řistu w **C**ierkwi a w dussy. strze pracy a dielo za
powědene w sinluwě wiery nowe° swēdectwie: **P**o
tom w teež spřwedlnosti powinne přikazuje se bližni
yako se milowati. **P**řwmi **K**řystus. ponem **C**ierkew
swata zčienē w křistu. podle pořadku. až y dusse kaž
da wěrna. přwotně podle spasenie gegie°. a podle to
ho y tela. potom cyzie wiery. až y nepřatele: **P**řikazu
gie se starosty ctiti. **A** bližni při žiwotu při stawu při
statku při powěsti y při wssech wěcech geho neb čne
C. iij

mu příležících. milowati zřízení byti: Zapowieda
se neucta. starost a blížních. duchowních y tělesných
Zapowieda se zlost wraždlna. wkořenu sídce. w slo
wu y w skutku: Zapowieda se nečistota smilna w síd
cy. w smyslech neb wčysších. yako wuociach. rukau
neb gmych vdech. w řeči neb w skutku mnoho twar
nem rč: Zapowieda se žadost lakoma. peče nezříze
na. a wsselike branie cyzie věci bez wuole toho čiež
gest: Zapowiedagi se křiva mluwenie y swědectwie
hanění. ruhanie. potupowanie. y wsselika lež y my
sla mluwena. neb činena křiwda: Zapowieda se wss
lika žadost swětška. zemška. tělesna. a howadna nezří
zena přiblížních: **A**přitom wyřwuge se zwiery obe
cne písem swatých. přičina pchodu y vmučenie syna
božieho. že gest ta sprawedlnost dlužna od člověka
stworěneho pšupena. přimž člověk prwni w **R**agi
a potō každý zplozeny z těla a zekrwe zbawen milosti
newinosti. swatosti. hodnosti. wzacnosti a prawdy
Alupežně w moc šablu se dostal. a zákona hřiecha do
šel a smrti y porušení **A** potracenie daru božiech
y praawa y wchodu k dědictwí žiwota slawy: **P**ři
kterěžto sprawedlnosti powinne. počynagicie a řagi
cú lidé učiti se magij. znati zawedenie swě a zasllost
swu biednu a nuznú. zmiez sami z sebe wykupenie mie
ti nemohli a nemohau. **A**ni zase potracene milosti a
přwody w hodnosti a wlibeznosti dogiti wnitř y zew
nitř: **T**o až potud osprawedlnosti dlužne a přikaza
ne: **G**est také wtež gednotě psluhach služba čtenie

swateho. wzweštowanij sprawedlnosti te. wykaupe
nie. a hoyného zasluženie. wossie mlosti a prawdy. w
zacnosti. hodnosti kwečnemu žiwotu. strze pana **Ge**
zukrista. **P**romiz to přirozenie lidšee w pammé mary
gi duchem swatym bez hriechnu a neprawosti počat
gša pyal a spogil sbožstwim wgednu osobu božsku
w newinosti. w swatosti. w hodnosti. w libeznosti a
w pwwdē. **A**bby byl swaty. sprawedliwy. newinny. od
lučeny od hriešmkuo: **A**wssak přiyal pokutu nassy
wčitedlnosti strastij az y smrtij. **A**tudy wpořoře. w
tichosti. y wtrpeliwosti. wykupenie a spasenie zewssē
ho dopuštěneho y opuštěneho. y zdošleho zleho. z
zrušeni sprawedlnosti pošleho hoynē včiml. az y z
mocy šablowy y z zákona smrti y z ztracenie wěčne
ho. **A**zasluženim swym dobyl a nawratil newinost
při sprawedlnosti powine. swatost. hodnost. mlost
prawdu. wzacnost y obdarowanie mlosti. sprawe
dlnosti y pomocy y dědictwie wěčnee slawy. k došta
tečnosti. y wewssie plnosti hoynē. **A**škonaw včimen
gest přičina wěčného spasenie: do **S**robu wložen. a
Wzkřišsenim vložal owoce naděge žiwee. buducie
včastenstwie wzkřišsenie blaženého. **A**nanebe wstū
pemin naděgi w gitie w nebe zann. a připrawenie
miesta. kdez osobně odšsel stělesnu ošlawenu přitom
nostij k vřadu duostogenstwie swého. kralowstwie
aknežstwie křpgetij. a k přistogenstwij biskupskemu
twary božie w oběti těla a kwe swe. mlosti a pravo
dy plnee k orodowani a k přimluwē **A**bby zplnosti za
C. iij

I Petr. w iij

židom. w p

židom. w v

Jan w iij

Galatem. iij sluzenie geho dawano bylo. s krze **D**ucha swateho v
 castenstwie. **A** aby zremie y pristup s krze neg wew-
 ssech poklonach a poctach modlitbach byl k bohu ot-
 cy wegmieno geho. aby modlitby y zadosci slyssany
 II Petr w i byly wernych. **A** dawano bywalo gim wosse s krze tu
 to obet. **A** mysl y zadosc gich wzhuoru aby pozdwi-
 zidom w rij howana byla. achwatano bylo zanim wnasledowa
 Mat. xxvi m. **A** pamatka geho zde putowanie w skutciech y w
 rzecech aby byla. **A** geho bytu duchowniego w ciez-
 kwi y w sluzebnostech. w ucastnosti geho aby wzirwa-
 Skutno i no bylo. **K**eb odtud doluo osobne w bytu prirozenie
 Mat. xxvii lid skeho ne s stupij az k saudu. **A** mi bude zde tak. **N**ez
 swu prawdu annlostij y mocij s swymi gest. a zuo-
 Jan. w v stawa do skonanie sweta. **A** cten byti ma zarowen s
 Silipen w ij oteem y s duchem swatym. **A** wyznawan kazdym ya-
 zikem w slawe boha otce nawysosti. **A** na odpor za-
 powed gt. aby zadny miediez powstupem k rysta na
 Mat. xxiii nebe. neweril geho osobneho w bytu prirozenem lid-
 Marek. xii skem oslawenem byti nazemi. **A** mi ctil ginde. poctau a
 Luk. xii poklonu bohu a berakowi slusnu. nez tu kde wsseli
 Silipen. w ij kym yazike wyznawan byti ma **A** geho zasluhy y ge-
 ho knezstwie abiskupstwie prawem priseznym same-
 mu vlastnieho **A** mi obeti geho giez pstogij toliko w
 nebi. **A** mi mocy gmena geho. nazadny twor neprena-
 ssel. **A** mi kam gma nez kniemu wto ciste mel. am gim
 de hledal orodowanie neb pmlu w neb pomocy zc **A**
 w cietkwi geho zriezenij a mocy aby poddan byl. w
 udech geho milowala genu sluzil w duchownich

neb w časnych wěcech. w **S**lowu posluchal. w swa
tostech. w smiluwě nowěeho swědectwie. požiwal sp
wedlnosti a milosti zwiery zpuosobeněe a dane w v
častnost přitomně. duchowně w swědomie y w nadě
gi k wěcněe slawě. **A**loběti swate wzacne bohu swēr
nymi. aby obětował modlitby. chwały. dobrořečeni
y diekuo čiměnie: a požiwal wpožehnam: **W**ěmie
take w teč gednotě sluh hlasu gestli **S**prawedlnosti
Kristem zaslužene z milosti sčrze ducha swateho da Jeremi xxxi
ne. w wnitřním člowěku podle smiluwy božie nowe
bezewšsech štutkuo a zasluh lidských **S**črze čtenie o Marek. xxi
znamēnee. zwiery přiyatee. a w smiluwě wiery lasty y Řimanō i
naděge nowym swědectwim přikřtu ugištěne. **A**z II Petr w ij
wiery k pokogi k bohu strany swědomie přiyatee a
wěcněe. co by byla ta sprawedlnost zwiery. a čim ma Matu xxviii
w swědomie stati. rozmahati se y zachowati dokon
ce. **A** potwřzene w smiluwě obnowēnee wiery y mo Effešsky. vi
cy w oděnie ritierštwie duchowniho k naděgi **A** wče
nie sčrze co w otom stati a trwati ma. a prawdy dogi
ti žiwota slawy: **A** tak k děz se. koli tato pŕwda ožna
muge. a k mie se služby řidie. **A** ty by gie dogiti mohla
w yakee koli častce lidu křestianskeho. dlužna gsy tau
pčmau. k nabytj gie. k požiwanj y křiwanj. ne gsyli
wte gednotě ale odporne prawdě tee. opustěz gi pro
swe spaseenie w tuto wgiti womežby ta prawda byla:

Opřiwunj **S**lužebnosti **N**appotřeb

něgšsie. **S**lowa božieho **T**o by bylo : **K**apitola v
Dusse die **T**akto :

Dostit mam y přigimam wděčně **G**íž poča
tú rzeč k odgity bazni a strachuo smrti wed
Vleb sem prawila **A**c wěřim mlošt a prawo
du syna božieho hoyně zasluženu a stalau. **A**giž stra
ny tee nelačnim. am žiezim snewěrnymi židy: **A** wo
ssať neznam gsemli tee mlošti a prawdy zasluženee.
včastna. **A** tu strachowee a bruozy gdau namne: **A**
ty mi přwil božij sinluwu. že komuž dawa zasluhu sy
na sweho buoh otec. že mu w duch geho zakonny swe
wlewa wiery lasty y naděge. **A** čym wnem mlošt a
moc. aby chtěl y mohl wěřiti. mlowati. nadieti se sku
tečně: **A** ya chtěcy poznati došlali sem toho: žadala
sem naučenie. počem bych se toho dowědela. že mi da
m zakonowee ti. **A** ty přiwedl mi pana **K**rysta rzku
ciho. **D**uch kde chce dyssě a hlas geho slyššis. totiz že
pohlasu božym mam se doptati **D**ucha swateho da
rno. **A** hlas slow božich prawils byti posly božie. **A**
tu ya neznagicy gich. kterij by byli. poněwadž rozlič
nų wgednotach rozdielných gsu. ptala sem se počem
bych mela znati ge. **A** poznala sem. že neporauchu sa
mem owčim. gmen. vraduo. a mocij. žriezenie zc. **A**le
po přwde wiery obecne křestianske dwanacti člankuo
žriezeného spasenie. **G**sauli wnų: a wote gednotě gsau
li žriezeni k službě gegie wnižby byla prawda ta žrieze
ně: **P**otom ptala sem se. gednoholi dogiti mam. čili
wšfech. tu odpowědieno. že neprawim gednoho leč

Jan 10 14

by zgednoty te byl. **A**ni w sſech powſſie cieſtwi. leč w
prawdē wſſie gednoty cieſtwe ſwate: **G**iž žadam we
diž řeč počatu. a powěz mi. co za ſlowo božie maſ: **D**uch. **S**lowo vtracenee a ſkonawagicie **S**lowo
wiery čtenie ſwateho **S**lowo oznamugicie powin
nu ſprawedlnost k wěcnemu žiwotu. w přikazani
a wzapowědech mravných. **P**řimiez člověk padl. a
žiwota mloſti a přwdy y ſlawy zbawen. **P**romiž ſyn
božij. aby pñij lid ſwog wykupil a ſpaſyl. a gi nawra
til w newinnosti whodnosti. k wěcne ſlawe. **S**nebe
ſ ſtupil **W**šelil ſe y narodil. **T**rpel vkrizowan **U**mřel
Pohrzeben **z** **S**tupil dopekla. **A**aby owoce gegie vka
zal na dege. **W**ſtal zmrtwych. wſtupil na nebeſa. aby
Ducha ſwateho dawal dary poſtatnee y ſlužebnee
gimž by oznamil gi y dawal. **S**edij naprawicy při
mluwage ſe. aby ſtrže dary poſtatne dana byla. **A**da
ry ſlužebnymi oznamena y ſwědčena k včastnosti y
k požiwanij wſinluwě noweho ſwědectwie. **A**oſtrie
hana byla ſkutečně k žiwotu ſlawy. **A**by duſſe doſſla
gie poſmrti wnebi. **A** telo při wzkrieſſem. když pan ſ
ſtupi oſobně ſnebe k ſaudu žiwých y mrtwych: **T**o
ſlowo wiery čtenie ſwateho krátce wſobě zawiera.
totiž **S**prawedlnost powinnau **S**prawedlnost za
ſluženau **S**přwedlnost zwiery danau dary poſtat
nymi a ſlužebnymi oznamenau y ſwědčenau **S**pra
wedlnost ſkutečně oſtriehanau. wumluwě wiery k ži
wotu ſlawy: **A** tak ktož chce zakonuo božich do giti
ge poznati. ma toto ſlowo božie wěrně ſlyſſeti. **A** naye

Iſaiaſ. 55

prw slowo wiery sprawedlnosti powinnee. **A** tudy
poznati hřiechy y bludy swe. w padu adama y skute
čne. a k nim se priznati. pokame činiti. wyznawati za
lost a rozumnu nelibost mieti k nim. odwolemie. vmy
sla zmiěnie. zuostame skutečne. myśli stalost k nena
wracowanij. **Z**miěnuge obyčege a nawyklosti. žado
sti mrtwě w vdech. swěta se paussiege. gemu mra rč:
Uo kdez se naleza w duchu wwiere křysta geziſse. zna
memie duowod y prawda gest odpusttienie hřiechu
A nadruhu stranu. když posly wtom slowu wegme
no křistowo přigima. dowěrnost ma. **S**lowo bozie
rad slyſsy. wěry. mluge ge. wěry lasce bozie. y swēdec
twie geho. wěry w syna bozie^o a mluge geho. wěry
řecem geho. přigima. oſtrieha. wděcen geho wtelemie
narozenie. vmučenie. prace. y zasluženie hogne mlo
sti a prawdy. **A** wěrij gey w nebi v otce slitowanim
byti zahřiechy. **A** prawym prostředním **S**krze
hož přistup prawy k bohu otcy wegmenu geho gē
k dogitij wſſie mloſti a prawdy. **A** zte wiery přſtupu
ge k truonu mloſti geho. miežiſe. znage se nehodneho
A toho genž smic byti nemuž. žada w něm a ſkrze ně
ho od boha otce wegmenu geho zaslužené sprawe
dlnosti. aby mu giracil ſkrze ducha syna sweho darē
dati. **A** slowem čtemie oſwietiti. **A** by znati mohl wuo
li božij. o čem. čemu. wec ma wěriti. a z toho mlowa
ti. a z toho nadieti se. **A** z toho potom když čige w sobě
nelibost rozumnu w duchu křzlemu. a mloſt y hoto
woſt k dobremu. **A** slowo bozie přigima. ſkrze ně poz

nawa. a nasleduge skutečne prawdy wiery lasty y na
dege. spolu s wěrnými wgednotě. snassege spolu s ni
mi pohaněnie. škody y žiwota trapěnie. neb rozlič
na protiwenstwie. **A** wssať se neda odtřhnuti od na
sledowanie prawdy: **T**ato znaměnie gsau. sprawedl
nosti zwiery w duchu dane. **N**eb sťrže přiyate slowo
od sluh gednoty. wěříj. miluge. poslucha. **A** ty wěcy
dwoge. pokanie totiz a wiera. genz sťrže lastu dělaa.
pronassegij zákony danee: **D**usse. **P**rosym množli
to yať sinaze powědjeno byti a poznano. **N**eb yať ro
zeznanij takowemu sandu swětla nemam. **A** bychť y
mela. znam že strassliwá gsau myślenie lidška. a negi **M**udrost ip
stee opatřnosti nasse: **A** byť y giste to bylo. ya kličuo
ť rozważanij nemam. **A** bych y mela k ginyim. co mi **J**an. w xx
platno. když k sobě nemam: **D**uch. **P**rawě dieš. **T**o
toť gest naygistcie naysnadněgšie a naybezpečněg
šie cesta. když da buoh poznati sluhy wiery swe. zge
dnoty lidu sweho. přigmutz ge zaty wegměnu geho
A slyssetz y přigmutz slowo w dowěrnosti skutečne
ho nasledowanie w poslussenstwi. **G**diž k zpowědl
mku. znagicymu prawdu sinluwy nowěho swědect
wie. **A** odněho vgistěnie toho žaday: **A** tau přičin
twe swědomie předzpowědlmķem panu bohu wyz
naway. wynassegicy zněho stare y nowe wěcy: **O**n
pať z vrādu sweho. dlužen bude wzěptawati se naty
zákony wiery lasty y naděge. počna od sprawedlno
sti dlužnee. až k sprawedlnosti křystem zasluženee. a z
wiery danee dary potřatnými. až y nanabyte wpoz

Lukass. xi

xi. 1. 1. 1.

xi. 1. 1. 1.

nanij y wprawde. Gestli strze to wnitřnie zmenenie
opravenie. obnowenie ducha y skutkuo. a pokud. A
nedostawali se čeho gessie. čili dosti gest k duowodu
toho. A na keru koli stranu powie pgieti zato: ¶ **Du**
sse. A co pak čimti mam nedoptamli se těch zakonuo
A neb žeby mi swědčeno bylo. že gich nemam leč mrt
wě: a wněcem am mrtwě. Jako tu a přitō. kdez sem
prwe znamosti prawdy žádné nemela: ¶ **Duch.** Od
tehož zprawce poznati maš. kteryz te ma westi kupo
kanijak pokornym modlitbam. a tudy k hledani wsta
wičnemu milosti. Aby zane pana boha otce strze sy
na božieho jako zatry chleby douffaliwě psyla wsta
wične. A dowěrne slovo božie slyssela. A snažně což
slovo božie oznamuge wěriti. čimti. milowati. ostrie
hati. nadieti se. plniti. wtom přigmuz zwieru vprie
mē pracowala. zane wědomie y nemocy pokorne mo
dlitby činěcy. A když tak čimti budefš. Nikoli ptom
prožadnetwe předessle bludy a hřiechy nepochybug
by te nemel vslysseti. Toliko wěrz. pros. tluž. a modl
se wstawičně: ¶ **Dusse.** Powěz mi natomližby dosti
bylo Když bych se wptala w prwnij zpowědi zako
nuo božich. podle nichž buoh komuž ge da. zašlibil
hřiechy odpustiti. A neprawosti wiece ne zpomina
ti. za Syna zwoliti. a otcem byti. A dēdictwie dati:

Euptanij **S**lužby **N**oweho **S**wie
dectwie **T**e milosti a p̄wody: **K**apitola vi: ¶ **D**ie duch

Kawim dosti byti strany prawdy potstat
 nee. žiwotne. darem žmlosti z včastnosti kri
 sta skrze ducha swateho danee. **A** zteež milo
 sti wpoznanij prawdy. a dogitie což na člověku sk
 ze slovo božie. wiery lasty y naděge wedome. v
 wěre ni. w milowani. y w naděgi. což strany člověka rozu
 mu vžiwagicieho z potřeby spasenie gest: **A**le nepra
 wim dosti byti. strany služby noweho swēdectwie.
 w poselstwij pana křysta. k požiwanu žriezenemu tee
 milosti a prawdy. sprawedlnosti z zakonuo těch: **A** z
 wlasti když a kđež mohloby se wprawde wdowěno
 sti dogiti. **A**le což buoh děla w člověku. to bywa bez
 zgewenie newēdome. y často negiste a pochybne. by
 z sameho zpuosobu přirozene dobroty wuole nepo
 chazelo. **A** to křistote nemuož ginudy pogiti. že by z
 boha bylo dielo. než tak: yako syn boži die. **K**to zbo
 ha gest slova božie slyšsie. wěri. miluge. a nasleduge
 wtrpeliwosti: **A** protož die. **Z**ustaneteli w řečy me. gi
 ste **W**cedlnicy mogi budete a poznate prawdu. a p
 da was wyswobodij: **A** protož potřebuge člověk
 dwogie wěcy **G**ednee žnamosti **A** druhe vgistěnie
 božieho. **Z**namosti z slova božieho. wiery lasty a na
 dēge. w žwěstowanij podle toho. yakož w předešlee
 kapitole dotčeno. čehož maš zdluhu spasenie p
 d swa
 tostni dogiti. ginať bez to^o nehodna budess: **A** dru
 he vgistěnie božiech slibu plnienie. skrze swēdectwie
 na mjestě poselstwíe geho: **A** ty chcešli toho dogiti
 musyš wcelee dowěrnosti toho žadati. aby tobě bylo

Jan. w viij

Wteež kapi

včyněno: **A** budeliť poslanženo. wděčně přigieti. a za
to gmieti. a wděčně vžiwati. w ostrěhanij vmluwy
noweho swēdectwie do smrti. **N**eb sŕže to masz mie
ti naděgi wchodu do żywota slawy: ¶ **D**usse. **G**edne
Salms xxxvi wěcy prosyla sem ode pana. te hledati budu **A** bych by
dlila w domu paně powssěcky dmi żywota meeho: **A**
wssak powěz mi co mimiš vmluwau noweho swēde
ctwie. **J**a sem byla zato wzala. že to gest. očemž sy ty
Jeremi xxxi powědel. **K**dyž buoh dawa zákony wsidce. a na mysl
pisse ge. že giž natō dosti. **K**dyž bych se toho wslowu
božim vptala. giž abych zato gmiela. že gest mlostwo
hřiechu a naneprawosti nezpomene: ¶ **D**uch. **D**ie
Rjimanō x swaty pawel. **S**rdcem se wěřij k sprawedlnosti. **A**le
wsty bywa wyznawanie k spasenij: **P**rawee gť. že to
gest vmluwa božie strany boha s cłowěkem. strany
obnowenie a obžiwenie. y oprawenie sidce k wěřenij
k mlowanij y k naděgi. **A** dani zakonuo wiery lasty
y naděge. darem ducha swateo. y sŕže posluženie slo
wa božieho. **T**o gest prwotnie vmluwa božie s lid
mi **S**ŕzenij rodij duchowně potstatně. y mocij po
twrzuje ducha swateho w pŕwde. y včastna čim kŕy
sta a tela y kŕwe geho **A**le nenie vmluwa s strany cło
wěka s bohem w kŕistu a w cietkwi: strany wstnieho
wyznani wiery a poswěceni. **A** strany služebneho
poselstwie kŕystowa w swēdectwi poswatnem. **N**eb
ač tobě zpowedlnik pŕiprwne zpowedi prawě spro
stně čynenee. včimě což nanem swēdčiti mel. nawssie
weme mlosti božie w darěch darē danych zakonuo

miłości. tak jakoż sŕochu dotčeno. **W**szak tehdy ne
mél swědčiti. přitomně odpusttění hřiechu. k poži
wanij pokoję swědomie dobrego. wučasnosti kry
sta sprawedlnosti zwiery w ciętkwi swate. **N**ez mel
rziecy **G**estli že w tee wieře a prawde sđcem wěrež
wsty wyznaš wyznanie wiery wsmłuwę a wposwę
cenij. bude buoh w křistu miłostiw hřiechō: ¶ **D**usse
Powěz mi to° gistotu zpisem swatych. že by ta smłu
wa strany člowęka mēla činēna byti. zpotřeby spase
mie. **N**eb ya znam něktēre že gie neznagij. a gimij jako
nepotřebnau wazie: a gimij pak se gie posmiewagij y
poruhagij: ¶ **D**uch. **Z**nay kto nebo neznay **K**lad za
potřebnu neb zpēt. ruhay se neb posmiway. prawda
gegie nawęky zuostane. **A** saud a rada božie stane. **A**
wuole božie bude węcnie: **S**lyssij tehdy. a nayprwee
že buoh oterz syna sweho dal wsmłuwę. die skrze **I**za
iasse. **A** dal sem tē wsmłuwę lidu. **A** to swēdectwie no
weho: **J**akoż apōstol sŕyrocę dotyče k židom: **A** že ta
wmluwa k duchowinim zasnubēnij mēla byti v wie
ře: **D**ie otō skrze ozeę. **A** zasnubim tē sobę nawęky. **A**
zasnubim tē sobę w sprawedlnosti a w saudu. a w mi
łōsdenstwie. a w slitowanich. **A** za snubim tē sobę v
wieře: **A** to syn božij wposelstwi swem oznamil rzka
Tatōt gest wuole otce meho aby každy ktož widij sy
na a wěrij tomu genž ho poslal mēl žiwot węcny: **A**
opēt. **N**enarodili se kto podruhe. totij z wiery čtēnie
swate°. nemuoz widēti **A** nenarodili se zwody a z du
cha swateho. nemuoz wgiti do kralowstwie nebeske
D.

Zalm. Cxi
Zalm. xxxij.

Izaiaf. xlij

židom. ix
židom. x
Ozeas. ij

Ian w vi

Ian w iij

Marek. xvi ho: **A** to wykladage die. **N**aypraw ktož vwerū. totiz
čtenie. a potom pokřtū se vsmluwē wiery spasen bu
Rzymans. x de: **N**eb die apostol. **S**rdcem se wēriū k sprawedlno
sti. **A** přistupugicy musy wēriti. neb bez wiery čtenie
swateho nelze se libiti bohu. **A** vsty bywa wyznanie
Johel w ij buď hřiechu. buď wiery k spasenū. **N**eb každy ktož
židom xij wziewati bude gmeno paně spasen bude. **N**eb gest to
prwnū vžitē rtuow. wyznawagiciech se gmenu pa
ně: **A** že křystus sorchowany posel gť. wyznanie to
židom. iij die. **Z**namenayte apostola a **B**iskupa wyznanie wa
I Tymote vi sseho. kteryž wyznal dobre wyznanie zc: **A** opet **P**ři
židom. w x stupme k nemu sprawy srdcem wplnosti wiery. srdce
magice ocistěna od swědomie zle. a tela vmyta wo
dau čistau. držmež totiz swědectwie naděgenassie wy
Teež w x. znanie nevchylne: **N**eb wēny gť genž zaslubil. totiz
w vmluwē wiery mlostiwo byti a spasyti: **P**rotož p
stupmež s douffanim k truonu mlosti geho. abychō
mlostděstwi došli. a mlošt nalezli wpomocy potře
I Tymote vi bnee: **A** k tymoteowi piše die. **K**teryž sy wyznal do
bre wyznanie pđ mnohymi swědky: **A** když komoz
mť bez vmluwy wyznanie wiery chťel pokřtēn byti
Skutku viij **D**ie ssilip k nemu. **W**ērissi prawym srdcem slusšet. **A**
on odpovědel **W**ērīm gezu křista syna božieho byti
I káo Jan. iij **J**akož die swaty yan. **K**tož koli wyznalby že geziš gť
syn božij **B**uoh w něm přebywa a on w bohu. buoh
mlostij a pŕwdau včastnostij **K**řista a ducha swateho
A on w bohu w pokogi škrze swědectwie plněme ši
I káo Jan v buo smluwē wiery: **J**akož die. **N**eb tře gsū genž swē

dectwie wydawagij nanebi. **O**tez **S**lowo a **D**uch
swaty. a ti tře gedno gsau zc: **A**mže. **P**oněwadž swē
dectwie lidškee přigimame. **S**wēdectwie božie wětcie
gest. **N**ebo toto božie swēdectwie gest. genž wětcie gť
Neb swēdčil ofynu swē. že on gť swēdek sinluwy wie
ry k sprawedlnosti. **K**tož wěry wsyna božie° ma swē
dectwie božie w sobe: **A** wěz to giste. že mēdiež buoh
neslibowal. ani swēdčil na prawo neb nalewo. leč w
sinluwē: přegdi biblie pisma stara y nowa. w zakonē
přirozenem w newinnosti w **K**agi. y wpaadu. **A** po
tom wstarem. potom y wnówē to gistotně naydeš
A prawim ktožby toho nepoznal. nepoznalby zřieze
neho spasenie. w gistotě zwiery naděgne. **A**ni by kto k
požiwani gēho w wpořogem přissel. ani by wniem
stál a trwal wědomě zc: **¶ D**usse. **G**iz sem srozuměla
zwiery pisma swate°. že vmluwa strany člověka po
třebně. před swēdectwim poswatnym ma činěna by
ti. od každého rozumu vživagicieho. a neb včiněna
obnowena: **P**owěziz mi **C**o ty mniemš zawyznamie
w sinluwē. **A** zapřiznamie. zapřswēdčenie. zaposwēce
nie. zcijs: **¶ D**uch. **M**ienim wieru a prawdu obecnu
křestiansku gednoty wssie obecnee wnij cietkwe swa
te dwanacti članku°. wssem kspaseni potřebnu **J**ako
Wěrim w boha otce wssemohucieho. stwořitele ne
be y země zc. **T**ež y přwdu wsseliku wiery te wyznalee
wřech članciech zawřenau. přikazanimi božimi zakō
ně wymezenū. w písme swatē starem y nowem swēd
čenu y wniem zawřenau. y nanēm založenau y stwz
D. ij

zenau. Jako pana boha gedno° w potstáté božstwie
a trogie° w uosobach. a geho trý skutky. yako **S**two
ření **W**ykupenie a **S**pasenie. **A** w tom geho mozt
mudrost y dobrotu nay wyssij a swrchowanu. **S**p
wedlnost dlužnau: **A** přynij pád adamuo. a nemož
nost lidstu. **P**řimij spravedlnost zasluženu synem bo
žim. **P**řimij spravedlnost duchem swatym danu da
ry wzacna činnými. **P**řimij cítěw s strany sluh y
služebnostij noweho swědectwie. k dogitij znamosti
y požíwame w sinluwě gegie. **P**řimij spwedlnost sku
tečné cyněnu w ostřiehanij vmluwy. **P**řimij naděge
zmilosti božie w křystu. a z ostřiehanie skutečného v
mluwy božie posmrti y w den wzkríessenie blahosla
weneho žiwota wěčné. **A** krátce wyzname mniemim
wyzname wiery obecnee dwanacti článkuo: **P**řizna
mie pak mniemim **N**etoliko žetu wieru zaprawu praw
du obecnu a za wuoli božij spasytedlnu mas. kromě
niež nenie spaseenie. **A**le také že prawdu gegie mas. to
tíž wuoli přimij dobru. chtěcy wssemu wěriti sprost
ně. y čyniti skutečně. co by pan buoh chtěl přimij wě
řeno mieti w poslussenstwij hlasu sluh gednoty. **A** z
toho že wěříš w boha otce y w křysta gežíš y w du
cha swate°. **D**owěrnost y poslussenstwíe cítěwe w
částce poznalee w tee wíře mas. y o obcowanij swa
tych wěcí **A** obcugeš skutečně. y mniemš. příd načž
příd. w přigimam naučenie. napominanie. wystrah
y tresttanie. w uopřowowanie wim y nedostatkuo po
korně. **A** hřiechu swych zuostawšš. k nim wuole a v

mysla nemagicy. ale pokanie činěcy. wěřiš z milosti
boha otce. a z zaslužení pana křysta. a z obdarowaní
ducha swateho. w obcowaních swatých. w smluvě no
weho swēdictwie odpustění: **T**eež přiznám k pra
wde lasty sbohem w křystu. w gednotě wuole geho
w milosti a w milowaní nadewšse. **A** z toho a podle
toho a wtō k cietkwi y k vdom že máš y mieti chceš
do smrti lastu w milosti a w milowaní zwiery: **T**eež
přiznám y k naděgi zwiery a z lasty tee že máš očeka
wání gístee plnění slibu božich. tee vmluvě skute
čné ostřehanee do smrti. do gítie žiwota blaho slawe
neho y w den wzkřisse nawašy: **P**oswěcenie mie
nim. prawe oddanie sebe sewšsemu vdy wnitřnimi
y zewnitřnimi wteto vmluvě bohu w křystu a ciet
kwi swate w gednotě. za praweho a wěneho služeb
níka neb služebnící spravedlnosti. a za vda cietkwe
swate swatých obcowanie: aby giž paně poswěcený
byl. a prawa amocy wiece nad sebu nepožíwal do smr
ti. ale znal že to wuole božie gť poswěcenie geho:
Odřiekání pak miením. wšseho odporne^o wiere tee
a prawde přiznalee. y proti poswěcení wni w službě
spravedlnosti. buď od ďabla. neb tela. neb swěta. neb
anty křysta posleho: a nadewšse wuole swe. **A** podle
toho wšsech wěcí pronež by nemohl sluziti panu w
spřawedlnosti syna geho. a vmluwy ostřehati: **P**ři
řekání miením. včnění slibu wte vmluvě spomo
cy božij wieru tu zachowawati w prawde w podda
nosti a w poslusenství. a wni stati do smrti. přiš mu

nač koli přid **B**y pak na chudobu a na nauzy mělo přigiti. neb y nabez žiwotie. že se wšeho radše od rzička na swětě. nežby dobrowolně proti tomu učinil: přid pak y na hanbu. že se raději opowazuje hanby. po směchuo y potupy: přid y na žiwot. že chce radše zba wen byti libych pohodlných y potřebných věcí žiwotu. **A** nelibe věci naše přigieti a vtrpne spomocy boží. až y smrt. nežby se tee prawdy pustil. a proti něž zwuole a zvmysla učinil: **A** podobonání vmluwy magij modlitby k bohu čineny byti s wziewaním gme na geho. zapřigetie wte smiluwě k milosti a k včasnosti **K**rista y ducha swateho. k obcowaním swatých w cirkwi. k swědectwím odpustěním hřiechu: **P**otom přigimanie dieti se má. škrze rukau dame. na znamenie a naswědectwie přjetie božieho w křistu. w smiluwě tee k obcowaním swatých věcí w cirkwi **A** napě wee spogenie lasty **A** na gístotu držebnosti vmluwy tee: **P**otom pak má přisluhowano byti tepru w zřezene prwní swatostí křtu w swědectwím gmena **T**rogice swate slibu te wiere a vmluwě swědčených na odpustěním hřiechu. a neb sprawedlnosti z wietry dame k požiwání. **N**eb se tu wšě zbehlo čemuž se swědčí to. **N**eb tu wiera gježto čistí srdce. **T**u y milowanie genuž pan swědčí hřiechu odpustěním: **I**petr iiij. **T**u lasta genž přkrywa mnozstwie hřiechu: **T**u na dege a douffaním zwiery. genuž to tež připisuje pan rzka. **D**ouffay synu odpaustegit se tobě hřiechowee twogi. **T**u pokanie. tu poslusenstwie slowa. onemž

Skutkuo xv
 Lukass viij.
 I petr iiij.
 Marek iiij.
 Matuſs ix.

die. **G**iz wy cysti gste pro rzeć mu: **T**u smluwa začo Jan. w ro
nuo božich wwoyzname. giez zašlibil buoh w **K**rystu Jeremi rxi
milstiw byti: **T**u wziewanie gmena božieho k spa Johel wiij
senij: **T**u swedectwie prawee toho wšseho Trogice I káo Jan v
swatee **A** zwlašt wiery. **N**eb die. **K**tož wwerij a po Marek. xvi
krtij se spašen bude: **A** ty wšseky wěcy očištingij a
poswecugij dussy wkrystu gezišsy. **A** zwlašt když k
tomu služebnost noweeho swedectwie přistupij: tu
prawa gštota plnění libuo božich bude. **A** mož se
dawa **S**ynowstwie. bratřstwie. včastnosti křista y
cierkwe obcowanie. **S**wědomie dobreho sprawedl
nosti zwieri: **A** odtud aby mož a prawo pyal. poži
wati druheho narozenie. **S**ynowstwie. y mocy wě
ka buducieho y **O**bcowanie cierkwe swate **K**řestian
stwie. bratřstwie. towarystwie swatych: **A** tak včast
nosti **K**řista tela a kwe geho wprawde duchownij
k požiwanij duchownimu a cierkwe swate: **A** sewše
mi wěrnymy w telo křistowo duchownie gša priyat
k obcowanij swatych wěcij **A** by swedectwie nowee
ho tee milosti a prawdy požiwal. swědcenee při křz
tu. wegmennu trogice swate. namiešte poselstwie **K**ři
sta gezišse **S**křze poswatnee obcowanie tela a kwe
geho. domž by w tee smluwě chodil wěrně a hodně:
A protu wěz dřiew než by poswatně přigmal. nay
prw zkuffenie by mělo byti. ne wgmennem. nežli w smlu
wě noweeho swedectwie **C**hodijli wnij powolanim
wposwěcenim hodně. vziwage sprawedlnosti zwieri
wpořogi swědomie tee milosti a prawdy y naděge:
D. iij

Oprziypnach Ebrowanie Tiela a

Krwe krystowy: Kapitola vñ: ¶ Die dusse Takto

Proč bych měla k obcowani těla a krwe pa
ně giti. Poněwadž bych giž došla prawdy
včastnosti krysta těla a krwe geho bytu při
rozeneho y duchownieho w cietkwi: ¶ **Duch.** Pro
trogí wěz potřebnu. **N**aypraw propředesslu milost a
prawdu **D**ruhe pro přítomnu **T**řetíe pro budoucy:
Propředesslu totiž w **K**ristu zasluženu. a w **C**ietkwi
swate přisluhowanau w službě noweho swědectwi
A pro včastnost giž danau a požíwanau: aby w tee
milosti a wprawdě duchem myslí a paměti obnowe
na byla. w swědectwí nowem těla a krwe paně. **A** k
tomu pan vlastně die. **T**o čyňte namee spolu pama
towanie: **P**ropřítomnu prawdu. totiž propožíwa
nie přítomne giž stálee a danee milosti a prawdy sp
wedlnosti těla a krwe pana gezkrysta přirozeneho
a přirozene. y duchownieho a duchownie. duchow
ně y poswatně **A**by k tomu magiž giti. rozsuzowala
telo a krew paně wte včastnosti. došlalis giž. stogissli
wpožíwaní čili miž **A**aby zkusyla se stogissli w sinlu
wě swědectwie gegieho. wwiere. wlasce. k bohu y k bli
žním. w pracy ostríehanie swědomie dobre a nadě
ge. **S**togissli w sinluwě cietkwe w dowěrnosti. wpo
sussenstwí a w gednotě. wiery a lasty. k ewsem. mi
lowanie a sprawedlnosti y pokoge ostríehage. **A** na
gdesli co gesttoby ruffilo sinluwu a swědomie tresta

Lukase xxij

lo. masz wyznage se w poſtani podleg rady neb poſtu
ty zpowedlnika vcimiti. to coſ naſtagicyho ſluſſie mi
loſti hledati. a podle moſnoſti opraviti. **A** k poſiwa
mi tela a k rwe pane wedena byti. w pritomne miſtoſti
a wprawde ſprawedlnoſti. wniez by poſala zaſe lae
neti a ziezneti. aby wniy w obnoweni vmluwy y ſwe
dectwie poſiwanie poſwatneho naſycena byla y po
ſylena y vſtawena w poſtogi. **A** pakli do ſebe nit ne
wieſ ſinrtedlnoe. wſſak wtod negſy ſpowedliwa vcime
na. **N**eb mnoha newedomie. hlupoſti. nepameti. ne z
puoſobiloſti. nemocy. nedoſtatecnoſti. nepilnoſti. lez
noſti zc. obklicugij: zmichz caſty hlad a ziezeti pricha
zy w bazni y w ſtrachu nawerne. **P**rotoz dluzna gſy
prwe ſwernymi. w obeti kryſta priſtogicieho twari
bozuj. **S**rdce ſkruffene pomizene w wyznani ſkrze mo
dlitby naboſne obetowati. miſtoſti y ſprawedlnoſti w
kryſtu zadagit pomocy y poſylenie. **A** potom ſkrze
napomenutie kneze do wernosti poſiwage. ze obet w
kryſtu priyata gt. **P**o poſweceni chleba a kalicha mo
dlitba a ſlowem bozim. **A** po wyſwedceni tehoz chle
ba telē pane a kalicha k rwi pane. masz ſe naboſne ſtro
giti k poſiwani pritomnemu poſwatnemu. a ſkrzene
k duchownimu tela a k rwe geho. w miſtoſti a wpraw
de w **K**ryſtu a w cietkwi. s naboſenſtwim. w welike za
doſti miſtoſti s wdēcnoſtij s chwalami. **P**ro buducie
pak prawdu: gedno zde w miſtoſti. a druhe w ſlawē.
W miſtoſti proto. aby w p wde gſuc vſtawena w poſi
wani w ſmluwe obnowenee y w ſwedectwij. y poſi

wati gie w mocy wiery lasty y naděge bez přestanie
Druhe aby ztee milosti a přwody spřednosti došlee
vžiwane. spolu s wěrnými naděge požíwala k wěc-
ne slawě. že wsetřwanj wtom giste prawdy po sm-
ti y wden wzkrěšenie duogdes: **A** aby k tomu k ew-
stemu treemu službu y pomoz k obnowenij y knaby-
wanj y k stalosti. k obžiwenij. k očerstwenij y k vsta-
wenij. y k požíwanij. a k trwanij mel člowěk. **P**an kri-
stus wstawiw a wyswědčiw. chleb tělem swym. a wi-
no křwí swou: y rozkazal na swu spolu památku čini-
ti. **A** k tomu moc y prawdu. kte. přite swatosti dal př-
ležicy **M**oz služba w poselstwj swě na místě swem
zřízené poswěcowati y wyswědčiti. moc přitee swa-
tosti swědčiti. a saud naprawo neb nalewo činiti. **N**a-
prawo hodným k přisauzeni. a nalewo nehodným k
odsuzeni: **P**rawdu dal netoliko wyznamenane a po-
swatně mieti. **A**le mieti w prawdě. nappřw w **K**ristu
stalau. a w cietkwi a w včastnosti dane w wěrných v-
dech přítomnu **A** w naděgi buduce w slawě: **A** **D**u-
sse. **O** neznalať sem ya teto prawdy duchownie pot-
statne y služebne: yať sem se domněwala žeby mi na-
tom dosti bylo. když bych ya přigimala y požíwala
duchowně. že bez požíwanié poswatneho mohu by-
ti. **A**no což widim že ktož mnoz poswatneho dogiti
y netba. že gest swod a oklamane naramne. **A** gť ne-
pozname prawdy zřízeného požíwanié včastnosti
pana křysta těla přitrozeného y duchowniego. teež y
křwe geho k naděgi wěcneho žiwota. **A**no ani pozna

nie ani požíwanie mēla gsem duchownieho ani po
swatneho. **A** dělila sem což nesluffelo. **E**dyž obee byti
mohlo. a často netbala y pohřdala. **A** nemiet času při
tom dluho stati. **A**č bych y potřebně tužiti mēla. y ať
se mamie lidee přite swatosti. **N**ewēranni. zlymi smy
sly. vmysly neupřimymi. **N**eb mnozj přewērugi. a
mnozj nedowērugi slowom paně. **M**nozj wierz s
myslee než ma smysleno byti. a to smyslenie zawie
ru magj: písma k tomu nepřiležile natahugiez. pro
ti smyslu prawemu wykladagj: poct. poklon. služeb
přitee swatosti nezřezene vživagj. **A** smysla y vmy
sla křystowa ne vživagj. **A** mnozj na odpor zpřiči
ny prwmiech meně smyslee než ma smysleno byti:
wiery podle wyrčenie křystowa nemagj. ani smysla
ani vmysla geho znagj: přimj potřebnu službu. y z
řezenu pomoc potupugj. wlehtëst y wposinėch ob
racugj. **A** za zawedenie antykřystowo pčitagj: **N**eb
se nalezali gestto drželi. že by tu miz gine° nebylo. než
chleb sam hmotny. **G**imj že toliko chleb poswatny.
Gimj že gest sama pamatka wečeře křistowy. **A** neb
pamatka smrti křistowy a wylitie křwe. **G**imj že gest
samo znamenie mrtwee. yako y sfigury stare. **S**kala
neb manna neb beranek. bezewssie mlosti a prawdy
A že ten chleb neme tělem pana křysta obogim přiro
zenym y duchownim. a wino tež křwí: **A** dowodie
rzkuce. **N**eb chleb neme zrazen. ale tělo křystowo gest
zrazeno. **A** že ne vřazal nan. ale na tělo swe a na křew
swu. **O**ktery chz leepe mi mlčeti. a nadtiem se rmutiti

nežli wyprawowati: ¶ **D**uch. Což mohu smysliti.
Malo ktera prawda ciěkwe swate wswee čistote se
wěřij a požiwa pẑawedenie težke bohem dopuště
ne. **N**eb malo přitee swatosti podle wypowiedi slow
kristowych sprostnych wěřiteluo se naleza. Tak aby
wiera gich naslowiech křista geziſſe založena. a z slow
křystowych byla. **A** nechylili se po smysleech a rozu
miech. a smysla zawieru aby nemeli: **M**alo yzwiery
tee střiednie smysliciech. podle smysla a vmysla wie
ry teto: owſſem malo hodně a prawě požiwagiciech
Ato musy panu bohu poručeno byti. **N**eb přite swa
tosti naywětcih bluduo a nepřwostij k swodō nepř
telem napuſobeno gť. **A** zpŵěřenie. a zcestneho smy
slenie y znezřezene^o vžiwanie. k tomu k čemuž neme
vſtawena a wydana **J**ako poſlon. poct. a služeb zapo
wědenych **S**tarý y nowý ſwědectwim. marna nabo
žestwi mnohotwarua. mylne naděge. **A** k tomu sluh
rozmnōženie. těch omichž piſna ſwata. zwaſſtē naz
Matu. xxiij ſkonanie ſwěta oznamugij. y mieſt y nadob. rucha. w
ozdobě ſtřwostnee. a wdrahoſti zlupeže čaſto chudi
ny neb s opuſſtēim gich **A** gine mnohe bezpoctu zle
puowod ma w **S**lubah w ciěkwi y w lidu: **A** otō
nemie čaſu prawiti. ale předce prawdu počatu weſti

Druhe Službie Pokřtu **A** niek
dy popoſluhowanij **S**tiem co potřebie poprigeťij
miłoſti k ſpaſenij: **K**apitola viij: ¶ **D**ie duſſe **T**akto

Učeho potřebie pokrztu. čili naněm dosti pď
swatostij y po swatosti tela a křwe pane mie
ti: **D**uch. Dostit by bylo. kdy by kto wtee
prawde potstatne y služebne gsa. y hned měl vmřieti
A neb nemohl wiece dogiti služebnostij. **N**ěž wěnez
mu magiciemu byti s tuto přiyatu milostij. a s tím
to požladem spravedlnosti z wiery. w swědomij do
brem w tele a w swětě. **A** teto vmluwy ostrěhati: ne
mie dosti. **N**eb k bogi duchownimu. a k pracy sprawe
dlnosti z wiery. aby gi plnil w vmluwě zákona wiery
strogiti se musy w pokušenij rozličnem. **N**age toho
příklad stary y nowy: **S**tary. ony židy z **E**gipta wy II **M**oyži. xij
wedenee. a přes čerwene moře přewedene. **S**mimž
buh w vmluwu wšel. s křze wydanie zákona na **O**re II **M**o. xxiij
bē. **A**by s křze plnění a ostrěhamie ge°. dal gim zemi
zaslibenau. otcō. a w nīj naplnil zaslibenie osynu swē
A ten lid potom w pracy mnohee zkussowal. z nichž
mnozstwie padlo napussti. a nedosli zaslibeneho od
počmutie: **A** to vffigure psano pro nas: **J**akož swa
ty pawel wede. pwe. že wšyckmi byli pokrztěni. **T**yz I **K**orintō p
po křm gedli. a tyž napog pili **A** že ne wemnohych z
nich slibilo se bohu. proto že proti žadostem neboyo
wali. ale po žadostech šdce pussti. y odesli. **S**mlu
wy ne ostrěhali: **A** wchazegicij do země slibene **M**oy v **M**oyži v
žies pilně wkladal. aby nepřateli wyplemili. **N**echa
gili gich že gim budau yačo hřebicy wuočijch. **A** že
gich nebudau mocy pagednu zhubiti. aby pusta ze
mě nebyla. **A** šseliny aby se nezplodily proti nim. **A**lle

pomalu: **T**ať y tuto w duchownim bogi pokrztu w
 zakoně vmluwy noweho swēdectwie. proti zkazēn
 a zwyklosti zlee. w tēle w swētē. nelze než ktož chce do
 nebe musy pracy wēsti: **P**řiklad nowy na panu křy
Matufs. iij **s**tu. **K**teryzto pokrztu potwrzen gsa. napuští od du
 cha swateho weden. k pokussenij od sathana. **A** zpuo
 sob boge vřazal. w paussti. w modlitbē a w postu. w
 požiwanij k obraně mocy slova wiery: **A** swaty pa
I Korin ix. wel die. **N**izadny nebude kornowan leč radně boyo
I Tymot vi. wati bude: **A** opēt k **T**ymoteowi die. **B**oyug dobry
 boy wiery dosahmi žiwota wēčného. k nemuž gsy po
 wolan. **A** wyznal gsy dobre wyznanie před mnohy
židom w p m swēdky: **A** k židom pisse die. **K**ozpomenite se napře
 dešle dny. w nichžto ošwieceni. weliky bog měli gste
 vřipenie. **A** w gniem zagiste haněmimi a zamucowa
 nimi diwadlo včiniemi. **A** w gniem towaryššij včine
 ni tať obcugieych řc: **A** sam k upřikladu se wydawa
I Korin ix řzka. **J**a tať boyugi ne yaťo wietř rozražegē. ale třešť
I Tymot iij cy tēlo me. a w službu podrobugi: **A** opēt. **D**obry sem
 bog boyowal. běh sem dokonal. wieru sem zachowal
Naposledy odložena mi kornuna kteruž mi da spraz
 wedliwy saudce muog: **A** Duffe. **S**rozumēla sem. že
I Korin. vi w došlee milosti a prawdě včastnosti y požiwanie.
 chcyli wniž neprazdna a neužitečna stati. a napřzdno
 gie nebrati w swēdomi dobrem. musym vmluwu pa
 ně skutečně plniti. a wniž stati a bdieti. a k rozličnym
 pokussenim se chystati. w ně vpadat. **O**d šabla štrže
 wnuřnutie geho. a zbuzenie žadoštij tēla. a swēta maz

nostij. **A** protiwestwie. hruoz. škod. potupy. hanby
y smrti zc: **A** od tela zakonahriecha zadoštj rozlič-
nych zcjs: **A** nelze než se statečně wohaneti. **A** předce
strze mnoha pokušenie a zamutky vztau sprawed-
nosti giti do kralowstwie nebeskeho: **A**le ya toto sly-
šecy. naramnie se hrozim a welmi lekam. patřecy na
takee množstwie nepřatel. duchownich y tělesnych.
Swětštych y antykřystowych. **A** na swu mdlobu.
neopatnost. nestatečnost. **B**ogecy se abych w poku-
šenij jako y židee napuštěi někdy neusiula w smrti. **A** **W**jalnu. xij
nětel muog aby nezradowal se nademnu. rzka **P**ře-
mohl sem proti ni: **O** yak mi se zdalo welmi nesnad-
no přigiti k milosti a k pravdě. **G**iz mi se zda mnohě
nesnaze wnij stati. a setřwati k životu slawy. **N**eb wi **III** **M**oy xi
dim sfigurny lid že gda do země slibene počal sobě sly-
škati w pokušenij. propracy cesty. mage boha předo **II** **M**oy xix
breho. y mocne°. genž ge opatrowal wewšsem y po-
syloval. a nesl na křidlach swych. **A** co ya biedna so-
bě učinim. mezy tak mnohymi zalobami. wnichž mi
se wšsudy ne přitel založil: zwasst připotřebach w
těle. w swětě. y w duchu. magic domacie y cyzie nepřá-
tely: **P**owěz aspon **C**o k přemahanij potřebie gest
a možneli kde proti tomu syly a mocy k odolani do-
giti. **N**eb wiem. že šabel stary umely a přilifs zwykly
walečnik gest. **O**němž yob píše rzka. **K**dyž geho do **J**ob. w xli
syhne meč. odolati nebude mocy. ani ošati předim
kopij muož. ani plech. **N**eb domněge se jako plewy
byti železo. totiž myslí twrdosti. **A** jako dřevo pra-

chmiwe mied. totiž sŕdce pewnoſt. **V**lezaženet ge° muž
 ſtřeleg vprímnoſti vmyſla. wſtrmiſſte obraceno geſt
 kamemie pŕko wee. ſlowa proti nemu mluwena w od
 riekaniŕ. yaŕo zaſtrmiſſte poŕitati bude kladíwo. ſlow
 pŕieŕagiciech wſinluwē. **A** poſniewati ſe bude zatřeſe
 nemu kopy myſli vlozene gey pŕemahati. **P**od nimē
 budau paprſkowe ſlunečnŕj znamoſti prawd wuole
 bozie. **A** proſtŕet ſobē zlatto. naboženſtwie neb vmlu
 wu wiery. iaŕo bláto. w němž ſe kalgŕj ſwimē vmytee
 Zewŕiti káze yaŕo hŕncy hluboŕoſti moŕe. ſwēta k po
 kuſſem. **A** poſtawŕj žadoſti geho podobnē yaŕo k dŕž
 maſti wrau womnee chutnee. w geho marnem nabo
 ženſtwŕj neb w žadoſtech. neb w hoŕliwoſtech vŕrut
 nych: **P**onēm ſtkwieti ſe bude ſtežka. ſſiroka weducy
 nazatracemie. oſtŕena množſtwim ſtarodawnosti ŕč
Domniewati ſe. totiž včim: propaſt. totiž pekelnŕj ſe
 ſlu ſtaroſti. aby gie newažili ani dbali ŕč. **V**emiet mo
 cy nazemi kteražby pŕipodobmina byla gemu **A** včy
 nien aby ſe mŕžadneho nebal **A** wſſe wyſokee widŕj **A**
 on gŕ kral wſſech ſynuo pychy. **T**o oſablu a oſynu
 geho antykrſtu: **D**uch. **V**eſtyſtiž ſobē duſſe ma
Swiŕežylt nad nim lew krſtus gežiſ ſmitŕj ſwu. **A**
 včimlt moc wrameni ſwem na kŕižy. **P**ŕemohli gey
Swazal a od yal moŕ. a oſemie ge° y lupež rozŕelil
Toliŕo poŕudž dopuſtiž poŕauſſeti muož: **A** wotwee
 wuoli bude ſwoliti nebo odepŕiti. **N**eb naby a nemo
 cny y žebrawy geſt. totiž aby mu ſwolila. **A** ſmyſly
 y vdy poſwēcenee panu za oſemie dala. proti tobē k

Zgewenie. v
 Lukafs. w i
 Iŕaias. ix
 Matuſs xij

včyněmí nepravosti: **P**rotož znay. že k bogi ducho
wniemu a k pracy sprawedlnosti zwiery plnění. po
třebugeš trogie věci k odolani genu: **P**rwie dāro
wanie a posylnění: **D**ruhee. oděnie rytierzstwie du
chowmí: **A** wtō obeem tento třetie **A**by wsinluwě
wiery k rytierstwi poswęcena gsucy potwrzena byla
skrže modlitbu a rukau wzkładanie wegmenu paně:
A toho duowod napanu křistu maš. že dřiew než se **Matus. iij**
s ďablem potkal. potwrzen gť duchem swatý: **A** tiem
duchem weden napaušst. aby byl od zleho ducha po
křaušien: a tudy doplnil wsseliku špředlnost **A** prwe
posylen k tomu slowě božim: **P**rotož y tys měla we
dena byti k temuz: **N**ayprw aby oděnie božieho dog
duz. y wně se oblekuz. aby se zarytierě bohu oddala
w mluwě sprawedlnosti zwiery. **A** tu obnowila v
mluwu zákona wiery. swēdectwie noweho před pa
nem. **A** posylnila se w mocy w mudrosti a w dobroz
tě paně **K**terýž tě wykupil daw se zate. a tě přiyal w
čest božij. k milosti a k sprawedlnosti. tě milau wzac
nau a hodnau včimil. **O** tě pečy ma y mieti bude. mi
luge. a slibený žiwot wěčný dati chce. y dopomocy.
wtobě y štebu bude. ostriehati a zachowawati bude.
A ndělom swym přikaze otobě nebeský y zemským. **A**
wlas shlawy tve nesegde bez wuole ge: **A** k tomuť
apostol die. **P**osylňte se w panu a w mocy syly geho **Efeszim vi**
A nechcessli pokušseti pana. potřebiet aby oděnie mē
la **J**ako myslí stalost wsinluwě wiery a prawdy wte
peliwosti: **A** k tomuť die. **P**rotož stuogte podkassietz
E.

bedra totiž myslí wprawdě: **W**uole hotowost wteez
vmluwe wpořore wposlussenstwi. k nawracowa
mi sprawedlnosti. gednomu řazdemu wčemz mu po
winowata gsy: a toť gest pancierz sprawedlnosti. **W**
mysla přiemost wprawosti. a wprostnosti. řačeti
hodně powolaním sewssie pořau. stichostij a ste
peliwostij. řamz prawda sinluwy wiery čtenie wed
laby: **N**otom die. **O**butee noby magice řečtem pořo
ge. wiery a dowěrnosti. w mocy gegie skutečne vziwa
nie. w rozumu y wsinyslu. podle mieri gegie řřiez
wě. **A** toť gť paweža. w mžto řypowe obmwi y vdu
řsem bywagij: **T**eez naděge a douffanie wslbiech a
wsředectwich paně přitomne y buducie plnění: **A**
to bude lebkā myslí wtrpeliwem a wdluhem čekānij
A skutečne vmluwy plnění. podle včenie wiery slo
wa božieho. **A** toť bude meč ducha genz gť slovo bo
žie: **A** tiem odenim naprawo k ctnostem. y nalewo
proti hřiechom slussie boyowati. **A** k tomu řupomo
cy wsseliřu modlitbu a prošbu mieti. **A** wtom w oře
nij potwrzenie řgieti: **¶ D**usse. **P**owěz mi zpotřeby
li řpase nie ta řwatost gť **A** nemohloli by bez nie byti
Neb ya znala sem mnohee řdeslee. že su gie malo wa
žili. a neřterij zānij **A** mnozij bez nie zemřeli **A** mno
zij podnes gie nedosli. a oto pořog magij: **¶ D**uch
Prawim řdyz a řdeř prawda gest gegie potřatna **A**
ta že gest zpotřeby řřiezeneho řpase nie. podle toho y
služebnost gegie tato. řdyzby gie mohl kto wprawdě
dogiti. gest zpotřeby řpase nie: **A** řtoř gsa wprawdě

krztu w omłowu wiery. a gie ostrzehati ma napřwo
w službě spřednosti. musyl se z potřeby poswētiti k
tomu přikrztu křodne^o chození. **Tak.** křož ma w tež
přwde se ostrzehati bog weda nalewo. proti tomu če
hož se odřecl. musy se z potřeby poswētiti křomu. a po
tworzenie křytierstwij wiery pgiēti zpowinosti. **A**že
gfy znala mnohe předešlee že sau gie malo nebo miz
wazili zc: **Niz** diwne^o neme. neb neznamost rodij ne
milost. opustenie y pohrdanie. **A** byt nebyla zpotře
by. mēdyt by gie křistus kupkladu ne vziwal. **T**imžby
apostol poradku zakladneho zmientu čine onij wy
pisowal. **Neb** die. **Nepokladagice** opet zakladu poła
nie odstutkuo mitwých. a wiery křobu. křztuo a vče
nie y wzkladanie rukau: **¶ Dusse.** Ja sem slychala. že
by to toliko zaprwie cietkwe melo byti. zamez dāro
we ducha swate^o dawani bywali. omichz křystus die
Znamenie pak ti křeriz wwerie. tato mieti budau. we
gmeno me dably wymietati budu zcijs: **¶ Duch.** Pra
wda gt. že su nekterij skrze rukau wzkladanie pgiēma
li **Ducha** swate^o dary. křduowodu y křslužbě y křpotwz
zení wiery: **Jakož** při **Korneliowi** a gmych stalo se **Stutkuo p**
Pw samarij. wssak take přigimali su wēricij skrze du **Stutku viij**
cha swateho dary w mocy a w syle. k wiere. k lasce. a k
nadegi **A**tudy potworzenie meli wiery y sinluwy wie
ry a noweho swēdectwie. k stalosti y křtwami: **Jakož**
pā die. **Sedte** tuto wmieste domiz nebudete obleceni **Lukas xxiij**
mocij zwysosti: **A** opet apostol. **Kteryz** wam dawa
ducha a pusobij mocy. **A**zato y panu bohu se modlil **Gallatō iij**
L. ij

Effeszky. iij aby dal podle bohatstwie slawy swe moc. k potwrze
Kolocen. i mi strze ducha ge° vvnitřiem člověku: **A** opēt. **W**e
Effeszky vi wssie mocy posylnēm: **A** opēt **P**osylite se wpanu a
Il Tymo i w mocy syly ge°: **N**ebo nedal nā buoh ducha bazni
Il petr w iij ale mocy: **A** swaty petr. **P**řisluhuytež w wiere moz
a w mocy vniēmie a w vniēmie zdrželiwost zc: **B**udau
li tyto wěcy při was a pmoħauli. nepzdonee was po
stawie zc: ¶ **D**usse. **P**owěz mi. pročby člověk měl po
twrzen byti: ¶ **D**uch. **C**z člověk ma žadati aby potwr
zen byl. naznamenie a naswēdectwi potwrzenie tře
swēdkuo. **O**tce y **S**yna y **D**ucha swate°: **N**ayprwo

Matu xviij

že to což se stalo nazemi že se potwrzuge wnebi. **P**od
le toho **C**ož rozwiēzete nazemi. rozważano bude w
nebi. **J**aķo wyzname wiery a pżnane k pŕwde poswē
cenie. y swēdectwie pŕztu stalee: **D**ruhe potwrzuge
se vmluwa včmēna k rytieršwi wiery y poswēcenie
knj. w odenj spwedlnosti: **T**řetie **S**libowe boži. tee
wiere a pŕwde včmēnū že plnēm budau: **A** otō dawid
die. **P**otwrdiž toho bože což sy zpusobil wnas: **A** zto
ho aby člověk dowěrnost měl. že wuole nebesta dege
mu se nazemi **A** wērū posylen sā y wstawen wnj pco
wal wěrnē. aby strzemi dossel kŕuny blahoslawene:

Zalm. lxxij

Opokani **P**adlych: **K**apitola. ix:

Die dusse **T**akto :

Owěz mi padliby člověk od te vmluwy w
službě a w rytierštwi wiery. muožli zase po
wstati: ¶ **D**uch. **M**uož dali mu to pā buoh

Nlon nawssriewen gsa milostij. budeli chtieti. **N**eb pā
pozdwihuge padlych: **A**apostol **B**udemē čimti po
kame dāli ge nam buoh: **¶** **D**usse. **C**o čimti ma takō
wy: **¶** **D**uch. **P**adneli nema pridawati. ani rozimno
žowati. ani staty wpaadu. **A**lle pokame podle raddy
kneze čimti. wyznawage se panu bohu přednim hrie
chuo. a stud y hanbu podstupuge. **A**mage skrussenie
ponizenie. a ducha zamucenie. ma sprostnie wypras
wowati. s žalostij a slitostij hriechy. hotowost ma
ge wewssiem sandu božiemu poddan byti: a pokutu
prigieti y plniti. **A**wsse což vřazano bude v čimti: **A**
seznali knez. že mu buoh dal milost sřdce řagicieho. a
zmenenie myslu. vmysla. wuole. **A** prawee od wrace
nie od hriechu stālee. **¶** w řezne obracenie sřdečne celee
w vmysle přiemem: **A** řezze to že buoh rozważal ge y
duchem swatym. w myslu. w wuoli. w vmysle y w skut
ku. **A** že tu prawdu řagicieho ma. giezto zaslubil mi
lostiw byti: **¶** ma nappřw přigma ge y řzřenemu
pokanij. dati mu swatost pokame. znamenage přičy
ny paadu geho. y to co by genu ř ponizenij slaužilo
y řazen dawalo a třeřtanie a čynenie což nanem. **A**
pomoz mel ř hledanij milosti y wyřtrahu před bu
ducym hřeřsenim. y ř zachowanij y ř wyplate: y ma
to podle sandu a mořnosti geho vložit i a zapokame
dati. **B**uř nāprawau mořnau. žiwotem neb statkem
řečij neb skutkem neb pokorau modlitbau. a ginymi
wěcmi. **A**by řezze to poswatnee znamenie. milost a př
wda řagicieho sřdce. neb duowod měla skutečny. neb

zalm Exli.

židom vi.

Eklesia xxi

skutečně čmēna byla y plněna: Potom ma weden by
ti k obnowenij sinluwy zrušene y poswěcenie: A po
tom modlitby magij čmēny byti spolu s nim y zaň:
A potom rozważan byti ma sřrze rukau wzkladanie
A zasse přiyat byti k obcowani tela a křwe paně. k po
žiwani zasse swědectwie božieho. k vpořogenu swě
domie dobreho. a naděge zmlosti tee žiwota slawy
A sřrze to bylliby přwe wylučen. ma w weden byti w
mier a wpořoy s wěrnými w Cierkw. A přiyat. zc:

Křztu Dietinskem. A ozawede
nij přimem: Kapitola Desata: ¶ Die dusse Takto

Tom se wsse zda zato. že ty wssecko toto mlu
wiš. ořech genz by wrozumnych letech k bo
hu a k prawdě geho přistupowali. Gestto y
ya drzim. když by kto tak pšstupil. a duogda prawdy
tee. tak se měl. a tak trwal do smrti. žeby wesfele a sřtia
stně umřel. smrtij spwedliwych: Než tuto mi se zda
daleko wěz pochybněssie. když se děti mimo to roz
kázanie paně. Ktož wwerij zc: křztie w dietinstwuj. př
nichž znamenij dostatečných nebywa zakonuo wli
tie: ani přimich čiti dowěrne° slyssenie čtenie. ani po
wolneho přigimanie. ani poslussenstwie zwiery. ani
pořanie. ani wetcheho člowěka sřkladanie. ani obno
wienie ducha: A tak negsu znamenie druhe° rozemie
a obnowenie ducha swateho. ani sinluwy wiery zna
mosti. ani wědomie. ani přigetie zwiery. ani požiwa

Warek xvi.

nie svědectwie křtu. ani popřiyate swatosti křtu či
ti ctností křtu křty tierzství: **A** tudy neznamost pra
wody naděge y požiwanie gegieho: **A** zda mi se. že ko
řemě tudy wpuowodu přišlo zawedenie wciěkew
swatu: **A** nasati gsu synowe zlo synowe **K** dyž se zmila
di křtie. nedochazegice potřaty křtu druheho naro
zeme. a zuostawagice wstare m člověku: potō owo
ce ge° čimie. a twarnostimi a obyčegi se pokrýwagi. **A**
z těch mnozý křadō gdan. a nehodný y zlý bywagý
a mnoz se bez křzi. a kmylnie naděgi mnohu pomoc
magý. **N**eb ti opřwde nic nezwedie. než že dosti se gim
na křtu stalo zato magý řc: **¶ Duch. Prawdu pra**
wiř: že yak se nymie děti křtie. proti vmyslu y smyslu
y přwde wiery pisem swatych. kř swodu a kř oklamani
se křtie. **N**eb křtu wodne° a wiere cyzie a newlastnie
přitomne. a sformě slow. a rozličnym nalezkom a př
lepkom. připsana dwoge wěz nepřezicie: **G**edna pot
řatna. rozemie ducha swateho. genžby měla přegiti
křest. bezmiez nehodně se přgima: **D**ruha svědectwie
přilezicie toliko wěřicym čtemie swatemu. a pokame
čimicym. a wsmuluwě wiery se křticym. totiz svědect
wie mlosti a prawdy wkřstu: **T**a oboge wěz křz
tem dětem se wolewati swědců. **G**essto tomu žadne pi
sino wgeho prawem smyslu svědectwie nedawat
Nez křdyžby děti křtény byly. wtom vmysle. aby křz
tem wwedeny byly wciěkew swatu. a přyaty w smulu
wě přstunuo wěřnych. wyznanie wiery y přiznanie
kř prawde gegie čimicých: **T**otiz že dítě pod gich zpř

wu wyucene gimi. nasledowati bude prawdy. **A** od
riećanij čimciech zaně. že dieťe pod zprawu gich gsuc
nebude nasledowati s dopuštěnim a bez kážni toho
domiž wzprawě gich bude. **A**by dieťe to vwiěre kmo
truo. proto křtěno bylo wgednotu ciěkwe swatee.
aby vćeno bylo. a kážnij křwyklosti wedeno bylo kř
wde. **A** potom wedwanacti letech postaweno bylo
a počet kmotrowe wydali zprace vćenie y zkážně. **A**
dieťe aby ptano bylo. přiyaloli to zaprawe. a sobě za
spasytedlne. což sau zaně wyznawali kmotrowe. akče
muž přiznawali se. odriećali y přiriećali: **A** meloliby
vmysl spomocij božie stati wtō dosmrti: **A** bylaliby
znamenie toho. a naymiz nebyloliby miz škodne° w
smyslu y w skutku **P**akliby byl yaťy nedostatek. aby
wyznawage se poťame čimlo. **N**a potō potwrzeno
byti kdwogij wěcy. **K**prwm kpoziwami mlosti a p
wdy rodu nowe° dosleho w křistu a w ciěkwi swa
te: **K**druhe. křytierzstwij wiery. kdogitij nađege ko
runy blaženee. yaťož prwe rzećeno: **P**akliby sobewol
nee bylo a swět milowalo. k vmluwe stati nechťelo zč
nemeloby potwrzeno byti: ¶ **D**usse. **O**coby malo w
ciěkwi křestianno zuostalo. když by to mēlo byti: ¶
Duch. **A**le lepssich a wěrněgssich. amnozij by se hnuli
kupokami a k nasledowami p̄wody. kdyžby kážni byla:

Dopietowanij Křtu **Z**přirypn ho
dnych: **K**apitola gedenacta: ¶ **D**ie dusse **T**akto

Když by člověk křtu wtom vmysle nedo
 šel. ale zpět. tak yakož gsy powědel: **Y** co pak
 cimiti ma: **¶ Duch.** Pořanie cymiti ma. a na
 byti tee prawdy kterež mu se nedostalo: **¶ Dusse.** Jak
 se muože člověk podruhee naroditi a gsa staar. zdali
 muož podruhee wžiwoť matky wgiť. a naroditi se:
¶ Duch. Ten genž wžiwoť matky gednau počat gť
 a porozen wprawdě služebne. nema podruhee w gi
 ti. Ale ten genž bludil odžiwota wiery. a od břicha p
 wdy matky ciekwe swate. musy naprawen a nawe
 den byti: **¶ Dusse.** Kterak se ty wěcy stati mohau: **¶**
Duch. Gestli že kto křtu odsluh křistowych wumy
 sle a wšynsle pana gežíse a ciekwe geho nepřal. ani
 mu se dāl w te přwde wgeho dětinstwí. ani co oněm
 wědel ani požíwal: ale zpět. proti vmyslu pana **Kry**
sta. y pišnom swatym: **¶** Chceli takowy kprawdě na
 dege z řezene^o spasenie přigiti. dlužen ten nedostatek
 naplniti. Tak totiž aby pořanie prawee ztoho zawe
 demie y zhřiechu a zneprawostí čine. **¶** Nedosselli za
 konu swrchu oznamenych w kapitole třetí. aby do
 šel. y gich znamosti y duowodu. řádem swrchu ozna
 mený w kapitole čtvrté y wpatee: **¶** A potom aby v
 čiml vmluwu wiery **¶** Jakož swrchu otom w kapitole
 šeste a w sedmí: **¶** A možneli aby wtee gednoť wniž
 wiery wprawdě dossel šrže posluženie slowa božie
 ho. aby takee swědictwie křtu poswatneho duogda
 na odpustění hřiechu. y vžíwal: **¶** A pakli nemožnee
 ale šrže rukau wzkładanie a obcowanie tela a křwe

Jan iij

Žalm lviij

paně: Potom k birz mowanij přistupil. yakož swrchu
w kapitole osmee: ¶ Dusse. Strach mnětu naramny
popadā když bych křest opětowati měla. aby ch snad
vwinu bohu nevpadla. Neb ma gediny byti. gedinu
Efes. w iij činěny: Jakož Buoh a křistus geden. Wiera gedna
Cierkew gedna. Smrt paně gednau činěna: A zdru
hee strany zasse bazeň bez swedectwie božieho. zrie-
zene^o spasenie vžíwati: ¶ Duch. Giste byl by strach
když by byl člověk gednau pokřten wprawdě wmy
sla y smysla pana křista od sluby geho. k swedectwí
spasenie w křistu. a k wwezení do cirkwe swate: Ale
řeč ma gest otom křtu. kteryž se podle smyslu a wmy
slu pana křista wprawdě neděge. ani podle cirkwe
swate prwnie: Ale děge se na odpor k swodu a k omý
lu: Proti tomu pisina nečlee. by se neměl poněm křz
titi. když by toho nedossel což Křistus wniemil. vlo
žil. y zriedil. a wstawil činiti služebnostij tau: A nepra
wim také toho. kdyby kto wprawdě duogda wiery
gedine. duogda y křtu wprawdě w wmysle pana kři
sta a apoštoluo. kdyžby prawdy strany swee neměl
a neb poněm padal whříechy smrtedlněe. aby se měl
potom křzтитi poswatně. Neb to zapowěd ma. Jakož
Bibom w vi apoštol die. Nepokladagice opět zakladu pokámie od
skutkuo mrtwych a wiery k bohu a křtu. v čenie. ru
kau wzkładanie. a wzkřissení zmrtwych. a saudu wě
čneho. A y to v čienieme dopustiliť zagiste buoh. Ne
možne zagiste těm genž gednau oswiecem. a zakusyli
sau daru nebeskeho. a v častni v čieni saudu ducha swa

teho rč. a padli sa. obnoviti se kupočani: **A**le když
by w pŕwde služebnee křztu podle vmysla křystowa
nedossel zřiezení. by se pak y sformu křztu wegmeno
Otce y **S**yna y **D**ucha swateho křtil. Ten křest ne
nie wprawde křtem. proto. že ho nemienl křystus
ani apostolee k tomu kćemuž a yať se požiwa. k poži
wanij wydati: **A** tak am pro zlost mrawnau křeze.
am prunedosslost prawdy duchowniho potstatne
ho křztu. am propad ponem. ma opetowan byti: ale
pro nezřiezenau a swodnau od pŕwdy službu: **A** tak
neprawim byt zlij a bludnij nekřtili. ale prawim že
nehodně a swodně. **A** to ma pomich napraweno by
ti což zbludu a zswodu gest: **A** poněwadž to což zpot
staty křztu gest naprosto. yať vmysl křystuo a apo
stoluo zmiěneny. opŕwu a doplněnie pğieti ma: **O**w
šem pak y to což k tomu slauži. totiž k oznamenij a k
swēdectwi: **J**ať sforma slow genž k oznamenij a spo
lu sekřtem gest k swēdectwū. spasenie zmiłosti božie.
z zasluženie pana geziŕŕe. zwiery čteme swateho rč. to
se podtiem gmenuge: **A** Duse. **C**ož pak dieŕŕ onyněg
ŕŕych křestianeč genž se křtie tak yať ty wy pŕwu
geŕŕ nepodle vmysla pana křsta. a rozkazanie geho
tehdy omi nebudaŕŕ spaseni: **N**eb ktož w wěrij a po
křtij se spasen bude: **A** Duch. **P**rawim že niž nemie
k zatracenij tem genž gŕŕu w křistu geziŕŕy. pŕedzwēde
nij. wywolenij. w duchu z kŕopenij. a poswēcenij: a
zařonu božich doŕŕlij. **A** duchē wuole dobree wwie
řeŕŕyna božie w poznalee prawde wěrně čmie. **A** zane

Marek xvi
Řiman viij

wědoſtnie ſwa ſe moſlee. ſaſagice wewſſem ſprawie
mi byti. **S**lowo boſie ſlyſſie a ſprawugų ſe gim. **Ti**
wyſwoboſem budau. aby gim to kſatracenų nepriſ
ſſo. **A**le naty pſigde. genſ ſakona ducha wiery nema
gų: twrdee ſſyge aneobſezaneho ſidce gſau: poſnalee
prawdy nećmie: a ſobě neſnamee prawde zloſtnie ſe
ruhagi: a ſobě wědoimezlee paſſie. **Ti** ſetzwagili wtō
zatracem budau. a wſſe gim kſatracenų pſigde: **A**le
pſwnų kdyſ wtom ſpuoſobu řećenem gſu kbohu du
chowmieho poſtatneho kſztu. a pro boha kſprawo
com ſwym dowernie ſe magų. a ſawedenie ſweho ani
gich wlaſtnie neſnagų: buoh ſmiłoſti ſwee. nepoćte
gim kſupomſſe. ale odpuſtij wſkryſtu doplnų y ſpaſy
¶ Duſſe. **Y** coſ pať wiec tēto bude geſſto gſuſz wſp
wde ſluſebne poſkſtēm. kdyſ teeſ yaťo omino ſpaſem
budau: a neb co platno tēm kſteriz ſluſebnoſti tee wſp
wde ſluſebnee duogdau. kdyſ neduogdau pſwdy poſ
ſtatne. wſſať beſnų zatracem budau: **¶ D**uch. **O**nem
kſteriz pſwdy ſluſebne nedochazegi. a wſſať magų poſ
ſtatnau. welika ſkoda dege ſe gim ſtrany prawdy tee
zſiezeneho ſpaſemie. kmiſ by wedem byti mieli. aby po
znali y poſiſwali. wpuowodu ſpaſemie ſweeho: **N**eb
blud wpoćatku maly. bywa potō welmi weliky **P**ro
toſ mnoho pſdēm kſteriz wſawedenų ſpaſem budau
magų. ti kſteriz dochazegi ſluſebnoſtų zſiezeneho ſpa
ſemie. wpoſnanų y wpoſiſwami. **N**eſ ti genſ prawdy
poſtatneee nemagų. a wſſať ſluſebnee dochazegų: to
to magų nad nē **D**alliby buoh poſanie cymiti. ſe po

znawagų zčeho a podle čeho. k čemu a wčem zasfe
nawratiti se: **A** pakli nebuda činiti pokanie. tehdy
omino zatracency magi nad ně. že meně wpekľe třepeť
buda nežli omi: **J**aťoť pan die. **S**lauha wěda wuo
li pana sweho a nečimie. mnohymi ranami bit bude
Ale kteryžby nepoznal a nečimil hodnych wěcų. rana
mi bit bude nemnohymi: **¶ D**usse. **Y** ktere by to pra
wody mēli poznati y požíwati a neznagų. y nedocha
zegų. y nepožíwagų. wzawedenų: **¶ D**uch. **T**eto. to
tiť druheho narozenie duchownieho zmiľsti bozie
w křystu zaslužene°. zwiery wčastnost dussy dane°
Slowem čtemie p̄sluhowaneho. a swēdectwim křz
tu wvmluwē wiery vptaneho k požíwanų: **N**eb ten
blud yaťoť sem řečl w počatku cesty spasenie počaty
potō čim daal wiece a wiece se množí. **N**ebo neduo
gda člowěk prawdy tee žiwota a rodu nowe° w du
chu. a slowem božiem a swēdectwim panē negsa p̄i
weden w křystu a wciertkwi w sinluwē k poznani y k
požíwanų. **P**otō nepoznaa by wtom žiwotē ducho
wniem mēl ruosti. bo yowati. syliti se. staati y trwati.
w ostřiehanų sinluwy k žiwotu slawy. **A**mž bude z
nati proč a zče° by mēl zwiery žiw byti. a hřiechu se
warowati. a prawdu spravedlnosti činiti. **P**roč a w
yaťee p̄wde swatosti řela a křwe panē požíwati. **A**m
wpadu zčeho pokanie činiti. am wčem zwiery žiwot
konati. am zčeho ma naděge blaženee čekati. ale wne
gistofe bude do smrti trwati. **J**aťoť se očite to wsse z
toho puowodu pochazeti widų: **N**ebo množí lidē

Lukas. xij

wěrný rádi by se bohu libili. y wuoli božie čimili. y ne
znagij wčem. ani yakym pořadkem. protakowee od
wedenij od zakladu prawdy křtu a rukau wzklada
nij: ¶ **Dusse.** Powěz mi prosym wkratkosti přičiny
pročby měl křest popřísluhowanij rzimske cietkwe
obnowen byti: ¶ **Duch.** Nayprw pro oznamemie při
něm zawedenie od prawdy wiery potstatne y služeb
nee zřizeneho spasenie: Druhe. pro oznamemie přw
dy přinem potstatne y služebnee zřizeneho spasenie
Třetie pslužbu y pomoz slowa y poswatnu. k vmy
slu prawemu křsta gejisše ktemuz spasenij: Cztwe
te. proskutečnee obcowanie službete nowe^o prwne
ho swēdectwie. wsmiluwē wiery kpožíwanij spwedl
nosti zwiery. A prowwedenij do gednoty wiery ciet
kwe swate tela duchownie^o křstowa: A tyt gsu při
činny nayznamemitegssy tohoto času obnowenij křtu
A ktožby koli proginu wēc gey opētowal. bez bludu a
winy nebude. a zpotřeby nuzne spasenie čimiti ginač
nemuož. ani se vwaruge wssētečnosti a potupowa
nie. Ale dřiew řečenymi pčimami čimēny. přwdy mřa
dne. ani nasledowmřuo přwdy nepotupuge. ale blud
oznamuge a swod. a zasse přwdu zgewuge. službu y
pomoc zřizenu čimij. kpotřebne^o požíwanij spasenie

Žijwa otiech Genz te Služebnosti
dossedse. Neb zdetmřtwie neb wrozumu vřizwanie:
A wssak přwdy nedossli: Kapitola řij: ¶ **Die dusse**

Osti mam otech genž wuobec gsu křestianee
slyšeti. Powěz mi psym otech křeriz neb zde
tinstwie neb wvžiwami rozu^v wletech dospě
lych. pokrztēm gsu wprawdē vmyslem vpřiemym:
A wssak gsau toho očemž ty přwiss nepoznali. a ow
šem zwiery wědomě nepožiwali: **A** mnozj až do sa
wad neznagj. proč přiyati gsu a pokrťem. ani tomu
vwěřili. ani zwiery požiwali zřizeně swědomie do
breho dotazanie tudy a nađege: **A** ztěch gsu mnozj
wěrnj přiemj dowěrnj y dobrj wnađegi: ¶ **Duch**
Powědel sem dřiew. že což se nedostalo křtu prwmie
mu zpostaty y zslužby. to ma byti doplněno podle
možnosti wčasu potomniem: **T**ake y nymie prawim
Czlowěku prawě a řadně pokrťenemu. což se mu sta
lo strany prawee služebnosti. a swědectwie **T**rogice
swate wsinluwě wiery wprworozenstwie rodu no
weho. panenstwie. knězstwie. duchowěstwie. manžel
stwie chramu ři duchownie: toho opakowati a mē
niti nema. proto že prawda wyznamenana a swědče
na gednau praawě. a potom potracena. mēniti se a o
pakowati w prwotnosti y řoruně nemuž. ale po ka
nim nabywana přcně byti ma: **A**le čehož mu se nedo
stalo. buď strany hodnosti. buď strany znamosti. buď
strany požiwanie. to napraviti maa: ¶ **Dusse. Y** kře
rak strany hodnosti: ¶ **Duch. T**akto. nemelli přede
křtem ani potom služby čtenie swateho s strany pr
wmie částky gegie sprawedlnosti dlužnee. sřrze mžby
pšsel kupoznanj hřiecha a kupokanj. kupoznam při

činy potřebnee **W**tělení **V**larozenie a **V**inučení sy
na božie° zč. aby nabywal a sebe zawedeného hřiešne
ho zahynuteho a hodně zatraceného znal: **A** znal že
žadnee mocy mudrosti dobroty své neměl k wy swo
bození swemu milosti a spředlnosti a k nalezení y
hodnosti. tak aby mu wtom daan byl život wěčný
wslawě: **A** ztee přičiny aby w křistu wěřil plneho
milosti a prawdy. aby zwiery sprawedliw y spasen v
činen byl: **P**aťli někto znal tuto prawdu. y na křtu w
smluwě wiery wyznawal. y k ně se přiznawal. y w ni
se posvětil. od rzekanie y přiriekanie čimil: **A** w ssať
po kanie před přigetiem ne čimil. odstutkuo mrtwych
w prawem přestani gich. w zelený w opravowaný
whledaný milosti božie: **A** le w hřiešnych staal bez po
kanie: a wtom vmluwu čimil od riekage se toho. a při
riekage prawdu wěřiti y čimiti zč y pokrztěn: **P**rw
ný dlužen zneznamosti po kanie čimiti. a prawdy zna
mosti nabyti: a w obnowený vmluwy wyznati y při
znati se: a s kře rukau wzkładanie k požíwaný weden
byti maa: **D**ruhý. ten pať maa dali mu buoh obno
witi se k upokaný. a pokrystwie swee panu bohu p d
zpowědníkem s studem wyznati. wimen se dada tre
stanie přigieti: a rad dy žadage přigieti y plniti: a by
mohl přigiti k požíwaný swědomie dobreeho a na
dege w křistu a wciertwi: **¶ D**usse. **A** kd yž by mu zpo
wědnýk ne uměl rad dy dostatečné dati. co čimiti ma
¶ Duch. **M**aa genu neb odpustění dati. aby se sgi
nym dospělegšým wtee wěcy radil: a neb aby to opa

těl zpovědlní. aby genu mohl došti včiniti bez p
nassenie geho. a neb odeslati k ginemu staršiemu: ¶
Dusse. A co by ty takowemu za raddu dal: ¶ **Duch.**
To aby dřiev řečene pokanie čine. podle rady nawo
ratil se. a smluwu obnowil. kteruz nakřztu včil: aby
škrze rukau wzkladanie rozważan byl: a obcowaním
těla a křwe paně kpožíwanij svědomie dobrehu při
šel. milosti a sprawedlnosti w křystu požíwal. a za
klad prawy naděge měl. totiž milost žc: ¶ **Dusse.** Co
dieš pak o těch kteriz ač pokanie čimli. wšak se wšech
hřiechu o předkřstem newyznali: ¶ **Duch.** Ti magij
z toho pokanie činiti. a doplniti wyznanie. Neb kličo
we k rozważanij nepřipadagi. než nawyznalee hřiez
chy kagicych. A potřebieli. vmluwu obnowiti. a ru
kau wzkladaním rozważati. y swatostij těla a křwe v
gistiti. a přivesti kpožíwanij: ¶ **Dusse.** Co dieš o těch
kteriz dowěrnosti neměli ani znaamosti. co a proč se
gim dege: než proto wšse podnikali aby došli poslu
howanie tělem a křwij paaně: kdyz gmac nelze bylo
přigiti k tomu. y powolili křtu: ¶ **Duch.** Y ti pokanie
z toho činiti magij. a vmysl magij obnowiti a dowěr
nosti nabyti: a podle zřízení božieho wedeni byti k
požíwaní prawdy přigetie: a nemohau zwiery smy
slu chopiti. ale wěrau a dowěrnostij pokoj činiti:
¶ **Dusse.** Co o těch dieš kteriz dowěrnost kžpwcō mē
li. že gim to wšse spasitedlně kspasenij čine: a wšak
otō neuměli. ani gessie vměgij smysliti. ani požíwati
wědomě: ¶ **Duch.** Gdelit gim to zsame° zákona hřie
f.

cha. a ginać su sprostnū lidee a dowěrnū: a take že ča
sto a mnoho zpwcemī pīnich schazū. **N**atěch buoh
snašsie. kterīzby radi wsse wěřili znali y čimli. by znali
vmieli a mohli: **A** wssať ti magū dowěrnostū stati. a
wyznagice swědomie. naķteruž kōli stranu se gīm po
wie od zpowedlnka. pūrigieti zato: **N**ěz gimee gest to
kōdyzby někto scestne° sinysla požiwal: yako zakonie
ske° duchu. chťe swu spwēdlnost napd stawěti. před
sprawedlnostū zwiery: aby naćyně skutkno. tepru
mīel z skutkno mīlosti a pūwdy y swědomie dobreho
a naděge požiwanie: **T**aķow y ma napwēn byti. aby
nayprw zwiery zřezēnē spwēdlnosti hledal z mīlosti
dogiti. **A** kterež kōli čimlby skutky pūpūrigetm. nepro
gime čimti mīel. než aby duowod mohl mīeti wiery la
sky y naděge wlitie duchē swatū z mīlosti w duchu. **A**
vptage se mohl podle zařibenie božie° w sinluwē ob
nowene. k požiwanī mīlosti a pūwdy pūweden byti. w
swēdectwi pūdessem. **A** potō popūrigetū skutky vmlu
wy čimti zpowīnōsti. zwiery lašky y naděge. k giste°
powolanū a wywolenū. y k ostřiehāmī a k plnēmī y k
stalosti y k naděgi wěčne slawy. w požiwanī rzadnē:

O zprawy Poprziwate Mīlosti. iť

Kapitola Trzynacta:

Die dusse Takto:

O dieš orěch kterīz po pūriwate mīlosti zna
mosti y požiwanie gegieho. žiwot prodleny
by mīeli. **C**o gīm k požiwanū mīlosti a prawe

dy swēdcene priyate zwiery. a k prawemu wni trwa
ni y k setzwanij potrebie: **D**uch. Potrebie wpamē
ti mieti. powołanie k miłości bożej a k sprawedlnosti
wsinluwe noweho swēdectwie **A** wodēnie rytierz
stwie duchowniho nasobē mieti: a pracy wērnau na
prawo y nalewo. wpoznalee prawde w mocy bożej
w rytierzstwi wiery westi. wpořornem opravowa
nij nedostatkuo: **A** wpořiwani osprawedlnowanij
potřatnych y sluzebnych. k ocistowanij od posř
win a win tēla y ducha. a k doplnēnij coř na člowē
k nedostatkuo: **A** coř nadto ano y spolu stiem wkry
stu wzařluženij geho. konagiec poswēcenie swe wba
zni bożej: **A** prace pař negma neř wmluwy stālee genř
wtomto gest: wduchu a wprawde. wwiere žiwee. w
lasce neomylnē. a wonadēgi. w wmysle přiemē. w wuo
li hotowe. wmysli stālee. wēřiti. a skutky sobē znamee
wiery činiti. podle přičyny osoby času y místa. ob
lastně y wuobez sgnymy. wlasce spogemie sbobem
wkrystu. a wtom scierkwij y se wssēm wērnymy ma
ge wpořogi. mlowati. **A** přikazanie společnosti od
mēmnosti a wstawičnosti lařky a mlowanie k bohu y
k wssēm zachowati skutečně. z wlasť w skutciech mi
lořdnych. duchownich y tělesnych: **N**adieti se z mlo
sti a zořřiehanij wmluwy. zařlibemie božieho plnēnie
y wssati w swēdectwiech božiech. a skutky wssagiciech
činiti: **A** to přičeno bylo. totiž **S**prawedliwē zwie
ry. **M**ilostiwē zlařky y zmlowanij. **S**řřezliwē zna
dege žiwu byti. pracně s opravowanim pořornym
f. ij

nedostatkuo: **A** zase čehož se odřešlo. gesto zdrawe
mu naučení wiery a přikazanim y skutkom bylo od
porno. y lasce y mlowanie y naděgi. y vmluwě wtō
Jako gest wsecka nemilostiwost. genž gest wsselika
newěra. proti wieře obecne křestianske. y proti p̄wdě
gegíe. prati vmluwě a přčeni y rukau dame: **W**se
likee mnoho twazne a rozlične modlarzstwie **W**se
lika kuo zlowanie. čary. powery zc: **W**sselika zlost s
kořenem nenawisti. sewssemi ratolestmi swymmi. swa
ruo. ruoznic. nepoko guo. nahlostij. pōst. vkrutnostij
az y wražd: **A** swětstych žadostij. očij lakomych. neb
necistych. tela rozkošstij nezřezanych. **A** pychy žiwo
ta. w podnětech w přčinach. w towarystwuj. w žiwo
nostech. w řemeslech. w obchodiech. w bytiech. wrau
sse. w postawě zcijs. **G**esto zdrawemu naučení gest
odporno. toho wsseho zwuole az wmysla w wědomij
nechtieti čimti. **A** gesto tomu mrtew y pohrbě ma
byti. nebyti žiwu. ale křižowati. mrtwiti. neukazowa
ti se w službě ani w přecimě tomu. ale skladata y pohře
bowati: **A** což mu odpustěno neopětowati: proti če
muž rytierzstwie wiery wzał wposwěcenij w oděnij
a potwrzen. proti tomu řadně boyowati: proti hře
chom duchownim bogem k wyhlazenij gich z řidce
y z vduo: proti tělesnym vchazenim přčin. mrtwě v
dy. křižuge tělo. posty obecnymi y oblastimmi. prace
mi. bdenimi. modlitbami. a ginymi kážněmi slusny
mi. podstupowanim nedostatkuo wtrpěliwosti. **O**
sobě wždy mezce strany swe smysli. **C**ož dobre° má

nebo gť. znati se wyznawati mieti y byti mloſtů bo
žij. a čaſte dieky čimti. pomocij zřizených. a čaſte ob
nowowanie duchemysli ſwe wvmluwě y wpožiwa
nů ſwědomie naſledowati: Teež y oſpředlněm ča
ſte požiwati: ¶ **Duſſe.** To ſu pomocy božie: ¶ **Duch**
Pomocy božie gſu dwoge. gedny wnitřnie a druhe
zewnitřnie. **Wnitřnie** duch ſwaty dany wdariech
wěrně: **Oněmž** apoſtol die. Že napomaha nemocy **Ryman viij**
naſſij. **Kterýž** zvěſtuge. včij. napomina. wnuťka. zpo **Jan w xvi**
mina dobree. duchu oſwene a žiwemu **Swědomie** **I Jan w iij**
zbuzuge. nabada: a ſtrže ně třeſtce y zamucuge. bažen
vwodij. **A** někdy teſſij a někdy ſylj: **A** mnohau čimj
ſlužbu wnitřnij y ſtrže zewnitřnij newymluwonau
duchu člowěka y mocem geho. **A** to z zaſluženj pa
nakriſta **Genž** nemocy naſſe wzał. a boleſti naſſe neſl **Iſaias. liij**
A apoſtol die. **Protož** wewoſſem mēl podobē byti **Židom w iij**
bratřm. aby mloſtdny byl biſkup a wěrný k bohu.
aby odpuſtil hřiechy lidu. **Nebo** wtom wčemž třepl
on a poťauſſien. mocen gť y tēm genž poťauſſiem by
wagij ſpomocy: **Pomocy** pať zewnitřnie gſu. ya
ťo **Sluhy** neb zprawce. podle toho pomocnicy bo **I Korintō iij**
žie gſme: **A** opět. **Spomaha**גיעce napominame was **II Korin vi**
A opět **Včiece** woſſelikeho člowěka wewoſſie mudro **Kolocen. i**
ſti. aby chom wydali doťonaleeho wťryſtu. **A** malo
wyš **Třeſtce** woſſelikeho člowěka. **A** tať pomocy bo
žie w ſlowu božiem. wzweſtowanij. w včenij. w na
pominanij. w wyſtrahach. wťaazni y w třeſtanij. w
čadu. w peecy: **A** yaťož ma wnitřnich pomocij du
ſ. iij

cha swateho požiwati. tak strze tehoż ducha swate^o
y zewnitřnich **S**lowa y poswatnych služebnych y
Jakub. vi obyčeguo křesťáskych. **A** strze to často obličeg naro
Matus. vi zemie sweho zpatřowati w slowu wiery a wmluwy
Tu aby stawenie swe opatřil. nazakladuli ge čili napi
sku. **Tu** newědomij a hlauposti skladal. a učil se znati
hoyněgie wuoli božie. a poznalau připominal: **Tě**
požiwal častych modliteb obecnych y oblaštynych. a
prímich poklonu. poctu. prosby. swate žádosti. y dieť
činěnie činil. wieru y mlowami vřazuge. **Po**žiwal
časteho skuffenie sebe w wmluwě pane: **A** wpracy ra
dy přiswědomij vžiwal. k osprawedlněm a wpoťoge
me swědomie rzadně: **¶ D**usse. **K**tera sau pak ospwe
dňowanie. w nichžby buoh postavil číštěnie a spra
wedlnosti dochazenie. aby sprawedliwy zmich y byl
y slaul wřwde: **¶ D**uch. **D**woge gsu. gedna potstat
na. druha služebna: **P**otstatna dwoge: **G**edna w bo
hu a w křistu gežíssi y w duchu swatem. w **B**ohu mi
lost. w **K**ristu zaslužiloť. w **D**uchu swatě darnost da
ruo wzacna y spřwedliwa čimiciech: **S**trany pak člo
wěka druha. yako wiera sědečna wřtne y skutečna po
ťanie wřdcy skřuffeně pomizenem. a w duchu zarmu
cenem. **L**aska. mlowanie. wřffanie. **S**kutkowe wiery
skutkowe poťanie: skutkowee lasty mlowanie. wřffa
nie: **S**prawnich potstatnych dawa se sprawedlnost
yako zpuohlee milosti božie. a z zasluženie pana **K**ry
sta. a z obdarowanie ducha swateho: **A**le z potstat
nych ospřwedňowanij strany člowěka. když gsau w

pravdě a skutečně se činite: pronasťte se spravedlnost
w duowodu prawem. wznamostí a w wedomij. a gi
stij y zachowawa: **S**lužebna ospravedlnowanie
gsu dwoge. **G**edna strany slova a modlitby. **A** dru
ha strany swatostij: **S**lyssenij slova božie° přigi
manij y zachowawanij z wiery. přičita se spravedl
nost. wyswobozenie. y wěčný žiwot. **A** teěz z wiery
pokorne modlitbě. **E**giciemu publikanowi: **S**wato
sti křztu w smluwě wiery přičyta se svědectwie spra
wedlnosti w odpustěnj hřiechu y spasenie. neb slo
wo božie spwedlnost oznamuge zwiery w wiern. **A**le
swatosti spravedlnost svědčie wiere. **A** obee přičina
gsu wěricymu a wžíwagiciemu k mnohemu osprawe
dlnowanij: **P**odlee toho. **M**agice tato přisluhowa
me podlee něhož gsme milosťdenstwie do slli. **N**eb y
swatosti těla a křwe paně proto často se požíwati ma
k ospravedlněnj. k obnowenij. k posylněnj. w pracy
y w naděgi. z kussuge se k tomu w smluwě wiery: sto
gili wprawee wiere. wěre w ssemu což zpowinnosti
dlužen z swe° spasenie wěriti: milugeli w sse. a yať ma
milowati: a čymili w sse. což přirekl w spravedlnosti
powinněe čymiti: a pracugeli proti w ssemu čehož se
odřekl **A** tu saud čimti ma. k w ssemuli svědomie swē
dectwie wydawa. totiz že se tať ma a zachowawa: či
li žaluge. hryze. trestce. nepokoy čmij. **A** budeli naleze
no co hodneho pokanie. aby čiml podle zřizenij ge°
neb pokanie gest gedno zwecij osředlnugicich neb
ktož přestál hřiechu z wiery a z pokanie. spravedliw

Rzimanō p

Jan w viij

Lukas p viij

Marek p vi

Rzimanō. i

II Korin iij

Rziman. vi

f. iij

gest od hřiechu: Teež pořorna modlitba řřwedliwa
Lukaf. xviij cini. Duowod řři publikanowi. A w řřwem newędo
mij a whluposti. aby řř se řřprawedliwa nećiml. ale pro
to řř posluhowanij řřel. aby do řřel o řřřwedliřřowanie
y řřprawedlnosti y mliosti. řřrže obętowami řřpolećne
modliteb s węrnymi. w řřkrauffenij a wpomizenij řři
řřwych nedostatciech. a posylenie y obdarowanie řři
yal. A pořehnanie odboha w řřristu w řřsly řřenij p řřeb
řřgma. y pořiwal hodně tee mliosti a řřwdy w řřwede
ctwi poswatně. řřtomu aby řř węrnęgie męl y lepe. a v
řřiemę řřaćel řř řřiwotu węćne: A to aby ćasto ćiml:

Prawa řři Potracene Mliosti po padu: Kapitola Cztnacta: ¶ Die Duffe Takt:

S Kozumięla g řřem tomu. řře řřrže coř g řřem řři
řřla řř mliosti a řřprawdě z mliosti. řře y řřrže to
teeř pořiwati mam řřwędectwie. řřtomne mli
losti a prawdy. y wni řřtaati. řřrže řřutećnee o řřřieha
mie řřinluwy: Ğiz mi powęř. K dyř by pać ćlowęř po
řřyate mliosti a prawdě padl. řřrže hřiech řřinředlny
od wmluwy bořie. hñedli potracuge vćařřnost pana
řřysta y ćierćwe řřwate: ¶ Duch. Prawim řře newřdy
ćlowęř p řřęřtupę wmluwu a vćinę hřiech řřinředlny.
h řřęřřij řřinředlnę. a tudy potracuge vćařřnost řřysto
wu. A low řřem newřdy řř řřinři. proto. řře ćasto ćlowęř
vćinij z newędomie z nepamęti a z řřrećķosti hřiech

smrtedlny. bez wuole swobodne **A**le z oklamanie. z p
luzenie. a z okuklenie. z swazanie. a z přemoženie : **¶**
Dusse. **A**tera toho znamenie gsu: **¶****Duch.** **P**ředhře
chem. vmysl vpřiemy nechtieti hřessyti: a prace du
cha w vmluwě božie: **P**ři hřiechu nedobrowolenst
wie wpowolenij swobodnem: **P**o hřiechu. žalost tu
žebna. a sidge strussenee. a čiměnie kagicieho. a wystra
ha k buducymu času: **Z**powěd tayneeho hřiechu zc:
¶**Dusse.** **P**ročež čimti maa pokame poněwadž ne
zhřessyl smrtedlně: **¶****Duch.** **P**roto že hřiech smrtedl
ny včiml. přijčm se newarowal. wuole mocně ne od
wratil a nepřemahal: vduo nemrtwil. zwyklost ne
dayssy a obyčeg pamet odyal zc: **¶****Dusse.** **E**o gt hře
ssyti smrtedlně: **¶****Duch.** **G**est zgiste° pozname a wě
domie a zwuole rozmyslne odwratiti se od vmluw
božie: a obratiti se tymž zpuosobem k tomu. čehož se
smrtedlně° odřečl: a čemuž vmřel: a což mrtwiti y kři
zowati přirečl. **A** neb nečimti toho což přikazano. a
čimti to wědomě což zapowědjeno pod milostij: **A**
tuť slusie obracugicie° se wětcie pokame čimti a mi
losti snazněgie hledati: **¶****Dusse.** **P**rosy štep mne. **E**o
dies ořech genž pod wyznanim wiery obecnee kři
stianske. znewědomi bludie a čimneřwosti: **¶****Duch**
Gestli přimich newědomie neoblibene. **A** což namich
gest neschazij gimni: a kpoznalee wuoli božij wěrně a
vpřiemě se magij. a zanevědomie swěe bohu se mod
lee. wědeti znati žadagij. **S**lowo božie slyssie. swědo
mie zprawugij. w křistu gsau: prawim že to newědo

mie nemie smrtedlnce: **T**yž saud znay y při těch genž
se znouu obracugij. a znati a wědēti nemohau z swe
hluposti a zakonah hřiecha: a ti dosti magij mieti na
mlosti. že se gim odpaussie. **A** daali pan buoh pozna
ti škodnee newědomie. dluzni gsu po kame čimti zblu
du zc: **¶ D**usse. **A** co gť hřessyti k smrti: **¶ D**uch. **G**est
čimti z wědomie giste ho. a zezlosti wuole hřiech smz
tedlny. a bez po kame wtom trwati. **T**akowy setrwā
li wtom. duogde smrti wěčnee. **P**akli se kdy obratij. a
da mu buoh miesto kupokanij. takowy ma horzkee
po kame čimti. zedwogie wěcy: **G**edno že hřessyl smz
tedlně. **A** druhe že k smrti hřessil. **A** neb opētuge hřiech
smrtedlny. a stoge wšedcy nekagicym. **A** neb ac neopē
tuge. ale wssak se nekage. **W**eb to gest panu bohu nay
odporněgssy wěz. když kto včine proti wuoli geho
wědomie. y nečinij po kame. **A** nadto wiece. když hned
vmysla ne ma čymti. ale vmysl ma předce hřessyti.
Trestati se neda. a wnenawist beře kazen y trestcycie
ho. ten takowy šabelskym hřiechem hřessij: **T**ež ten
genž zussage nad božim milosidensstwim. **J**ako káyn
stawege nad milosidensstwie božie swu neprawost. a
tudy hřiech ohawny modlarzsky čine. y nečinij po
kame: **T**ež ten genž wssage w mlosti. a wssak wždy
bez po kame hřessy: **A** zatakowee domž wtom gsu ne
mie obēti zahřiech. **A** mž se ma kto modliti. a neslyssy
pan. ani co pgima: **J**ak koli člowěk zle by včymil: ma
což naydřiew množe odwrate se od zleho. obratiti se
kupokanij. **W**eb dobrotiwy gest pan. a hoyny w mi

zidom vi.

I káo Jan. v

Johel w ij

lošděstwi a w slutowani. přigima kagicieho rad na
milost. **U**eb neme wuole geho smrt hřessy cieho. ale **Ezechy. xviij**
aby se obratil w celě sřdcy sweem. **A** že chce milostiw
byti: duowod. **U**eb syna sweho otez nato dal. **S**yn
božij prohřiesne kagicie přissel. prone vmřel. y knm
mier a pokoj zvěstowal. zašlibuge se nehnewati na
wěky. **A** křoz tanto milostij pohřda. a w hřissiech tē
wa. **O**bliceg paně naň gest zuoriwy. aby gey za bla- **zalm xxxij**
dil y pamatku ge°. **¶ D**usse. **C**o gť pokame: **¶ D**uch
Gest pykame a pokuty wzlozenee drzenie: **¶ D**usse.
Co zpostaty pokame potrebie gest: **¶ D**uch. **P**ozna
nie winny a vražky božie. a zrusseme vmluwy. a hñe
wu božieho nadtim slibene°. **A** že sřrze russeme sinlu
wy y pan buoh ruffij slib swuog: a odgima milost y
sprawedliwost. tak aby zase hřiechy předešlee připo
menul. zanešpředliweho mel. **A** nebudeli se kati bro
žně hñewiwě zadržal. a slawy wěčnee zbawil: **A** z to
ho duch zamuceny. w žalosti. w truchlosti. w zamut
ku. vmysl zmiěneny y mysl. y wuole proměnenā. **A** sř
ce sřrucene. rozumnan ducha nelibostij. **A** pomřzenee
hledanie milosti. **A** k nawracenij zasse obracene sřdce
k bohu. y k woli geho w vmluwě. wyzname wtom
sřdečnee panu bohu hřiechu a neprawostij. a na se
tužebnee žalowanie. winěnie sebe. a nehodnosti swee
žalostiwě wyprawowanie. **A** zmiěnenie wuole vmy
sla y mysl. bohu obětowanie. **A** aby se račil smilowa
ti pokorněe a wstawicnee žadanie: **¶ D**usse. **A** co k to
mu potrebie: **¶ D**uch. **W**yzname wstnieho hřiechu

a nepravosti panu bohu pokorně a s studem sprost
ně cele před spovědlíkem: a přigetrie saudu božieho
pokuty a raddy naučení. k hledaný milosti božie y
pomocy. k opravený y k nawracowaný y k kazni zc
¶ Duffe. Dokud ma to činiti pokanie: ¶ Duch Stra
ny potstaty. odvracenie. a obracenie sidce celeho. dlu
hosti času ne tak potřebie jako pŕwody. ¶ Neb slibowe
¶ Kralo rj božij y příkladowe božij gsu některých. že hned pan
přenesl nepravost gich a odpustil hřiech. Jako při
dawidowi. ¶ Než strany pokuty wloženie. drzenie. pl
nění podle saudu božie od saudce namíste geho w
loženee. čas negednostayny k wyplnění potřeben gť
ale delssy neb kratssy ¶ Ne aby hřiešny měl čekati po
wyplnění žeby mu milost byla tepru w daana. to by
blud hrozny byl. žeby z skutku spwedliw w boha by
ti chťel. ¶ Aneb žeby buoh milosti w nebywal. než ažby
člowěk skutky pokuty wyplnil. ¶ Neb zgewnee gest že
¶ Lukafs. xvi Synu marnotratne^v obracenemu milost y sprawe
dlnost dana: ¶ Ale jakož řečeno. proto pokuty se vřla
dagų. y člowěk k držení y k plnění gich se zawazuje
¶ Aby čimil což nanem sprawedliwee zasťe. k pokutě. a
k kazni. y k naprawě. y k hledaný milosti w pomížení
¶ Aby měl duowod nawracenie milosti a prawdy w
duchu. ducha prwotnosti a obnowenie: ¶ A tau přiči
nau magų se činiti skutkowe kagicieho člowěka. ¶ Neb
to znay. komuž by buoh dal dar sidce skruffene^o a po
mízeneho a ducha zamuceneho. ¶ A on ztoho odwrace
nie myslí wuole y wmysla mage. pyťalby wrozumne

ducha swého nelibosti hříechuo. a obracenie wěrne
mage k bohu s dce celeeho y k woli geho staale: a w
tom wteklby se k truonu mlosti geho **T**akowy beze
wsseho prodlenie podle zaslibenie bozieho mlosti
a sprawednosti dochazij. wshowenij boziem. **N**ez je
ne y hned člověk k požíwanij tee mlosti přistupuje
ta přičina gest. vmluwa bozie s kagiciem. kníž přistu
pě ma činiti což nanem. aby gi wpsluhowanij w swě
dectwí přiyal. **A** tudy se vptal mlosti a prawdy w
sobě. poduowodiech gistrych. kterež pan buoh wza
ně vmluwy položil: a zwlast po stalosti wpořanij:
Wezmi toho příklad přiznowu obracených zpohá
stwie k věře. že pokřtenij w věře došli podle zasl
benie swēdectwie hříechuo odpustění. mlosti y sp
wednosti. wzacnosti. y hodnosti života sláwy: **A**
wssak mnozij před tím požíwaním. času prodlenie
vžiwali: mnozij potom mnohých obnowowanie v
žiwali: ne progine. než aby prawdy došlee měli du
wod gistry: **D**usse. Přiznowu obracených mi žad
nee nesnaze nemie. **A**le při těch padlých popřiyate m
losti. tu mi naramna nesnaz gest: wssak wiesš y akau
nemožnost apostol klade. až y **A**zan p wodu. **Ž**e hle
dage nenalezl místa k upořanij: **D**uch. **D**ie písmo. **M**alachy iij
Že ya sem buoh genž se neměním: **N**eb wěrný pan w zalm
Crluq
slibech swych. a swaty wewssch skutcích swych:
Nemiet buoh yako člověk aby klamal. ani yako syn
človeka aby se mēnil. neb nemie vněho proměnění. **J**akub w i
ani rozličnost vmyslao zastinění: **C**ož te buoh zasl

bil toť plniti wěrně a ne pñěnně bude: **A** zašlibil rzka
Ezechy xviij **K**dyž od wratij se nemilostiwý od nemilostiwosti
swe kteruž pachal gest. a čimilby saud a sprawedlnost
on dussy swu obziwuj. a žiw otem žiw bude a nevmře
nawossecky neprawosti geho kterež pachal nezpome
nu wiece. w sprawedlnosti swe kteruž čimil on žiw bu
de a nevmře. zdali wuole ma gest smrt nemilostiwě
prawuj pan. **A** ne aby se obratil od cest swych a žiw
byl: **O**bratež se a činte poťanie odewssech neprawo
stij wassy ch. a nebudeť wam kupađu neprawost rč:
Rylman. viij **A** ponewadž člowěku nepřiteli zlemu a nemocnemu
obracenemu k sobě znouu žmilosti odpustil hřiechy
A yaka to bude wěz. aby někdy milemu swemu. a po
Ekleziast. ij tom padleemu. nawracenemu k ořiciemu se a zamuce
nemu w den zamucenie neodpustil hřiechu **A** mlu
wit apostol otom. **B**yť buoh kagicym žmilosti nech
tel činiti. **A**le mluwit že nemožne gest opět obnowiti
se poťaním předchazegicym křest. **O**němž die swaty
Skut. .ij. iij. petr. **P**oťanie činte a obratte se. a geden každy z was
poťrzi se wegměno pana **G**ezisse křysta na odpustě
nų hřiechu wassy ch. **A** teež obnowiti se birzmowa
ním. k dogitij daruo podruhe duchu swate°. a giny
mi wěcni. kterež gednau prawě činěnee sau neopětu
gie se: **A**le byť mluwil že by nebylo možnee poťaním
obnowiti se. komuž da pan žmilost a prawdu. tu byl
Ezechy xviij by proti sobě: **D**uowod sworchu položen. **Č**inte po
ťanie a nebudať wam kupađu hřiechowě wassy: **A**
Jeremi xviij opět. **B**udeli poťanie činiti narod tento. činiti potě

budu y ya pokanie nadzlym. kterež sem myslil vvesti
Duowod p̃koryntskem h̃riessm̃ku. **N**eb znal to apo **Korintō. v**
stol. že y ač; rychle gsa trestaā obratyl̃ se a čim̃ti bu
de pokanie. že duogde m̃losti. **A** tan p̃řicim̃au potō **II Korine ij**
kagicymu zamucenemu naramnē. welij vtwrditi m̃
lost. **A** odpustiti y odpust̃r̃eme swēditi; **A** take p̃wee
gest. domž c̃lowet wh̃rieche stogij bez pokanie. a do
browolnē h̃ressij. **N**emožne gest mu obnowiti se. neb
nezuostawa obeti zah̃rieche: **A** setrwaali wtom. duog
de zlořec̃nstwie a ohnē hořlenie. **A** budeli malo wa **židom w vi**
žiti prworozenstwie swe. a da ge zažadost sm̃rtedlna
m̃dy ho wte prwotnosti ani wte k̃ornē yako y pa
nenstwie potraceneho neduogde: **P**řiklad na **Azan židom w xij**
Aten p̃řiklad proti kagicim̃ nečelij. **N**eb on prodaw **I Moy xxvij**
prworozenstwie toho nezelel. ale malo wazil. protož
odložen od požeħname prworozeného. **A** když giny **I Moyjie vi**
mage prworozenstwie wzal y požeħname: tepru
poznaw pokanie daremne čim̃l. a nedossel ho. ač y se
slzami a s vpenim̃ hledal. neb to gedimee gest. ale do
ssel pokanie toho kterež popotracenee prwotnosti se
dawa: **A** ztoho y požeħname wroře nebestee. a wtuč
nosti zem̃skee řc: **A** to vffigurē toho pokanie pop̃ya
tee m̃losti. **A** ponēwadž to vffigurē prawe gest. ow
ss̃em pak̃ wprawdē wčas̃u wzacnem̃ a wednech spa
senie prawe bude. když dobrovolnē se obracuge h̃rie
ss̃ny. a m̃losti hleda. bywa pan nalezē odneho: **Du**
sse. **W**elmi raadata slyss̃ym **N**ebi se wyznawam̃ že
sem ya m̃nela. že pan buoh neodpauss̃tie. leč bude c̃lo

wěk dlanhe a těžke poľanie činiti. **A** nerozuměla sem
proč by člověk měl činiti skutky řádie. že ne proto
by buoh tepřu powypnění gich dawal milost a
odpuštění hřiechu. **A**le aby člověk swe pomizenie
čimil zwiery. a pokutu nase wzal wpořore. **A** aby sku
tečně proneš potřatne poľanie danee wnitř duchē
swatym. podle čehož zařlibil milostiw byti a odpusti
ti. **A** duowod toho prawymel. yako řkrusřenie řřdce
a pomizenie. a ducha zarmucenie vřř. **A** aby člověk
wpořutē řazeň nase wzal. podle wloženie řaudu. ř tre
řtami řela řweho. a wřlůžbu duchu podřobowanie. a
pomoc mel což nanēm řnaprawē a řnenawracowa
nų. **A** řduowodu řřwemu milosti a prawdy nawra
cenie. y řřowēne w wmluwē panē obnowene řwēde
ctwie panē pořiwanie. **J**akož řduowod řři řwate ma
rygi **M**agdalene. **D**uch. **O**mnoży ř se giste řřtom
řwodie **G**edmi genž sobē lahodie milosti řřora w
dogitių řř hřiechem a neb řři hřiechu: a ti hřēřie bliz
ce hřiechem proti duchu řwatemu. **N**eb neukazala ř
nato milost božų vřecy nas hřēřyti. nařnadne a řřo
ree dogitie gie gducų ř hřiechu. ale poľanie čimicų řř
Gimų pař powypnění hřiechu. řnadne a lechē řo
bē y řřoree řřēřladagių milosti dogitie. **A** wřřař nez
magiz potřaty milosti řřagicieho řřdce. y nečimie po
ľanie dobrowolneho a řwobodneho wnitřmiho y
zewnitřmiho. **N**ež nařamee zewnitřnie zpowēdi. a
wloženie pořuty wřieřanų. w pořtech. w pautech. w
řlůžbach řřřelnych. w dawanių. řř. zařladagi. **A** gimų

Lukáš. vř

Tytowi w ř

pohrdagice tauto milostij w obracenij wnitřniem
sami od sebe wydawagij se podle sweho vlozenie w
utrpnosti rozlicnee zwyklosti. wneodpustienij tela. a
ginij prigdance kupokanij sidce a ducha. skutkuo ka
giciech necnie zriezenie w pokanij. k pozowanij mило
sti. Ano coz huorz pohrdagij a yako za niz newazie
Protoz naybezpecnegie gest wsseliku sprawedlnost
zachowati zriezenie: ¶ **D**usse. Po cem pak mam poz
nati nawracenau milost bozij: ¶ **D**uch. Po potomno
sti sidce strusseneho. pomizene a ducha zamuceneho
A popromienenij ducha obnowy. y skutkuo zewni
tēnich vduo y obcowanie: po pokore. potrpeliwosti
po milosidestwie: a nenawracowanij wto ani wgi
nee z vmysla. a popracowanij pokornem. a raddy pl
nienie: a obnowenie sinluwy y ostriehanie bedliwem
a ginych znamemich: **N**eb nenie natom dosti wēriti
a doussati ze mu buoh milost da. **P**otom ze dawa
neb dal: ac y to se riedce k pozowanij nagde: ale k gisto
te danee milosti prigiti zriezenie. y k pozowanij gegiez
mu priwedenu byti: ¶ **D**usse. Kudy takowy ma pri
weden byti k pozowanij milosti a prawdy **K**rysta a
Cierkwe swate: ¶ **D**uch. **S**krze obnowenie sinluwy
nowe swēdectwie: a skrze obetowanie modliteb po
kornych: a skrze rozwazanie a rukau wzkladanie: **A**
swatosti tela a k rwe panie w swēdectwi ge° pgimame

Eprawa k Smrti: **K**apitola xii:
G.

A yaťz gsy mē yaťz kōli welikŷch zamutkuo
a zpletezuo zbawil sluzbau twau: a pŕiwedl
kupoznaniŷ zŕiezeneho spaseŷie: **P**rosym ne
dliz dořonalau radořt vřkazati: oznamiemi naćem mǎ
vmŕietŷ. a ztohoto řwēta giti w nadēgi dobreē. oćeka
wagiťz pořmŕiti řiwota nebeřkeho řkalowřtwie. **A** ky
dy bych w řřech mych řtrachuo řonećnē zbawēna by
ti mohla: **D**uch. **J**ať mam zato. ře řřmŕiti poťessēnē
gie ty nepŕistupŷř. neř řdyř budeřř wte prawdē řwŕ
chu gimenowanēē. řteraz ře wēćtenŷ zwestuge: a řřz
tem ře řwŕiēř a řvmlu wē wŕiery lařř y nadēge wpra
wdē řwēdćŷ. giezto ře pŕiřřztu zařluřebŷka pořwecu
ge: **K**tereeřto birřmowanŷm ćlowēř za řyťiēř ře od
dawa. y wřstawuge w odenŷ bořiem. wķtereeřto řřogi
A řwatostŷ tēla a řřwē bořie w řwēdectwŷ obnowe
nem pŕitomnořti gegie pořiwa: wmiřto pracuge du
chem zwiery: zhrŕiećno pořamie ćmi: nedostatky op
rawuge: ořprawedlnēie vřiwa. a tudy giřoty wona
dēgi dobywa. **A**by ztee mŷlořti a prawdy dane. a po
řiwanē gegieho wpracy vmluwy bořie wpŕiēmi na
dēgi mŷl řřiwotu řlawy. **T**ať ře ten genř po ćal w to
bē dielo dobreē. pŕigda duchownē řřmŕiti dořona du
řřy. wyprořřti řřtēla y řřwēta. a w radořt w pořřgi v
wede: **D**usse. **P**rosym řdyř bych tēlem nemocna by
la. co ya mam ćmiťi: a zwařřř nemohucy řama sobē
raddy dāti: **D**uch. **T**otoť wērnē radim **D**omř wē
zdrawŷ tēla gsy. ćařto nato mŷř ře mař pŕed řřolicy

křystowu giti a vřazati se. a před soudem geho počet
zewšseho dati. počnauz odtweho wlitie wtelo až do
rozdělení stělem: **O**tom často přemyslel. postawe
na gřích s čím se vřazati maš: že nesgmau wěcų. než
s swědomím w spravedlnosti boží. kterauz syn boží
wykaupil a spasyl. a hoyně zasluzil y připrawil w nů
mlosta a prawdu w dostatečnosti. kteruz z mlosti dn
chem swatým dawa: a strze wieri čtenie swateeho
oznamuge: a k vmluwě wieri swědci včastnost y po
žiwanie: **A** w pracy gegų y w setřwanų swědci z m
losti podle zaslíbenie swěho naděgi křiwotu slawy:
A nato myslę že s tím swědomím spřawedlnosti tee
postawiti se maš. k dogitų koruny slawy. **N**eb tee
sprawedlnosti swědci se y slibuge blaho slawenie w
zkřisse. požehnanie. y žiwot wěčne slawy: **P**omy
sleż nayeřw nadny ořwieenie twěho: a swatek so
bě včim: a přigmi čas: a připwěř sprawedlnost roz
suzugų se přimų. aby potom pan nemel co souditi: **J**a
kž swaty **P**awel včų z wlasti před posluhowaním
řka. **B**udemli se sami souditi nebudem sauzem. **N**emus **I** Korintō 11
žeřli gindy. ale před tím než k posluhowanų přistu
piti maš. k deřto zdluhy čimti maš. **A**by rozsaudila
se swědomím božieh řecų vmluwy swědectwie ge
w swem swědomų. **D**osřlalis tee mlosti a spravedli
wosti w včastnosti y w požiwanie w křistu geřissy
w potřatě y w službě: **W**potřatě w přiemem řidcy
odwracenem odewřsie neprawosti. obracenym w pl
nosti wieri k ewřsie wuoli boží staale: tak aby chřez
G.ij

la wſſemu wěriti. wſſe miłowati. wſſeho ſe nadieti y
čimiti. co pan buoh ſkrze ſluhy ſwe wpoſeſtſwii ſwe
ſkrze ſłowa ſwa. oſnamuge. welij. přiſazuge. ſlibuge
y ſwědčij: **W**ſlužbě potom poznawſſy ſluhy a po-
ſly geho wgednoť. wřādu. a wpoſpolnoſti. přiſyala
lis wdowěnoſti zato. že gſu křiſtowi. mielalis miłoſť
a poſluſſenſtwi. p̄gimalalis zmiłoſti zwiery. odnich
ſłowo božie wdowěnoſti wpowołnoſti wſkutečně
naſledowami: **P**řiſlalis kupoznami pana boha gedi
neho wbytu božſtwie a w **T**rogicy blaženee **O**tce y
Syna y **D**ucha ſwateho. gedimeeho ſameho boha
praweho wſkutciech geho. wſtwołenij. w wykupē
nii. a wſpaſenij: **P**řiſlalis kupoznaniū ſprawedlnoſti
powinne wpřiſkazamich božich: **P**oznalalis p̄ritee ſp̄
wedlnoſti h̄riechy zawedenie bludy a nep̄woſti. po
čnuz od h̄riechu adama. až do ſkutečných ſwych:
Poznalalis zatraćenie ſwe ſprawedliwe. zkažu a wſſe
ho dobreho zbawenie: **P**oznalalis nemožnoſť že od
ſebe yažožo zſebe k wyſwoboženij nemuožeſ p̄rigiti
Poznalalis miłoſť a prawdu p̄rite ſprawedlnoſti ſy
nem božim **W**tełenym **N**arozenym **O**mučenym to
bē zpuoſobenau zaſlužil. wtełe p̄rirozenē na ſmrt da
nem a wwyłitie k̄wi: **A** pomoz ſlužebnau wtełe ge
duchowni wciek̄wi: **O**wěrilalis tomu: **W**děcnalis
Milowalalis: **Z**adalalis v̄caſtnoſti dogiti ſkrze wie
ru wſinluwē gegie. aby miela gi y požiwała: **P**řiſyala
lis wſłowu čtenie wieri obecnaū k̄reſtianiſku wged
noť zaprawau gedinaū wuoli božij ſpaſytedlnu. tať

že kromě nie nenie ani ciertwe. ani sluh. ani služebno
stij. ani spasenie: **C**zimlalis ztee wiery pwee pokanie
zpředesslych hřiechu. wstrussenij. w pomizeni. wdu
chu zamucenij. w odwolemi. w odstupeni: **S**wlače
giz. skladagiz. křizugiz. mrtwierz: **S**powiedalalis se
sprostně cele a prawě. oznamugiz wetchee y nowee
wěcy **A**by se vptala dogitie zakonuo w nawostiewe
mi milosti božie. w sřdce a namysli napsanych spwe
dlnosti božie: **P**řistupilalis k vmluwě wiery a k swě
dectwi tee milosti a spwedlnosti w poselstwij křista
gezišse s prawym sřdcem w plnosti wiery **A**by sřdce
očisťeněe měla odsředoněe zleho předesslych hřie
chu **A**naznamenie a nasředectwie tee spwedlnosti
z wiery k obmyti tela wodau čistu k drženij naděge:
Pomysliž. wčem sy sinluxu včimla přiswem poswě
cenij **Ž**e vwiere obecne křestianske a wprawde gegie
A co tobe swědceno nanněste poselstwie křista **G**ezi
šse. že sprawedlnost netwa ale božie. ne z skutku ale z
milosti božie. w za sluzem křista dana strze ducha swa
teho dary zwěstowana wečtem vwiery. w odpustě
ni hřiechu. w složem swědoněe zleho. a w dotazani
dobrehu: **P**omniž a pomysliž. že gsy proto wyzna
nie wiery prawdy y přizname čimla **A**by yačož sřd
cem vpřiemym vplně wěřiš. w sřeliku prawdu w tee
wiere duchem swatym oznamenau. a w nuj shromaž
denau. **A** kři se přiznawaš. že gi za prawu a zawěnu
k spaseni maš: tak aby y vsky wyznala k swědectwij
sprawedlnosti z wiery k spaseni. **A** přiswedčila se kři
G. iij

že gi masz a mieti chceš. spomocij božij pracugij. gi
plniti. zachowati až do smrti : **P**omniž a pomysliž
když sy se wniž bohu w křistu **G**ezissy poswētila we
dnotē. za služebnicy sprawedlnosti te zwieri: aby ge
ho byla s telem y s dušij. y se wššym. **A** vdy swee po
swētilas za vdy křistowy a zachram ducha swateho
a za odēnie sprawedlnosti: **A** tu sy od rziekānie y při
rziekānie čimla **A** modlitby aby wtom pyata byla:
A potom pomysliž když sy pyata. a když tobē křtem
wegmenu pane swēdectwie se stalo. teto milosti a sp
wedlnosti zwieri w smluwē te. **W**ērīlalis tomu. **P**ri
yalalis zato. **W**po kōgilalis zwieri swēdomie swe: **A**
nadēge požiwanie započalalis mieti z milosti a z spra
wedlnosti tee: **A** paklis z mladošti wtō vmysle křz
tēna. aby křze pěstowanie pěstunuo k tomu w letech
rozumu přišla: **P**omysliž. y až sy k rozumu přišla
Poznalalis nač sy křtēna **C**o za tebe wyznawali w
vmluwē. pznawali se y slibili k tomu tē wēsti. a wedli:
Poznawšsy mēlalis tu wieri a prawdu w gednotē
za prawnu k spāseni. **M**ēlalis toho prawdu. **O**bnowi
lalis vmluwu a poswēcenie: **A** wtom poswētilalis se
k rytierštwij wiery: **E**syli potwržena w tee wiere
a w prawdě. y w smluwē obogie y w poswēcenij y w
včastnosti za služenie pana **K**řista y ducha swateho
druhe narozenie: **A** křze potwrzenie **P**řišlalis w
smluwē křztu obnowenee w poswēcenij k službě spra
wedlnosti. a w smluwē w poswēceni w odēm ctnostij
k rytierštwi wiery **T**aby w milosti a w pōwde w vmlu

wę obogie. a w poświęcenij stogecy. a pęugicy wernę
w służbie y w rytierzstwi došla glistoty prawdy wy
wolenie powołanie sweho: **A** powinność w miłości
cynęcy skutecznie. došla nadęge plnienie slihuo swęde
nych. z tee miłości a z skutkuo spwedności zwiery da
nee: **P**omyśliz nedostawalolit se čeho z dřiewere
čeneho. před prigetm neb připgetij **A**by pořanm a
sinluwy obnowenim: **A** swędectwim očemz swrchu
włapitole řij rukau wzkladanim. **A** tēla a křwe pane
poswatnym pğimanim. mohla vpořogemie přigieti
a pořiwati swędomie dobreho a nadęge: **P**omyśliz
napracy ducha w vmluwę a wposwęceni k službě sp
wedności y křytierzstwij w zřezeneem boyowanij
yafus wedla: **D**uchemlis chodila wsprawedności
a wposwęceni hodnem powołanie křiwotu slawy
žadostij neřonagiz. mitwierz. a wernę pracugiz. hřie
čhuo y přičyn vchazegiz. a powinność swu plnecy:
Pomyśliz padalali gsy weč smřtedlneeh. yaf gsy se
mēla: **C**zmlalis pořanie prawee. wmitř y zewmitř
zřezene. w zpovědi y wpořutę poswatně přiyatee k
plnění vmyslę přiemym: **P**řislalis zasse k obnowe
nij sinluwy y poswęcenie k vpořogenij swędomie a
nadęge k pořiwani: **P**ilnalis byla wssę nawracowa
ti křemu gsy powinna y zawazanas byla. kupanu bo
hu k sobę y křidem. neopustřegic z vmysla mřzadne wę
cy. **A**le strany swe hluposti. newędomie. nemocy. ne
dořonalořti: **P**ořiwatalis osprawedlnienie bořieho
zřezene k vpořogenij swędomie dobreho: **T**ot gř

gedna stránka času předešleho namž ty mysliti maš
Potom času přítomneho teež Stogissli wtee praw
de bez obleweme prace. čiměcy což natobě. wteemž v
mysle wteež wuoli wwiěre a wsmłuwě wiery lasty a
naděge. požiwigiec wpracy osprawedlněmie paně:
A negsyli wědoma vsebe yakeho powolenie neb služ
by hřiechu. wduchu: a gsyli wědoma wpmosti stalo
sti wěrnosti pilnosti zč. Teež y na čas buducij Toť
ya tobě za radu dawam. tak často mysliti. zato se bo
hu modliti. aby odyal zasteru s twary twee. a oswie
til tě aby ty diwne wěcy spatrowati mohla z zákona
geho. od křytau twarj proto často slowo božie sly
ššala: k posluhowanij těla a křwe paně s tiemto roz
sauzemim často chodila. A w naděgi plnění swědče
nych slibus zmiłosti božie w sprawedlnosti z wiery
dosslee y w ostřiehanij skutečneem se utworzowala:

Prawa Otěmž. Kapitola xvi:

Die dusse Takto :

Dyž bych proswu hlupost a nepamět nemo
hla toho čimti: ¶ Duch. Radim žpwoce wě
neho. a prawdu tu zákona wiery znagiciho
wtō vžiti snim se raditi: a sprostně a otewření se mie
ti: a načem budeš zanechana dowěrně přigieti. a vpo
slechnuti: ¶ Dusse. A co pak wnemocy: ¶ Duch. Nie
gineho než to teež. vžiwigie rady swate Jakuba řku
Jakub w v. cieho. Gestli kto zwas nemocen powolayž žpwocto

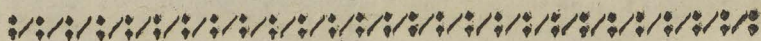
zboru. a neb gednoho. y žadayž odněho žpwy. **N**ay
prw žwdy giž řecene. at gi podle pořadku připome
ne. **A** budešli w kterých hřiessích neb nedostattcích
zastřžena. gich sy přwee neznala a neb řagicie se nepo
mněla. neb prostud nesměla se wyznati: wyznay: a ža
day modliteb od křiže swčnynm zwiery čimnych:
A rozważanie odwsseliyake° swazku. a wstawem wo
dowěrnosti dobrehu swědomie y naděge. stržerutau
wzkladanie: a přigmuc to dowěrne. zato wboha mēg
A kwětcij dowěrnosti gistory požiwanie. možneli ža
day dogiti swatosti olegem mazanie. wegmeenu pa
ně. naznamenie a naswědectwie. milosti a milosiden
stwie božieho plnie. podle slibu sinluwy noweho
swědectwie: **A** potom posluženie telem a křiwij paně
k požiwanij wpožehnanij. aby tak wšnula w panu. a
šla k žiwotu slawy. magicy pokog a milost wswědo
mij k bohu y k wssem lidem: **T**o ya tobě nymie žara
du azanaučenie dawam: znage že w nemocy nebezpe
čne pokanie. negiste rozważowanie. nestálee w nadě
gi wstawowame. **N**eb kto wie milostli božie we de ku
pokani. čili sam strach sinři azahynutie: podobně ya
kto nassybemicy wedeneho zuostanie kradeže přwe w
tom zwykleho. **A** wssak y tak lepe se gť bohu y tu na
milost w hřiessych dati. a wěne k němu obratě se milo
sti žadati. wmysla wuoli načas buducij zmiěnenij mie
ti. než w zussalstwie se dati: ale pilně ma se watowati
toho. **A** nadruhau stranu mylnee naděge a ssalešne
ho trostu z požiwanij samych služeb poswatnych a

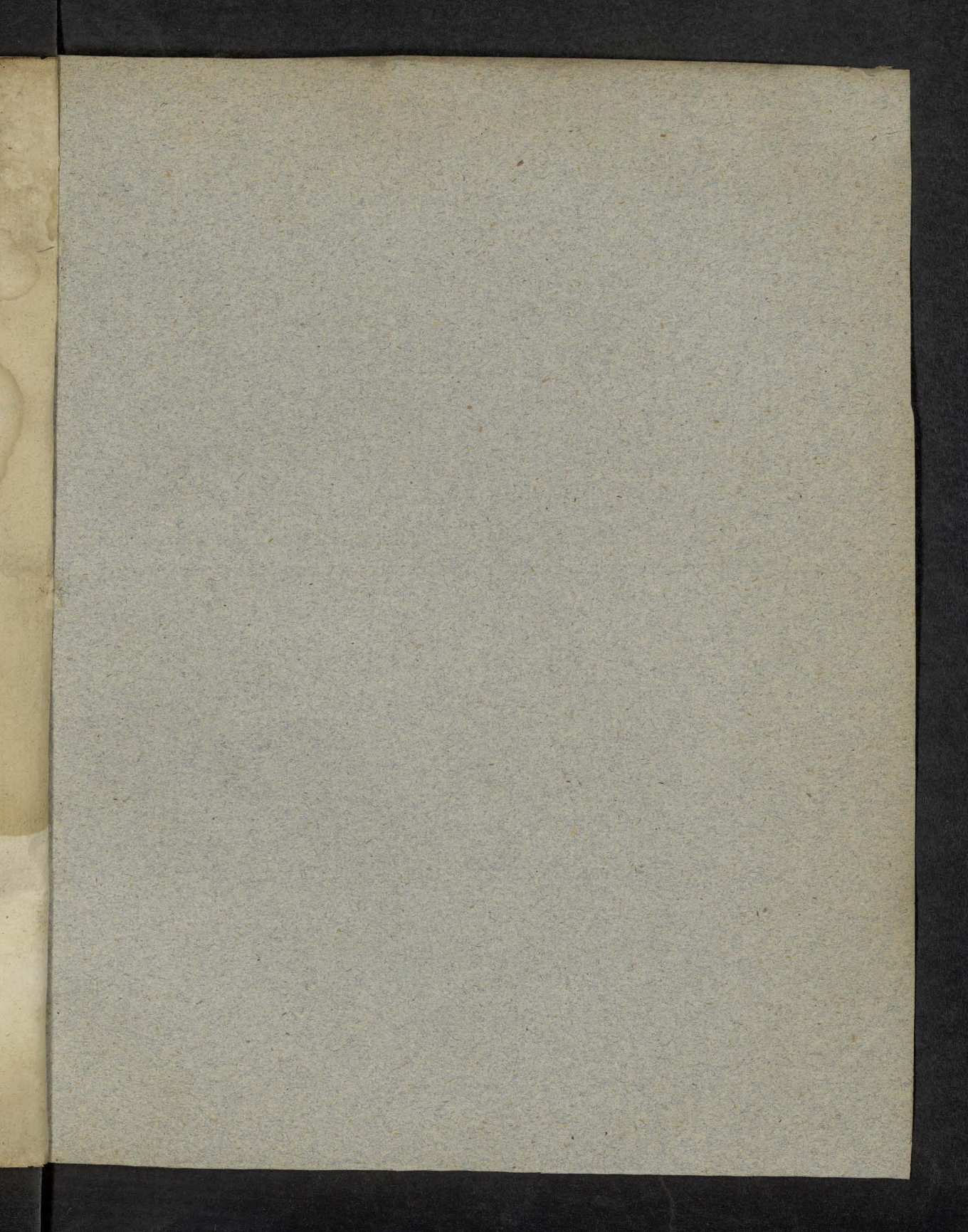
gintych swoodu a oklamanie ma se warowati: pone
wadz duowodu prawdy naywetssyho nema. genz
gest dobrowolne a swobodne obracenie kupokanij.
Lec by clowek diew byl pred smrti w zdrowi neb
wnemocy pocinagicy: a neb vmysl mage nemohl p
nesnadnost pricin zmichz wygiti nebylo lze: tut ne
odpieram byt y tesser nemel byti neb spravowan:
Protoz dobre y bezpecne kazdemu zivot pred nemo
ci spraviti a hotowy stati. **Abi** wden nemocy mo
hl recy. **Almie** propusties pane slauhu sweo podle
slova twoho zaslibem w pokogi. plnienie ziwota we
cneho: **Neb** gsu wideli ocy mee spasenie tve. w smlu
Izai. xxxvii we nowe swedectwie w milosti k slawe: **U**pet **Roz**
pomeni se pane kterak sem pred tebu chodil. k milosti
a k prawde vmluwy zakona twoho y wni powola
nim. s prawym sdcem wplnosti wiery: **A** coz pred
I Korin. xv tebu libeho zwiery ciml sem: **A** twu milosti gsem to
coz gsem. a milost twa wemne prazdna nebyla: **Pra**
II Tymo iii cawal sem. ne ya. ale milost bozi sem nau: **A** wni do
bry gsem bog boyowal. wieri w smluwe sem zachowal.
Beh prace trwanie w tom sem dokonat. naposle
dy odlozena mi nadege koruny slawy: **¶ Duse.** **Na**
ramne welmi wderna gsem zprawy teto k priprawe
mee k smrti: a pilnost tu wssycku bez mestkame prilo
zim. nabywati prawdy tee wiery obecne krestianske
a znie spravedlnosti zriezena. a wni stogecy w hod
ne chozenij powolanim. a setrwagicy. pri smrti stiem
wessele skonala w nadezi dogitie slawy. aby ch koru

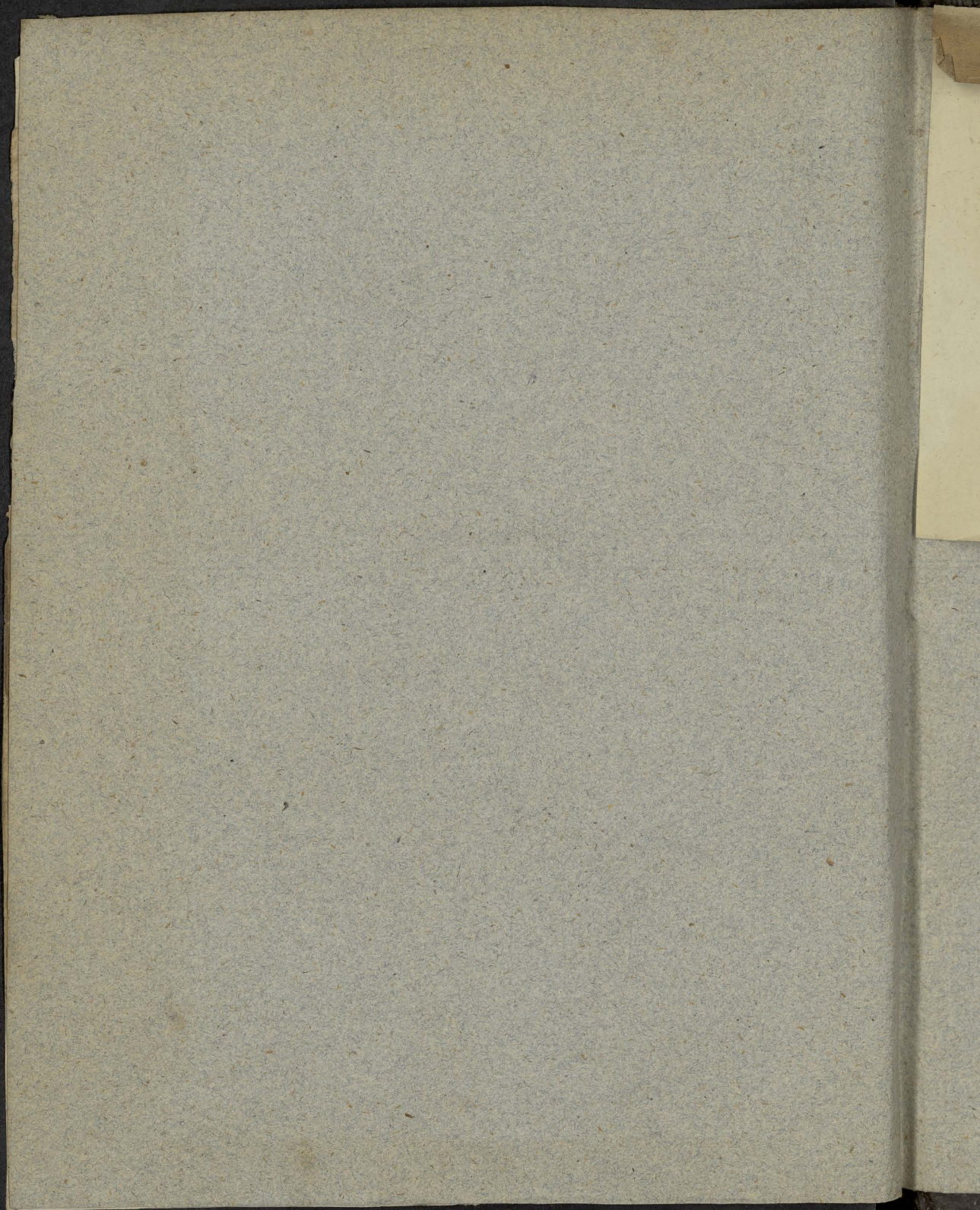
ny kteruz mĩ da y knĩ dopomuož sprawedliwy saud
ce **K**rystus Gejzys: ¶ **D**uch. **W**cemĩ gsem poslauzil
kprawde spasemie toho. ne ya ale milost bozie. zmieřto
ty y ya spolu chwalmež pana boha wssemo hucieho
w bytu potřtaty gedĩneho a trogieho wuofobach:
A dieky cĩmmež milosti geho. že racil se přicĩmĩti nuti
ti a pomocy kto°. **A** wcemĩ ma nedostatecnořt zpoz
dilořt neumĩemie řc byloby. yařoř bez toho nemie. řie
řyž lastawē. a doplĩemie pĩgmi to°. tu řdeř ty y ya do
wēnořt mame: **A** psĩneř spolecne aĩ nā da otec nebe
řky te pĩwdy dochazeti. wĩnĩ řtati y řetřwati k žiwotu
řlawy. řetřze **S**yna řwe° naynĩlegřřie°. genž gĩ žiw a
řraluge s otcē y s duchē řwatĩ nawēřky wēřno **A**mē

Skonawa se **D**yalog. to gest **K**oz
mluwanie **D**ucha s **D**usſy. **J**akož napřed dotčeno
prwe **I**mprimowany. **L**eta paně **T**isycie° pětisteho
sedmeho: **P**otô pak nastawagicie° času **M**ornieho
Kobnowenij **P**ředse wzat. s **K**origowan azpřen
y take k snadnegšie° s **K**ozuměni doplněn. **L**eta paně
Tisycieho pětisteho dwadcate°: **A** dan gest k tisttění

: Paulus oliuerensis :

Handwritten text on a vertical strip of paper, likely a title or index entry, partially obscured by a piece of tape.

Biblioteka Jagiellońska

star0041741

Handwritten text on the reverse side of the page, appearing as bleed-through from the other side. The text is mirrored and includes the words "Handwritten" and "Handwritten" repeated multiple times.

— (691) —

(166)

in die sollen dieselben, ohne die Antres-
selhaft abzumachen, ordentlich ge-
kauft öffentlich Versteigerung an
Auctionen verkauft, und des daraus
Gewinns in gerichtliche Vernehmung
werden.

christliche Verbindungen, wo sie vorge-
nommen werden, haben ebenfalls durch in-
dem abgeordnete, zu geschweigen, und sind
bey vertraute Hausgenossen, oder Nach-
barn, zu bewachen. Dem solchen
Vorgehen, überhaupt die allseitige
Ordnung genau zu befolgen, soll nach
beide Gerichtspersonen, nach der
des Inventaril, von jedem feilge-
geben der Vorrath, per Schätzung,
gelosten Kaufschilling, auszuschrei-
ben Gelder endlich, und von den Gerichts-
personen einzubringen, und nach beendigter
Verhandlung, mit dem Protokolle, welches
den Gerichtsverhandlung, und den Zeugen

die Magister, mit nachgeschickte
 der zum, anstehende, in der
 springen, in der, in der

— (174) —

— (171) —

[illegible]

hieran haben die Behörden keine Anstalten zu treffen, und den Schaden des Landestheils ungeschminkt anzuerkennen.

20

Die Verwaltungsbehörde sorgt nicht allein für die Befriedigung, noch für die Eher in der Gegend. Auch wird die Uebersiedelung der Bevölkerung, so wie die der Abfuhr der

Puccia du
Cier Kwe
Swate

1522